Ч. 99 (14.931). Львів, вівторок 10. травня 1938. Оплата поштова вислачена ґотівкою. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Британська інтервенція у справі судетських німців

У ПРАЗІ — РІШУЧА, У БЕРЛІНІ — ПРИЯЗНА.

Британські дипльоматичні представники інтервеніювали у німецькому й чехословацькому уряді у справі полагодження спору на тлі домагань судетських німців. Тон британської інтервенції у Празі був дуже рішучий, у Берліні — приязний. Амбасадор Гендерсон поінформував німецького амбасадора Вермана, що посли Анґлії та Франції порадили праському урядові якнайскоріше зробити для німецької меншини можливо найбільші уступки; рівночасно він підкреслив, що необхідно треба полагодити німецько-чеський конфлікт.

У цій справі амб. Гендерсон говоритиме ще з мін. Рібентропом, як він вернеться з Риму.

КРОФТА ОБІЦЮЄ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЮ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.

У відповідь на інтервенцію обох послів мін. Крофта згадав про проект національного статуту, що передбачує децентралізацію державної адміністрації. Як кажуть, у Празі йдуть наради у справі заанґажування до служби німецьких урядовців.

МАДЯРСЬКА МЕНШИНА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ДОМАГАЄТЬСЯ ТАКИХ САМИХ ПРАВ ЯК СУДЕТСЬКІ НІМЦІ.

Провідник мадярських автономістів Естергазі доручив праському урядові меморіял з домаганням закону про охорону мадярської меншини, анальоґічний до закону, що його домагаються судетські німці. Крім того мадяри домагаються власного університету в Братиславі та визнання дипльомів мадярських високих шкіл.

Гітлер ґарантує непорушність анґльо-італійського кордону.

Підчас суботнього бенкету у Венецькій палаті оба диктатори виголосили важні політичні промови. Мусоліні підкреслив лише тривкість оси Рим — Берлін та приязнь між обома народами. Довша і цікавіша була промова Гітлера, що підніс спільноту інтересів обох держав та силу анґльо-італійського бльоку, що обєднує 120,000.000 осіб. Навязуючи до першої зустрічі германів з римлянами перед 2.000 літ, Гітлер ствердив, що щойно тепер, після аншлюсу, остаточно устійнено непохитну границю між обома народами — здовж Альпів.

ВИСЛІДИ РИМСЬКОЇ ВІЗИТИ ГІТЛЕРА В АНҐЛІЙСЬКОМУ НАСВІТЛЕННІ.

Авас подає з Льондону, що британська преса, оцінюючи римську візиту канц. Гітлера, доходить однозгідно до таких висновків: 1) вісь Рим—Берлін зберігає свою дотеперішню форму як дипльоматична площина співпраці обох держав;

2) У справі Чехословаччини підкреслив Мусоліні дезінтересман італійської політики;

3) Політика оси Рим—Берлін годиться з італійсько-британським договором.

Крім того порушили оба диктатори низку інших актуальних питань: справу кольоніяльних домагань Німеччини і господарські наслідки аншлюсу.

Як інформують з Риму, Гітлер визнав італійські інтереси на Середземному Морі та обіцяв звернути поважну частину закордонної торговлі до Триесту.

Подробиці про змову „Залізної Ґвардії".

АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ КОДРЕАНУ.

Б. провідник „Залізної Ґвардії" Кодреану дістав акт обвинувачення, що обіймає 40 сторінок. На основі найдених при ревізіях документів прокуратор закидує Корнелієві Кодреану, що він намагався розбити армію та громадянські орґанізації, в інтересі чужих держав.

„Залізна Ґвардія" була зорґанізована у невеличкі законспіровані клітини. Її орґаном були військові частини „Люіза Марікс", розміщені в 13-ох місцевостях. Терористичної орґанізації „Залізної Ґвардії" не вдалося ще викрити.

„Залізна Ґвардія" виконала кілька атентатів, м. ін. на Дуку; щоб дійти до влади, вона хотіла згладити зі світу 200 осіб. Кодреану діставав із закордону субвенції у висоті 45 міл. леїв місячно.

ҐОҐА ПОМЕР.

Колишній румунський премієр Октавіян Ґоґа помер у суботу в Семигороді. Від двох днів був він спаралізований. Ґоґа помер у 57. році життя. Він був головою союзу румунських письменників, членом румунської академії наук і головою румунської християнсько-національної партії (націоналістів).

„ҐЕНЕРАЛЬНИЙ КОМІСАРІЯТ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН".

Румунський король видав декрет, яким переніс секцію меншинних справ міністерства віроісповідань до президії ради міністрів, перезиваючи її на „ґенеральний комісаріят для справ меншин". Ця установа має стояти на сторожі виконання постанов уряду щодо меншин, дальше вона має досліджувати справи меншин і вносити урядові проекти розвязки тих справ. Виконавча влада має звертатись до комісаря справ національних меншин щодо розпорядків у справах релігії, виховання та громадянських установ. Буджет комісаріяту буде належати до буджету ради міністрів. Окремі розпорядки уряду означать поділ комісаріяту на секції та визначать обсяг їхньої діяльности.

Страйк у французькій маринарці.

У Ґаврі застрайкувало коло 1.500 осіб персоналу трансатлянтійської корабельної компанії, за винятком машиністів і чердакових працівників. Премієр і міністри маринарки і праці інтервеніювали у справі ліквідації страйку. Дотепер не відплив лиш один корабель; дальші відпливають щойно після 17. ц. м., тому є надія зліквідувати конфлікт до того часу.

За національний характер Волині.

Львів, 9. травня 1938.

З північно-етноґрафічних українських земель, що після світової війни знайшлися в межах польської держави, одна Волинь прийшла з більшим дорібком нової української національно-державної традиції. Державне відродження з рр. 1917-19 знад Дніпра докотилось за Случ по Буг, охопивши часово своєю організацією і цю територію, що сьогодні зветься волинським воєвідством. Цього не мали українські землі на захід від Буга і на північ від Припяті, які і в час істнування Української Народньої Республики 1917-18 і в періоді гетьманської Української Держави в 1918 р. були тереном австрійської або німецької окупації. На цій території окупанти не дозволяли на розбудову українського державного апарату, а австрійська окупаційна влада, у якій рішальний голос мали поляки, взагалі переслідувала всіми засобами навіть найменші почини якоїнебудь української національної роботи.

За короткий час української влади Волинь справді почала відроджуватися. Створено передовсім густу сітку українських вселюдних шкіл, яку започаткували галицькі Січові Стрільці, при чому зукраїнізовано теж більшість колишніх російських гімназій. В позашкільній освітній ділянці почала свою працю „Просвіта" в окремих повітових осередках і по селах. Поширилась і власна українська кооперація. На жаль, постійної планової тривкої роботи не можна було перевести у тих бурхливих роках, коли на Волині раз-у-раз змінялася влада з переходами військ і з розвалом, що його несе з собою війна. А всеж і тоді слідно було, що Волинь суто українська країна.

Неслідне натомість було на Волині польське життя поза кількома повітовими містами, де воно зосереджувалось головно біля польського римо-католицького костела. На волинському селі з польщиною не було очевидно і сліду і ніхто не чував там про ніяку польську шляхту, яку „щойно російська" влада оправославила і зробила російською чи пак українською". Відомо, про Грабськи не могло бути й мови.

Щойно після риського договору, коли вся державна і самоуправна адміністрація опинилася в руках поляків і коли на Волинь прийшла зі заходу поруч урядовців, старшин і підстаршин тисячі польських осадників і кольоністів, заворушилося польське громадянство і зробило наступ на істнуючі вже українські становища. Буквально в цілости зліквідовано українське шкільництво. Поступенно і послідовно прийшла ліквідація і на інші наші [illegible]. Історія останніх днів загально відома.

Передімною обширне звідомлення зперед кількох тижнів одної з найдіяльніших на Волині польських установ: „Польської Мацєжи Школьної", що грає там ролю галицького „Товариства Школи Людовей". Звідси й беру дати і числа.

У чепурно виданому і багато ілюстрованому звідомленні написано виразно, що безсумнівним є факт, який сам кидається в очі, що польське населення на Волині є в меншості. Дані загального спису населення з 1931 р. виказують, що на загальне число 2,085,600 мешканців Волині, осіб, що подали польську матірну мову, було 346,600, з чого по містах 69,500, по селах 277.100, при чому віроісповідна статистика виказує тільки 327.000 римо-католиків, себто на 19,600 менше, як число поляків. Осіб, що подали тоді як матірну мову українську було 1418.300 (в містах 40.600 — по селах 1,377,000), русинів 8.600 (400 — і 8.200 — будуть це мабуть гали-

Ч. 99 (14.931). Львів, вівторок 10. травня 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Британська інтервенція у справі судетських німців

У ПРАЗІ — РІШУЧА, У БЕРЛІНІ — ПРИЯЗНА.

Британські дипльоматичні представники інтервеніювали у німецькому й чехословацькому уряді у справі полагодження спору на тлі домагань судетських німців. Тон британської інтервенції у Празі був дуже рішучий, у Берліні — приязний. Амбасадор Гендерсон поінформував німецького амбасадора Вермана, що посли Англії та Франції порадили праському урядові якнайскоріше зробити для німецької меншини можливо найбільші уступки; рівночасно він підкреслив, що необхідно треба полагодити німецько-чеський конфлікт.

У цій справі амб. Гендерсон говоритиме ще з мін. Рібентропом, як він вернеться з Риму.

КРОФТА ОБІЦЮЄ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЮ ЧЕХОСЛОВАЦЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ.

У відповідь на інтервенцію обох послів мін. Крофта згадав про проект національного статуту, що передбачує децентралізацію державної адміністрації. Як кажуть, у Празі йдуть наради у справі заангажування до служби німецьких урядовців.

МАДЯРСЬКА МЕНШИНА В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ ДОМАГАЄТЬСЯ ТАКИХ САМИХ ПРАВ ЯК СУДЕТСЬКІ НІМЦІ.

Провідник мадярських автономістів Естергазі доручив праському урядові меморіял з домаганням закону про охорону мадярської меншини, аналогічний до закону, що його домагаються судетські німці. Крім того мадяри домагаються власного університету в Братиславі та визнання дипльомів мадярських високих шкіл

Гітлер ґарантує непорушність

англьо-італійського кордону.

Підчас суботнього бенкету у Венецькій палаті оба диктатори виголосили важні політичні промови. Мусоліні підкреслив лише тривкість оси Рим — Берлін та приязнь між обома народами. Довша і цікавіша була промова Гітлера, що підніс спільноту інтересів обох держав та силу анґльо-італійського бльоку, що обєднує 120,000.000 осіб. Навязуючи до першої зустрічі ґерман з римлянами перед 2.000 літ, Гітлер ствердив, що щойно тепер, після аншлюсу, остаточно устійнено непохитну границю між обома народами — здовж Альпів.

ВИСЛІДИ РИМСЬКОЇ ВІЗИТИ ГІТЛЕРА В АНГЛІЙСЬКОМУ НАСВІТЛЕННІ.

Авас подає з Льондону, що британська преса, оцінюючи римську візиту канц. Гітлера, доходить однозгідно до таких висновків: 1) вісь Рим—Берлін зберігає свою дотеперішню форму як дипльоматична площина співпраці обох держав;

2) У справі Чехословаччини підкреслив Мусоліні дезінтересман італійської політики;

3) Політика оси Рим—Берлін годиться з італійсько-британським договором.

Крім того порушили оба диктатори низку інших актуальних питань: справу кольоніяльних домагань Німеччини і господарські наслідки аншлюсу.

Як інформують з Риму, Гітлер визнав італійські інтереси на Середземному Морі та обіцяв звернути поважну частину закордонної торговлі до Триесту.

Подробиці про змову „Залізної Гвардії".

АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ КОДРЕАНУ.

Б. провідник „Залізної Гвардії" Кодреану дістав акт обвинувачення, що обіймає 40 сторінок. На основі найдених при ревізіях документів прокуратор закидує Корнелієві Кодреану, що він намагався розбити армію та громадянські організації, в інтересі чужих держав.

„Залізна Ґвардія" була зорганізована у невеличкі законспіровані клітини. Її орґаном були військові частини „Люіза Марінс", розміщені в 13-ох місцевостях. Терористичної орґанізації „Залізної Ґвардії" не вдалося ще викрити.

„Залізна Гвардія" виконала кілька атентатів, м. ін. на Дуку; щоб дійти до влади, вона хотіла зглядити зі світу 200 осіб. Кодреану діставав із закордону субвенції у висоті 45 міл. леів місячно.

ҐОҐА ПОМЕР.

Колишній румунський премієр Октавіян Ґоґа помер у суботу в Семигороді. Від двох днів був він спаралізований. Ґоґа помер у 57. році життя. Він був головою союзу румунських письменників, членом румунської академії наук і головою румунської християнсько-національної партії (націоналістів).

„ҐЕНЕРАЛЬНИЙ КОМІСАРІЯТ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН".

Румунський король видав декрет, яким переніс секцію меншинних справ міністерства віросповідань до президії ради міністрів, перезиваючи її на „ґенеральний комісаріят для справ меншин". Ця установа має стояти на сторожі виконання постанов уряду щодо меншин, дальше вона має досліджувати справи меншин і вносити урядові проекти розвязки тих справ. Виконавча влада має звертатись до комісаря справ національних меншин щодо розпорядків у справах релігії, виховання та громадянських установ. Буджет комісаріяту буде належати до буджету ради міністрів. Окремі розпорядки уряду означать поділ комісаріяту на секції та визначать обсяг їхньої діяльности.

Страйк у французькій маринарці.

У Гаврі застрайкувало коло 1.500 осіб персоналу трансатлянтійської корабельної компанії, за винятком машиністів і чердакових працівників. Премієр і міністер маринарки і праці інтервеніювали у справі ліквідації страйку. Дотепер не відплив лиш один корабель; дальші відпливають щойно після 17. ц. м., тому є надія зліквідувати конфлікт до того часу.

За національний характер Волині.

Львів, 9. травня 1938

З північно-етнографічних українських земель, що після світової війни знайшлися в межах польської держави, єдина Волинь прийшла з більшим дорібком нової української національно-державної традиції. Державне відродження з рр. 1917-19 зиад Дніпра докотилось за Случ по Буг, охопивши часово своєю організацією і цю територію, що сьогодні зветься волинським воєвідством. Цього не мали українські землі на захід від Буга і на північ від Припяті, які і в час істнування Української Народньої Республики 1917-18 і в періоді гетьманської Української Держави в 1918 р. були тереном австрійської або німецької окупації. На цій території окупанти не дозволили на розбудову українського державного апарату, а австрійська окупаційна влада, у якій рішальний голос мали поляки, взагалі перепиняла всіми засобами навіть найменші почини якоїнебудь української національної роботи.

За короткий час української влади Волинь справді почала відроджуватися. Створено передовсім густу сітку українських всеолюдних шкіл, яку започаткували галицькі Січові Стрільці, при чому зукраїнізовано теж більшість колишніх російських гімназій. В позашкільній освітній ділянці почала свою працю „Просвіта" в окремих повітових осередках і по селах. Поширилась і власна українська кооперація. На жаль, постійної планової тривкої роботи не можна було перевести у тих бурхливих роках, коли на Волині раз-у-раз змінялася влада з переходами військ і з розвалом, що його несе з собою війна. А всеж і тоді слідно було, що Волинь суто українська країна.

Неслідне натомість було на Волині польське життя поза кількома повітовими містами, де воно зосереджувалось головно біля польського рімо-католицького костела. На волинському селі з польщини не було очевидно і сліду і ніхто не чував там про ніяку польську шляхту, яку „щойно російська влада оправославила і зробила російською чи пак українською". Відомо, про Гриньки не могло бути й мови.

Передімною обширне звідомлення зперед кількох тижнів одної з найдільніших на Волині польських установ: „Польської Мацєжи Школьної", що грає там ролю галицького „Товариства Школи Людової". Звідси й беру дати і числа.

У чепурно виданому і багато ілюстрованому звідомленні написано виразно, що безсумнівним є факт, який сам кидається в очі, що польське населення на Волині є в меншості. Дані загального спису населення з 1931 р. виказують, що на загальне число 2,085,600 мешканців Волині, осіб, що подали польську матірну мову було 346,600, з чого по містах 69,500, по селах 277.100, при чому віроісповідна статистика виказує тільки 327,000 римо-католиків, себто на 19,600 менше, як число поляків. Осіб, що подали тоді як матірну мову українську було 1418,300 (в містах 40.600 — по селах 1,377,000), русинів 8.600 (400 — і 8.200 — будуть це мабуть гали-

чани — греко-католики, яких офіціяльна статистика до українців не зарахувала), москалів 23,400 (13,400 — і 10,000), німців — 46,900 (2,700 — і 44,200), жидів 205,500 (122,800 — і 82,700) — решта припадає на інші національности. Відсотково є стан такий, що поляки на Волині творять 16.6 прц. загалу людности. Національна статистика по містах: поляків 27.5 прц., жидів 48 прц., українців 16.1 прц., москалів 5.3 прц — решта інші. По селах: поляків: 15.1 прц., українців 75.2 прц., німців 2.4 прц., жидів 4.5 прц.

Зріст польщини на Волині за останніх кільканадцять літ дуже великий завдяки польській імміграції. Попри адміністрацію і школи над скріпленням польщини працює дуже жваво римо-кат. костел і його духовенство, що є там у сто відсотках — „еклезія мілітанс" — воюючою церквою. Число парохій і костелів від 1918 р. більше як подвоїлося. В р. 1919 було 59 парохій і 59 костелів, при кінці 1937 р. було вже 140 парохій і 124 костелів. Це число росте безупинно, коли рівночасно зменшилося число православних парохій і православних церков. Про нову унію у польському виданні не приходиться й говорити — її практичне значіння та вплив на міжвіроісповідні і міжнаціональні відносини на Волині — ніякі. Зрештою — що і відоме — і ця унія не тішиться зовсім польським протекторатом.

Волинь має власну шкільну адміністрацію, у проводі якої стоїть шкільна кураторія у Рівному. Державних вселюдних шкіл в 1937 р. було на Волині 1839 з 3670 учительськими силами, причому у самому шкільному році 1936-37 прибули нових близько 400 учительських сил, у більшости з заходу (головно з Познанщини), причому майже цілковито поминули українців. Як сказано, на Волині, нема ні одної української вселюдної школи. Більшість шкіл — це школи часто польські, меншість — утраквістичні, в дійсности теж польські, де тільки дві або три години тижнево вчать української грамоти.

Не диво, що школа на Волині попри римо-кат. костел польонізує населення. Тим самим вона не може якслід поборювати неграмотність, яка ще нині на Волині у людей в позашкільному віці доходить до 47.8 прц — на селі аж до 52.3 прц. — себто, що більшість сільського населення зовсім неграмотна.

Сам по собі тривожний теж факт, що сьогодні коло 100,000 сільських дітей на Волині не охоплені ще взагалі шкільним навчанням.

І тут якраз іде з допомогою „Польська Мацеж Школьна". Працює вона в дошкільній, поза шкільній і шкільній ділянці, в останній у вселюдному і фаховому шкільництві. У дошкіллі праця її доволі скромна, бо охоплює вона в 1938 р. всього 8 дошкільних пунктів (захоронок) у пяти повітах з числом 1800 дітей, виключно польських, здебільша у польських кольоніях. До позашкільного виховання слід зарахувати і бурси, яких в 1938 р. удержувала вона три: в Луцьку для 18 вихованців, в Олиці для 15 і в Сарнах для 38.

Зате поважні висліди на полі вселюдного шкільництва, де від 1931-32 число шкіл П. М. Ш. з 16 зросло в 1937-38 на 66. В повітах були такі школи: Дубно — 4 школи — 145 дітей, Горохів 4 — д. 178, Костопіль 2 — д. 69, Ковель 10 — д. 396, Луцьк — 24 — д. 950, Любомль 2 д. 62, Рівне 5 — д. 150, Сарни 6 — д. 242, Володимир 7 — д. 273, Здолбунів 2 — д. 108 — разом всіх дітей 2,573 — в більшости хлопців, в меншости дівчат. Віроісповідання дітей у звідомленні не подали, але можна догадатися, що це діти осадників і кольоністів. Більшість шкіл має власні будинки, часто зовсім модерні. Все це школи найвищого типу; вчителі дістають пересічно по 100 зол. місячно.

Фахове шкільництво ПМШ в 1937-38 охоплює 7 шкіл з 988 учнями й ученицями. А саме є такі школи: купецька гімназія в Луцьку — 218, купецька гімназія в Рівному 234, столярська школа в Острозі 51 і три ремісничо-промислові школи: в Сарнах 123, в Володимирі 165 і в Здолбунові 143. У всіх тих школах православні (у більшости, очевидно, українці) творять поважний відсоток а в — Острозі і Володимирі навіть абсолютну більшість усіх учнів; у всіх 7 фахових школах є православних 262 з яких більшість походить зі селян. За увесь час, від коли ПМШ веде ті школи, вийшло з них 1450 молоді, з того 738 таких, що покінчили торговельні школи. Фахові школи ПМШ мають власні величаві будинки і відповідне внутрішне вивінування. Метою тих шкіл, як подає звідомлення, викурити жидів з торговлі і промислу на Волині через вишкіл відповідних фахових сил.

Крім цього ПМШ в 1936 р. вела 64 курси для неграмотних з числом 957 учасників, влаштувала 460 популярних викладів при 15,017 учасниках та 50 вистав і свят. Народних бібліотек має в 1938 р. 500, у цьому 97 постійних і 403 мандрівних; число книжок у бібліотеках 109,676 томів; мин. року позичено 166,467 книжок.

Членів ПМШ має всього коло 5,000 — отже членські вкладки грають зовсім незначну ролю у буджеті товариства, чого зрештою у звідомленні навіть не подали. Акцію фінансують ріжні самоуправні установи та опікунчі кружки числом — 67 з центральної і західної Польщі, з яких деякі будують власним коштом школи і їх навіть в цілости утримують.

Порушена тема і статистика (яку я навів) — здається — надто повчальні, щоб треба було на їх основі переводити ще окрему аналізу. Ще більше може, як у Східній Галичині, іде на Волині боротьба за національний характер тієї землі. Український відпір у цій боротьбі там куди слабший, як у Східній Галичині з причини великої кволости нашої організації на Волині. Рятує наше положення на Волині у першу чергу наша чисельна сила, що проявляється у значно більшому природному зрості нашого (православного) населення, як у волинських римо-католиків. Повчають про це статистичні числа, на які покликується те саме звідомлення Польської Мацежи Школьної, наводячи за Статистичним Річником, що природний приріст в рр. 1931-33 був на Волині у православних 16.7, у римо-католиків 13.1 про мілле. Друге, що нас рятує і на майбутнє врятує попри чисельну перевагу над поляками це — теж згідно зі словами згаданого звідомлення, — безсумнівний зріст української національної свідомости й активности серед нашого молодого покоління на Волині. А це вже у недалекій будучности дасться відчути по активній стороні нашого білянсу на Волині.

Д-р Степан Баран.

СТАБІЛІЗАЦІЯ ФРАНКА.

(Від власного кореспондента).

Париж, 6. травня 1938 р.

Історія повоєнного французького франка ось така: у червні 1928 р. Пуанкаре створив франк вартости 20 золотих передвоєнних сантимів. Цей франк тривав вісім років. Французи, незважаючи на девалюацію стерлінга і доляра, хотіли втримати за всяку ціну вартість своєї національної монети. Навіть пропагандивна виборча програма „Людового фронту" представляла франк, як щось непоручне, і непохитне.

Французькі економісти, а передовсім французькі промислові кола гляділи безрадні, як замикався щораз більше перед Францією ринок збуту закордоном через знижку стерлінга, доляра та їхніх сателітів. „Людовий фронт" по приході до влади накинув французькому промислові нові тяжкі, хоч в практиці справедливі чинитьби: платні відпустки для робітництва, підвишку платень та впровадив ще досі дуже оспорювану реформу 40 годинного тижня праці (в Німеччині й Англії, тобто у двох головних економічних суперників Франції, істнує 48 годинний тиждень праці, а це сильно підтинає скількостеві висліди французького виробництва).

У вересні 1936. р. Венсен Оріоль, соціяліст, міністр фінансів І. уряду Блюма установив вартість франка між 13 і 14 золотих сантимів. Французькі промислові кола з місця скритикували цю реформу вважаючи, що вона дуже анемічна, бо вона не дає їм у практиці майже ніякої полекші, а нові соціяльні тягарі були далеко вищі, ніж звишка франка. Франк Оріоля тримався 8 місяців.

У червні 1937 р. Жорж Боне встановив франк, що вагався між 10 і 11 золотих сантимів. Дня 4. травня 1938 р. Даладіє-Маршандо, і треба докинути ще і прізвище Поля Рено, бо міністр судівництва в кабінеті п. Даладіє відграв першу ролю в тій монетарній французькій реформі — установили франк у висоті 8 і пів золотих передвоєнних сантимів. Це фактична стабілізація.

Дефіцит держави дійде у 1938 р. приблизно до 40 міліярдів франків (зброєння коштують!). Отже треба закликати населення до позички. Позичка вимагає солідного гроша. Солідний гріш може бути тільки тоді, як він відповідає промисловим потребам краю. Сучасна французька грошева реформа дає французькому промислові право конкурувати закордоном (бо вона проглинає соціяльні тягарі), але під умовиною, що збільшиться французьке виробництво. Даладіє зазначив у своїй промові, що з огляду на скількість французьке виробництво загально паде. Найжахливіший наслідок „людового фронту" це те „солодке безділля", яке впровадив Блюм у французький промисл. Два дні в тиждень відпочивають не тільки люди (на це можна ще згодитися!), але і машини (а це вже втрата!).

Учора 3 і пів міліярдів франків вернулося до Франції. Увечір масовий приплив гроша із закордону був такий великий, що міністерство фінансів не оголошувало загальної суми, щоб не грати на звишку франка. Цей приплив гроша до Франції зовсім зрозумілий: французькі і чужинецькі капіталісти висилають гроші до Франції, бо вони тут тепер найбезпечніші (тверда валюта) а тепер деяким іншим державам загрожує теж девалюація. Капіталісти звичайно не дуже вірять комунікатам емісійних банків, мовляв „наша валюта, не зважаючи на знижку французького франка, залишається без зміни". Під оглядом фінансової техніки золото в „Банк де Франс" викаже тепер приблизно 40 міліярдів номінальної надвишки (числимо у нових франках!). Очевидна річ, ця надвишка є тільки вислідом книговодсько-рахункової техніки, але вона дозволяє державі сплатити одним почерком пера довг, який має державний скарб і банку.

Успіх монетарної реформи уряду Даладіє залежить від трьох чинників: 1) від повороту вивезених капіталів закордон до Франції. Хто купив „стерлінги з хвилиною приходу „людового" фронту до влади, той збільшив свій капітал приблизно на 150 відсотків; 2) від ритму французького виробництва. Даладіє мусить, якщо хоче перевести справжню направу французьких державних фінансів — залізною рукою обезсилити соціяльну демагогію, яка поширює гасло „солодкого безділля"; 3) від боротьби зі зростом цін, що необхідно слідкують за кожною девалюацією гроша, навіть коли вона називається стабілізацією.

Юрій Студинський.

Цілий мусулманський світ протестує

ПРОТИ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ.

У звязку з приїздом до Єрусалиму нової англійської комісії, населення усіх арабських країв знову почало протести проти поділу Палестини. Ми згадували про становище сирійського парляменту і єгипетського уряду. Крім того в парляменті Іраку виголошено цілий ряд гострих промов, у Дамаску відбулися великі демонстрації, в Каїрі зложила академічна молодь письмений протест англійському амбасадорові, Союз молодих музулманів у Мецці уладив протестаційні віча.

Єменський король Яхія переслав свою опінію безпосередньо до Льондону. Начальна палестинська рада дістає зі всіх сторін жертви в грошах і натурі. До партизанських відділів зголошуються численні добровольці.

БОІ В ПАЛЕСТИНІ.

В середущій Палестині військові відділи ведуть дальші операції проти арабських повстанців. Біля Каркуру ранено кільканадцятьох арабських боєвиків. В Наплюз кинули араби дві бомби; крім того вони напали на кольонію Ет Двера, але поліція відбила наступ, вбиваючи двох арабів. В районі Тулькарему викрито великий склад зброї та муніції.

чани — греко-католики, яких офіціяльна статистика до українців не зараховала), москалів 23,400 (13,400 — і 10,000), німців — 46,900 (2,700 — і 44,200), жидів 205,500 (122,800 — і 82,700) — решта припадає на инші національности. Відсотково є стан такий, що поляки на Волині творять 16.6 прц. загалу людности. Національна статистика по містах: поляків 27.5 прц., жидів 48 прц., українців 16.1 прц., москалів 3.3 прц — решта инші. По селах: поляків: 15.1 прц., українців 75.2 прц., німців 2.4 прц., жидів 4.5 прц.

Зріст польщини на Волині за останніх кільканадцять літ дуже великий завдяки польській міграції. Поруч адміністрацію і школи над скріпленням польщини працює дуже жваво римо-кат. костел і його духовенство, що є там у сто відсотках — „еклезія мілітанс" — воюючою церквою. Число парохій і костелів від 1918 р. більше як подвоїлося. В р. 1919 було 59 парохій і 59 костелів, при кінці 1937 р. було вже 140 парохій і 124 костелів. Це число росте безупинно, коли рівночасно зменшилося число православних парохій і православних церков. Про нову унію у польському виданні не приходиться й говорити — її практичне значіння та вплив на міжвіроісповідні і міжнаціональні відносини на Волині — ніякі. Зрештою — що і відоме — ця унія не тішиться зовсім польським протекторатом.

Волинь має власну шкільну адміністрацію, у проводі якої стоїть шкільна кураторія у Рівному. Державних вселюдних шкіл в 1937 р. було на Волині 1839 з 3670 учительськими силами, причому у самому шкільному році 1936-37 прийняли нових близько 400 учительських сил, у більшости з заходу (головно з Познанщини), причому майже цілковито поминули українців. Як сказано, на Волині, нема ні одної української вселюдної школи. Більшість шкіл — це школи чисто польські; меншість — утраквістичні, в дійсности теж польські, де тільки дві або три години тижнево вчать української грамоти.

Не диво, що школа на Волині попри римо-кат. костел польонізує населення. Тим самим вона не може якслід поборювати неграмотність, яка ще нині на Волині у людей в позашкільному віці доходить до 47.8 прц — на селі аж до 52.3 прц. — себто, що більшість сільського населення зовсім неграмотна. ~~Загальним явищем — в чому вина якраз польської школи, — є поворот неграмотности в українському селі.~~ Сам по собі тривожний теж факт, що сьогодні коло 100,000 сільських дітей на Волині не охоплені ще взагалі шкільним навчанням.

І тут якраз йде з допомогою „Польська Мацеж Школьна". Працює вона в дошкільній, поза шкільній і шкільній ділянці, в останній у вселюдному і фаховому шкільництві. У дошкіллі праця її доволі скромна, бо охоплює вона в 1938 р. всього 8 дошкільних пунктів (захоронок) у пяти повітах з числом 1800 дітей, виключно польських, здебільша у польських кольоніях. До позашкільного виховання слід зарахувати і бурси, яких в 1938 р. удержувала вона три: в Луцьку для 18 вихованців, в Олиці для 15 і в Сарнах для 38.

Зате поважні висліди на полі вселюдного шкільництва, де від 1931-32 число шкіл П. М. Ш. з 16 зросло в 1937-38 на 66. В повітах були такі школи: Дубно — 4 школи — 145 дітей, Горохів 4 — д. 178, Костопіль 2 — д. 69, Ковель 10 — д. 396, Луцьк — 24 — д. 950, Любомль 2 д. 62, Рівне 5 — д. 150, Сарни 6 — д. 242, Володимир 7 — д. 273, Здолбунів 2 — д. 108 — разом всіх дітей 2,573 — в більшости хлопців, в меншости дівчат. Віроісповідання дітей у звідомленні не подали, але можна догадатися, що це діти осадників і кольоністів. Більшість шкіл має власні будинки, часто зовсім модерні. Все це школи найвищого типу; вчителі дістають пересічно по 100 зол. місячно.

Фахове шкільництво ПМШ в 1937-38 охоплює 7 шкіл з 988 учнями й ученицями. А саме є такі школи: купецька гімназія в Луцьку — 218, купецька гімназія в Рівному 234, столярська школа в Острозі 51 і три ремісничо-промислові школи: в Сарнах 123, в Володимирі 165 і в Здолбунові 143. У всіх тих школах православні (у більшости, очевидно, українці) творять поважний відсоток а в — Острозі і Володимирі навіть абсолютну більшість усіх учнів; у всіх фахових школах є православних 262 з яких більшість походить зі селян. За увесь час, від коли ПМШ веде ті школи, вийшло з них 1450 молоді, з того 738 таких, що покінчили торговельні школи. Фахові школи ПМШ мають власні величаві будинки і відповідне внутрішне вивінування. Метою тих шкіл, як подає звідомлення, викурити жидів з торговлі і промислу на Волині через вишкіл відповідних фахових сил.

Крім цього ПМШ в 1936 р. вела 64 курси для неграмотних з числом 957 учасників, влаштувала 460 популярних викладів при 15,017 учасниках та 50 вистав і свят. Народніх бібліотек має в 1938 р. 500, у цьому 97 постійних і 403 мандрівних; число книжок у бібліотеках 109,676 томів; мин. року позичено 166,467 книжок.

Членів ПМШ має всього коло 5,000 — отже членські вкладки грають зовсім незначну ролю у буджеті товариства, чого зрештою у звідомленні навіть не подали. Акцію фінансують ріжні самоуправні установи та опікунчі кружки числом — 67 з центральної і західної Польщі, з яких деякі будують власним коштом школи і їх навіть в цілости утримують.

Порушена тема і статистика (яку я навів) — здається — надто повчальні, щоб треба було на їх основі переводити ще окрему аналізу. Ще більше може, як у Східній Галичині, йде на Волині боротьба за національний характер тієї землі. Український відпір у цій боротьбі там куди слабший, як у Східній Галичині з причини великої кволости нашої організації на Волині. Рятує наше положення на Волині у першу чергу наша чисельна сила, що проявляється у значно більшому природному зрості нашого (православного) населення, як у волинських римо-католиків. Повчають про це статистичні числа, на які покликується те саме звідомлення Польської Мацежи Школьної, наводячи за Статистичним Річником, що природний приріст в рр. 1931-33 був на Волині у православних 16.7, у римо-католиків 13.1 про міле. Друге, що нас рятує і на майбутнє врятує попри чисельну перевагу над поляками це — теж згідно зі словами згаданого звідомлення, — безсумнівний зріст української національної свідомости й активности серед нашого молодого покоління на Волині. А це вже у недалекій будучности дасться відчути по активній стороні нашого білянсу на Волині.

Д-р Степан Баран.

СТАБІЛІЗАЦІЯ ФРАНКА.

(Від власного кореспондента).

Париж, 6. травня 1938 р.

Історія повоєнного французького франка ось така: у червні 1928 р. Пуанкаре створив франк вартости 20 золотих передвоєнних сантимів. Цей франк тривав вісім років. Французи, незважаючи на девалюацію стерлінга і доляра, хотіли втримати за всяку ціну вартість своєї національної монети. Навіть пропагандивна виборча програма „Людового фронту" представляла франк, як щось непорушне, і непохитне.

Французькі економісти, а передовсім французькі промислові кола гляділи безрадні, як замикався щораз більше перед Францією ринок збуту закордоном через знижку стерлінга, доляра та їхніх сателітів. „Людовий фронт" по приході до влади накинув французькому промислові нові тяжкі, хоч в практиці справедливі чинитьби: платні відпустки для робітництва, підвишку платень та впровадив ще досі дуже оспорювану реформу 40 годинного тижня праці (в Німеччині й Англії, тобто у двох головних економічних суперників Франції, існує 48 годинний тиждень праці, а це сильно підтинає скількостеві висліди французького виробництва).

У вересні 1936. р. Венсен Оріоль, соціяліст, міністр фінансів I. уряду Блюма установив вартість франка між 13 і 14 золотих сантимів. Французькі промислові кола з місця скритикували цю реформу вважаючи, що вона дуже анемічна, бо вона не дає їм у практиці майже ніякої полекші, а нові соціяльні тягарі були далеко вищі, ніж звишка франка. Франк Оріоля тримався 8 місяців.

У червні 1937 р. Жорж Боне встановив франк, що вагався між 10 і 11 золотих сантимів. Дня 4. травня 1938 р. Даладіє-Маршандо, і треба докинути ще і прізвище Поля Рено, бо міністр судівництва в кабінеті п. Даладіє відграв першу ролю в тій монетарній французькій реформі — установили франк у висоті 8 і пів золотих передвоєнних сантимів. Це фактична стабілізація.

Дефіцит держави дійде у 1938 р. приблизно до 40 міліярдів франків (зброєння коштують!). Отже треба закликати населення до позички. Позичка вимагає солідного гроша. Солідний гріш може бути тільки тоді, як він відповідає промисловим потребам краю. Сучасна французька грошева реформа дає французькому промислові право конкурувати закордоном (бо вона проглинає соціяльні тягарі), але під умовиною, що збільшиться французьке виробництво. Даладіє зазначив у своїй промові, що з огляду на скількість французьке виробництво загально паде. Найжахливіший наслідок „Людового фронту" це те „солодке безділля", яке впровадив Блюм у французький промисл. Два дні в тиждень відпочивають не тільки люди (з це можна ще згодитися!), але і машини (а це вже втрата!).

Учора 3 і пів міліярдів франків вернулося до Франції. Увечір масовий приплив гроші з закордону був такий великий, що міністерство фінансів не оголошувало загальної суми, щоб не грати на звишку франка. Цей приплив гроші до Франції зовсім зрозумілий: французькі і чужинецькі капіталісти висилають гроші до Франції, бо вони тут тепер найбезпечніші (тверда валюта) а тепер деяким иншим державам загрожує теж девалюація. Капіталісти звичайно не дуже вірять комунікатам емісійних банків, мовляв „наша валюта, не зважаючи на знижку французького франка, залишається без зміни". Під оглядом фінансової техніки золото в „Банк де Франс" викаже тепер приблизно 40 міліярдів номінальної надвишки (числимо у нових франках!). Очевидна річ, ця надвишка є тільки наслідком книговодсько-рахункової техніки, але вона дозволяє державі сплатити одним почерком пера довг, який має державний скарб у банку.

Успіх монетарної реформи уряду Даладіє залежить від трьох чинників: 1) від повороту вивезених капіталів закордон до Франції. Хто купив стерлінги з хвилиною приходу людового фронту до влади, той збільшив свій капітал приблизно на 150 відсотків; 2) від ритму французького виробництва. Даладіє мусить, коли хоче перевести справжню направу французьких державних фінансів — залізною рукою обезсилити соціяльну демагогію, яка поширює гасла „солодкого безділля"; 3) від боротьби з зростом цін, що необхідно слідкують за кожною девалюацією гроша, навіть коли вона називається стабілізацією

Юрій Студинський.

Цілий мусулманський світ протестує

ПРОТИ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ.

У звязку з приїздом до Єрусалиму нової англійської комісії, населення усіх арабських країв знову почало протести проти поділу Палестини. Ми згадували про становище сирійського парляменту і египетського уряду. Крім того в парляменті Іраку виголошено цілий ряд гострих промов, у Дамаску відбулися великі демонстрації, в Каїрі зложила академічна молодь письмений протест англійському амбасадорові. Союз молодих музулманів у Мецці улажив протестаційні віча.

Єменський король Яхія переслав свою опінію безпосередньо до Льондону. Начальна палестинська рада дістає зі всіх сторін запомоги в грошах і натурі. До партизанських відділів зголошуються численні добровольці.

БОІ В ПАЛЕСТИНІ.

В середущій Палестині військові відділи ведуть дальші операції проти арабських повстанців. Біля Каркуру ранено кільканадцятьох арабських боєвиків. В Наплюз кинули арабі кілька бомби; крім того вони напали на кольонію ... дзера, але поліція відбила наступ ... двох арабів. В районі Тулькарему ... ликий склад зброї та муніції.

Мотиви розвязання „Союзу Українок".

Starosta Grodzki Lwowski. L.: Pol. B. 4/904/I/stow /38 r. —Lwów, dnia 6. V. 1938 r.

Do Zarządu Głównego Ukraińskiego Centralnego Żinoczego Towarzystwa „Sojuz Ukrajinok" we Lwowie, ul. Sykstuska l. 46.

Działając na zasadzie art. 16, 24 i 61 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. X. 1932 r. o prawie o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. nr. 94, poz. 808) rozwiązuję działalność Ukraińskiego Centralnego Żinoczego Towarzystwa „Sojuz Ukrajinok".

Decyzja ta jest zgodnie z art. 16. ustęp 1, zdanie ostatnie cyt. rozporządzenia natychmiast wykonalna.

Od decyzji niniejszej służy Zarządowi Towarzystwa prawo odwołania się do Pana Wojewody we Lwowie za mojem pośrednictwem w ciągu dni 14-tu licząc od dnia następnego po jej doręczeniu.

UZASADNIENIE

Jak wynika z obserwacji działalności Towarzystwa.

1) Sojuz Ukrajinok współpracował wbrew postanowieniom § 4. ustęp 3. statutu z organizacjami niekobiecymi, jak np. Masłosojuz, Siłskij Hospodar i t. p. mimo, że statut przewiduje współpracę T-wa jedynie z organizaciam kobiecymi o podobnych celach, co Sojuz Ukrajinok.

2) Stowarzyszenie zorganizowało sekcję muzealną, która trudniła się zbieraniem dowodów udziału kobiet w wojnach „wyzwoleńczych" mimo, że statut nie przewiduje możliwości tworzenia takiej sekcji.

3) Stowarzyszenie zezwoliło na zorganizowanie w swym lokalu loterii fantowej, urządzonej w grudniu 1937 r. bez zezwolenia władz skarbowych.

4) W latach 1924 i 1925 Sojuz Ukrajinok zajmował się sprawą śp. Olgi Basarabowej, poruszając tę sprawę pośrednio przez udział swoich delegatek w „Ukraińskiej Żeńskiej Radzie Narodowej" na forum międzynarodowym w sposób niezgodny z prawdą, a nawet świadomie i celowo fałszywy, urabiając taką opinię o tej sprawie za pomocą okólników, wśród szerokich kół swych członków. Za to przekroczenie statutu został Zarząd Stowarzyszenia pisemnie upomniany przez Urząd Wojewódzki Lwowski decyzją z dnia 24. XII. 1924. L.: 18531 z 1924 roku.

5) Stowarzyszenie urządziło w dniu 17. II. 1929 r. zbiórkę publiczną i manifestacyjną sprzedaż kokardek bez zezwolenia władzy administracyjnej, za co Urząd Wojewódzki Lwowski z dnia 4. V. 1929 r. L. BP. 3887/29 udzielił ponownie Stowarzyszeniu napomnienia.

6) Sojuz Ukrajinok wziął czynny udział w akcji wyborczej do ciał ustawodawczych w roku 1930, czego dowodem jest pismo Zarządu Towarzystwa z dnia 9. IX. 1930 L. 762/30, skierowane do Prezydium Ukraińskiej Socjalistycznej Radykalnej Partii we Lwowie, oraz uchwała tego Zarządu powzięta w dniu 8. IX. 1930 r.

7) Stowarzyszenie wydało w r. 1935 ulotkę, wzywającą kobiety ukraińskie do wstrzymania się od wyborów do ciał ustawodawczych, a nadto na łamach swego oficjalnego organu p. t. „Żinka" wypowiadało się w sprawach stosunków polsko-ukraińskich z politycznego punktu widzenia, gdyż za takie enuncjacje muszę uważać artykuły, zamieszczone w nr. 15 i 16 dwutygodnika „Żinka" p. t. „Normalizacja na cenzurowanym", oraz w nr. 17 z dnia 1. IX. 1937 r. p. t. „Czas wyciągnąć konsekwencję"

8) Stowarzyszenie, wypowiadając się na łamach swego oficjalnego organu prasowego, jakim jest dwutygodnik „Żinka", szerzyło hasła separatyzmu i szowinizmu narodowego jak na to wskazują artykuły „Zhadajmo łystopadowi dni", „Żinka na wyzwolnych zmahanniach", Zazyw Hołownoho Wydiłu S. U.", „Wseświtnyj Sojuz Ukrajinok", zamieszczone w numerze 21—22 z września 1937 r., które zostały skonfiskowane decyzją Sądu Okręgowego we Lwowie z dnia 24. XI. 1937 r. Sygn. VI. 1. Pr. 250/37 r. jako zawierające cechy przestępstwa z art. 154 k. k. Ponadto na łamach tego samego czasopisma, a więc za wiedzą Zarządu ukazał się w nr. 11. z dnia 15. I. 1936 artykuł p. t. „Dialog pro karnawal", zawierający w swej treści gloryfikację przestępstw przeciwko Państwu a zatem noszący cechy przestępstwa z art. 154 k. k., skonfiskowany decyzją Sądu Okręgowego we Lwowie z dnia 23. I. 1936 r. Sygn. VI. 1. Pr. 25/36, wreszcie w tym samym czasopiśmie w nr. 23 z grudnia 1937 r. ukazał się artykuł p. t. „Za duszu ukraińskoji dytyny", w którym zawarte były hasła separatystyczne, a nadto wyrażona była niechęć do narodu polskiego, który został skonfiskowany decyzją Sądu Okręgowego z dnia 9. XII. 1937 r. Sygn. VI. 1. Pr. 272/37 r.

9) Rezolucje uchwalone na walnym zgromadzeniu Towarzystwa w dniu 10. IX. 1937 r. wyraźnie stwierdzają, że stało się ono w rękach niektórych czynników ukraińskich narzędziem walki politycznej.

10) Uprawianie polityki przez Towarzystwo stwierdzają również przemówienia, wygłaszane na walnych zgromadzeniach w dniu 2. i 3. IV. 1936 r., oraz 9. i 10. IX. 1937 r., jak również i przemówienia P. Mileny Rudnickiej, Przewodniczącej Sojuzu Ukrajinok, w Starym Samborze powiat Sambor w dniu 6. IX. 1936 r., w Żółkwi 21. VI. 1937 r. i w Gajach powiatu lwowskiego 1937 r., w których P. Milena Rudnicka w sposób tendencyjny i niezgodny z prawdą przedstawiała położenie ludności ukraińskiej w Państwie Polskiem.

W tym stanie sprawy biorąc pod uwagę, że:

1) Towarzystwo współpracowało z organizacjami, nie mającymi nic wspólnego z ruchem kobiecym.

2) Stowarzyszenie zorganizowało w swym łonie sekcję nieprzewidzianą statutem.

3) Oficjalne organa prasowe Sojuzu Ukrajinok p. t. „Żinka" i „Ukrainka" wzięły przez swych delegatów udział w t. zw. „Porozumieniu prasowem" obok delegatów czasopism politycznych.

4) Stowarzyszenie niezmiennie i nieprzerwanie od kilkunastu lat pracuje w nastawieniu zdecydowanie wrogiem Państwowości polskiej, o czem świadczy:

КОЛОМАН МІКСАТ

Старий швець.

Моє сумління не малоб спокою, якби я не оповів про одні відвідини у Степана Фільчика, які з нагоди свого побуту дома я зробив зі своїм приятелем. При тім я переконався, що старий Фільчик, якій від дитячих літ залишився у моїй памяті, не лише видумана особа, як її письменники описують, але таки справді живий старий швець, що платив 22 золотих данини та 6 золотих податку, який у поземельній книзі записаний як власник хатини та інших нерухомостей.

Був це лінивий хлопище, що вічно нарікав саме через тих 22 і 6 золотих. Говорив, що земля від часів революції не родить нічо доброго і що від того часу, коли коні москалів потоптали її, вона начеб перевернулася. А також і ремесло зле йде, ледви можна з нього вижити.

Ремесло пішло би, якби сам Фільчик хотів.

Його мала хатина стояла посередині села. У дворі був колодязь, але без журавля та огорожі, тільки обложений камінням, так що людині треба було сильно нагнутися, щоб ведром набрати з нього води. Тісно біля колодязя чорніла купа сміття. Тут лежало і зростало те, що Фільчик за 50 років кинув з хати — порох і бруд, кусники шкіри, старі малі та великі черевики.

Він сам, „божеський швець", лежав у кімнаті на нерівнім ліжку й курив, а коли ми ввійшли, він неприязно поглянув на нас.

— Чи ви, дядьку Фільчику, знаєте ще мене?

Його сива голова після цього питання розколихалась.

— Безпечно... безперечно..., — пригадував, а рукою гладив собі чоло й бороду, найменше тиждень неголену. Волосся під пальцями просто скрипіло, — так, так, гм... але звідки?... Ага, вже знаю...

Його обличчя нагло від радости прояснилось: — Дідько його побери, гаж це наш молодий панич, — це мені подобається!

— Не бачив я вас давно вже, дядьку Фільчик; тут — мій приятель, маляр із Будапешту. — Фільчик зморщив чоло і з острахом поглянув на черевики саме представленого гостя (не любив, коли приносили йому працю) та як помітив, що вони в добрім стані, на чолі зморшки розбіглись. — Тішить мене, що ви прийшли, — сказав і рукавом бистро витер крісло.

— Що робите дядьку і як маєтесь?

— Та оттак собі, мушу матись добре, хоча властиво старому чоловікові ніколи добре не ведеться. Гостець ламає мене в руках і ногах, а іноколи він мене так коле, що аж кричу. Притім не маю нікого, ані навіть служки, щоб в таких хвилях я міг вилляти на неї свою злість.

— А чи ремесло йде зле?

— Воно знищить мене, цілковито знищить. Не дають мені спокою, з даю вам слово, що ремесло нічого не приносить. Як часто кричу на них: Чи не можете носити свої знищені драпаки кудись інде? Чи нема на світі іншого шевця, що ви завше тільки мені їх під ніс пхаєте? Але це все намарно! Взяли мене на приміт, а коли принесуть мені працю на мою голову, не залишається нічо інше, як її приняти. Колиб я її не взяв, говорили би, що я покинув ремесло. А це булоб ганьба для мене! Ненавиджу людей, панич, ненавиджу, але і через те шию їм черевики! Чи це не злоба долі?

— Та так, але чи знаєте, за чим я прийшов до вас?

— Мабуть чи не... — сказав настрашений і крадьки кинув оком на мої черевики.

— Мій приятель хоче вас тут нарисувати для себе.

— Мене? — усміхнувся й погладив свої сиві вуса. — Справді?

— Цілком поважно, — потвердив мій товариш чемно.

— Хочемо вас надрукувати в одній книзі.

— В книзі, а на що? Панове, ви робите собі з мене жарти!

— Мусить це бути, дядьку Фільчику. Одягніться та терпеливо сидіть тільки пів години, поки вас не нарисують.

Фільчик пошкрябався за вухом: — Ох, це погана річ. Я бажав би бути за горами. Це вже не для мене, ге-ге!

І глянув на мене з таким безнадійним виразом обличчя, що я ледви стримався від сміху.

— Не будьте твердолобі, дядьку! Ми скорше звідсі не відійдемо. Візьміть скоро на себе кожух!

— Я? кожух? Тепер в ці горячі дні? Діти будуть сміятися з мене...

— Кожух — це головна річ!

— Ага, вже знаю — ви хочете намалювати той славний кожух — але де я його маю?...

Сумно склонив голову та його очі блукали по кімнаті, мабуть бачили той старий кожух в уяві. „Кожний кожух добрий", — додав я.

Промильно поглянув на мене, начеб з мого обличчя хотів вичитати причину нашого дивного бажання. Потім задумано почав проходжуватись по кімнаті, вимахуючи у лівій руці машком тютюну.

— Коли це мусить бути, тоді в Імя Боже, нехай буде! І цьому підпорядкуюсь, але роблю це тільки для вас. Ваш батько був моїм добрим господарем. Отже, прошу, зачинайте!

Зняв кожух з темною лямівкою, що висів в кутку за дверьми, кинув на себе і покірнно досів на стілець біля вікна, де було краще світло.

Мотиви розвязання „Союзу Українок“.

Starosta Grodzki Lwowski. L.: Pol. B. 4,904/I/stow. /38 r. —Lwów, dnia 6. V. 1938 r.

Do Zarządu Głównego Ukraińskiego Centralnego Żonocnego Towarzystwa „Sojuz Ukrajinok" we Lwowie, ul. Sykstuska l. 46.

Działając na zasadzie art. 16, 24 i 61 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. X. 1932 r. o prawie o stowarzyszeniach (Dz. U. R. P. nr. 94, poz. 808) rozwiązam działalność Ukraińskiego Centralnego Żinoczego Towarzystwa „Sojuz Ukrajinok".

Decyzja ta jest zgodnie z art. 16. ustęp 1, zdanie ostatnie cyt. rozporządzenia natychmiast wykonalna.

Od decyzji niniejszej służy Zarządowi Towarzystwa prawo odwołania się do Pana Wojewody we Lwowie za mojem pośrednictwem w ciągu dni 14-tu licząc od dnia następnego po jej doręczeniu.

UZASADNIENIE

Jak wynika z obserwacji działalności Towarzystwa,

1) Sojuz Ukrajinok współpracował wbrew postanowieniom § 4. ustęp 3. statutu z organizacjami niekobiecymi, jak np. Masłosojuz, Silskij Hospodar i t. p. mimo, że statut przewiduje współpracę T-wa jedynie z organizacjami kobiecymi o podobnych celach, co Sojuz Ukrajinok.

2) Stowarzyszenie zorganizowało sekcję muzealną, która trudniła się zbieraniem dowodów udziału kobiet w wojnach „wyzwoleńczych" mimo, że statut nie przewiduje możliwości tworzenia takiej sekcji.

3) Stowarzyszenie zezwoliło na zorganizowanie w swym lokalu loterii fantowej, urządzonej w grudniu 1937 r. bez zezwolenia władz skarbowych.

4) W latach 1924 i 1925 Sojuz Ukrajinok zajmował się sprawą śp. Olgi Basarabowej, poruszając tę sprawę pośrednio przez udział swoich delegatek w „Ukraińskiej Żeńskiej Radzie Narodowej" na forum międzynarodowym w sposób niezgodny z prawdą, a nawet świadomie i celowo fałszywy, urabiając taką opinię o tej sprawie za pomocą okólników wśród szerokich kół swych członków. Za to przekroczenie statutu został Zarząd Stowarzyszenia pisemnie upomniany przez Urząd Wojewódzki Lwowski decyzją z dnia 24. XII. 1924. L.: 18531 z 1924 roku.

5) Stowarzyszenie urządziło w dniu 17. II. 1929 r. zbiórkę publiczną i manifestacyjną sprzedaż kokardek bez zezwolenia władzy administracyjnej, za co Urząd Wojewódzki Lwowski z dnia 4. V. 1929 r. L. BP. 3887/29 udzielił ponownie Stowarzyszeniu napomnienia.

6) Sojuz Ukrajinok wziął czynny udział w akcji wyborczej do ciał ustawodawczych w roku 1930, czego dowodem jest pismo Zarządu Towarzystwa z dnia 9. IX. 1930 L. 762/30, skierowane do Prezydium Ukraińskiej Socjalistycznej Radykalnej Partii we Lwowie, oraz uchwała tego Zarządu powzięta w dniu 8. IX. 1930 r.

7) Stowarzyszenie wydało w r. 1935 ulotkę, wzywającą kobiety ukraińskie do wstrzymania się od wyborów do ciał ustawodawczych, a nadto na łamach swego oficjalnego organu p. t. „Žinka" wypowiadało się w sprawach stosunków polsko-ukraińskich z politycznego punktu widzenia, gdyż za takie enuncjacje muszę uważać artykuły, zamieszczone w nr. 15 i 16 dwutygodnika „Žinka" p. t. „Normalizacja na cenzurowanym", oraz w nr. 17 z dnia 1. IX. 1937 r. p. t. „Czas wyciągnąć konsekwencję".

8) Stowarzyszenie, wypowiadając się na łamach swego oficjalnego organu prasowego, jakim jest dwutygodnik „Žinka", szerzyło hasła separatyzmu i szowinizmu narodowego jak na to wskazują artykuły „Zhadajmo lystopadowi dni", „Žinka na wyzwolnych zmahanniach", Zazyw Hołownoho Wydiłu S. U.", „Wseświtnyj Sojuz Ukrajinok", zamieszczone w numerze 21—22 z września 1937 r., które zostały skonfiskowane decyzją Sądu Okręgowego we Lwowie z dnia 24. XI. 1937 r. Sygn. VI. 1. Pr. 250/37 r. jako zawierające cechy przestępstwa z art. 154 k. k. Ponadto na łamach tego samego czasopisma, a więc za wiedzą Zarządu ukazał się w nr. 11. z dnia 15. I. 1936 artykuł p. t. „Dialog pro karnawał", zawierający w swej treści gloryfikację przestępstw przeciwko Państwu a zatem noszący cechy przestępstwa z art. 154 k. k., skonfiskowany decyzją Sądu Okręgowego we Lwowie z dnia 23. I. 1936 r. Sygn. VI. 1. Pr. 25/36, wreszcie w tym samym czasopiśmie w nr. 23 z grudnia 1937 r. ukazał się artykuł p. t. „Za duszu ukrainśkoji dytyny", w którym zawarte były hasła separatystyczne, a nadto wyrażona była niechęć do narodu polskiego, który został skonfiskowany decyzją Sądu Okręgowego z dnia 9. XII. 1937 r. Sygn. VI. 1. Pr. 272/37 r.

9) Rezolucje uchwalone na walnym zgromadzeniu Towarzystwa w dniu 10. IX. 1937 r. wyraźnie stwierdzają, że stało się ono w rękach niektórych czynników ukraińskich narzędziem walki politycznej.

10) Uprawianie polityki przez Towarzystwo stwierdzają również przemówienia, wygłaszane na walnych zgromadzeniach w dniu 2. i 3. IV. 1936 r., oraz 9. i 10. IX. 1937 r., jak również i przemówienia P. Miłeny Rudnickiej, Przewodniczącej Sojuzu Ukrajinok, w Starym Samborze powiat Sambor w dniu 6. IX. 1936 r., w Żółkwi 27. VI. 1937 r. i w Gajach powiatu lwowskiego 1937 r., w których P. Milena Rudnicka w sposób tendencyjny i niezgodny z prawdą przedstawiała położenie ludności ukraińskiej w Państwie Polskiem.

W tym stanie sprawy biorąc pod uwagę, że:

1) Towarzystwo współpracowało z organizacjami nie mającymi nic wspólnego z ruchem kobiecym.

2) Stowarzyszenie zorganizowało w swym łonie sekcję nieprzewidzianą statutem.

3) Oficjalne organa prasowe Sojuzu Ukrajinok p. t. „Žinka" i „Ukrainka" wzięły przez swych delegatów udział w t. zw. „Porozumieniu prasowem" obok delegatów czasopism politycznych.

4) Stowarzyszenie niezmiennie i nieprzerwanie od kilkunastu lat pracuje w nastawieniu zdecydowanie wrogiem Państwowości polskiej, o czem świadczy:

КОЛОМАН МІКСАТ.

Старий швець.

Моє сумління не малоб спокою, якби я не оповів про одні відвідини у Степана Фільчика, які з нагоди свого побуту дома я зробив зі своїм приятелем. При тім я переконався, що старий Фільчик, який від дитячих літ залишився у моїй памяті, не лише видумана особа, як її письменники описують, але також справді живий старий швець, що платив 22 золотих данини та 6 золотих податку, який у поземельній книзі записаний як власник хатини та інших нерухомостей.

Був це лінивий хлопище, що вічно нарікав саме через тих 22 і 6 золотих. Говорив, що земля від часів революції не родить нічо доброго і що від того часу, коли коні москалів потоптали її, вона начеб перевернулася. А також і ремесло зле йде, ледви можна з нього вижити.

Ремесло йшло би, якби сам Фільчик хотів.

Його мала хатина стояла посередині села. У дворі був колодязь, але без журавля та огорожі, тільки обложений камінням, так що людині треба було сильно нагнутися, щоб ведром набрати з нього води. Тісно біля колодязя чорніла купа сміття. Тут лежало і зростало те, що Фільчик за 50 років кинув з хати — порох і бруд, кусники шкіри, старі малі та великі черевики.

Він сам, „божеський швець", лежав у кімнаті на нерівнім ліжку й курив, а коли ми зайшли, він непривітно поглянув на нас.

— Чи ви, дядьку Фільчику, знаєте ще мене?

Його сива голова після цього питання розколихалась.

— Безперечно... безпечечно... — пригадував, а рукою гладив собі чоло й бороду, найменше тиждень неголену. Волосся під пальцями просто скрипіло, — так, так, гм... але звідки?... Ага, вже знаю...

Його обличчя нагло від радости прояснилось: — Дідько його побери, таж це наш молодий панич, — це мені подобається!

— Не бачив я вас давно вже, дядьку Фільчик; тут — мій приятель, маляр із Будапешту. — Фільчик зморщив чоло і з острахом поглянув на черевики саме представленого гостя (не любив, коли приносили йому працю) та як помітив, що вони в добрім стані, на чолі зморшки розбіглись. — Тішить мене, що ви прийшли, — сказав і рукавом бистро витер крісло.

— Що робите дядьку і як маєтесь?

— Та оттак собі, мушу матись добре, хоча властиво старому чоловікові ніколи добре не ведеться. Гостець ламає мене в руках і ногах, а інколи він мене так коле, що аж кричу. Притім не маю нікого, ані навіть служки, щоб в таких хвилинах я міг виляти на неї свою злість.

— А чи ремесло йде зле?

— Воно знищить мене, цілковито знищить. Не дають мені спокою, а даю вам слово, що ремесло нічого не приносить. Як часто кричу на них: Чи не можете носити свої знищені драпаки кудись інде? Чи нема на світі іншого шевця, що ви завше тільки мені їх під ніс пхаєте? Але це все намарно! Взяли мене на приміт, а коли принесуть мені працю на мою голову, не залишається нічо інше, як її приняти. Колиб я її не взяв, говорили би, що я покинув ремесло. А це булоб ганьба для мене! Ненавиджу людей, паничу, ненавиджу, але і через те шию їм черевики! Чи це не злоба долі?

— Та так, але чи знаєте, за чим я прийшов до вас?

— Мабуть чи не... — сказав настрашений і крадьки кинув оком на мої черевики.

— Мій приятель хоче вас тут нарисувати для себе.

— Мене? — усміхнувся й погладив свої сиді вуса. — Справді?

— Цілком поважно, — потвердив мій товариш чемно.

— Хочемо вас видрукувати в одній книзі.

— В книзі, а на що? Панове, ви робите собі з мене жарти!

— Мусить це бути, дядьку Фільчику. Одягніться та терпеливо сидіть тільки пів години, поки вас не нарисують.

Фільчик пошкрябався за вухом: — Ох, це погана річ. Я бажав би бути за горами. Це вже не для мене, ге-ге!

І глянув на мене з таким безнадійним виразом обличчя, що я ледви стримався від сміху.

— Не будьте твердолобі, дядьку! Ми скоріше відсі не відійдемо. Візьміть скоро на себе кожух!

— Я? кожух? Тепер в ці гарячі дні? Діти будуть сміятися з мене...

— Кожух — це головна річ!

— Ага, вже знаю — ви хочете намалювати той славний кожух — але де я його маю?...

Сумно склонив голову та його очі блукали по кімнаті, мабуть бачили той старий кожух в уяві. „Кожний кожух добрий", — додав я.

Проникливо поглянув на мене, начеб з мого обличчя хотів вичитати причину нашого дивного бажання. Потім задумано почав проходжуватись по кімнаті, вимахуючи у лівій руці мішком тютюну.

— Коли це мусить бути, тоді в імя Боже нехай буде! І цьому підпорядкуюсь, але роблю це тільки для вас. Ваш батько був моїм добрим господарем. Отже, прошу, зачинайте!

Зняв кожух з темною лямівкою, що висів в кутку за дверьми, кинув на себе і покірливо сів на стілець біля вікна, де було краще світло.

a) zainteresowanie się w omawiany sposób sprawą śp. Olgi Basarabowej.

b) wezwanie do bojkotu wyborów do ciał ustawodawczych w roku 1935, wykazując w ten sposób wyraźną niechęć do panującego w Państwie porządku prawnego,

c) szerzenie haseł separatystycznych, oraz obrażanie narodu polskiego na łamach swego oficjalnego organu prasowego, co zostało potwierdzone wyrokami sądowymi,

d) gloryfikowanie przestępstw przeciwko Państwu na łamach swojej prasy,

e) piętnowanie za pomocą swej prasy w opinii publicznej autorów i zwolenników t. zw. polityki normalizacyjnej, której celem było ułatwić zgodne współżycie polskiego i ukraińskiego narodu na ziemiach południowo-wschodnich.

5) Stowarzyszenie mimo dwukrotnego upomnienia przez władze nadzorcze nie zmieniło ani swego sposobu ani zakresu pracy.

6) Sojuz Ukrajinok jako Stowarzyszenie o szeroko rozbudowanej sieci organizacyjnej, zrzeszające w swych szeregach wiele tysięcy członkiń, ma duże możliwości urabiania „powszechnego mniemania" o pewnych zagadnieniach, czem Ukraińskie Centralne Żinocze Towarzystwo „Sojuz Ukrajinok" wykroczyło przeciwko obowiązującemu prawu, ustalonemu dla niego zakresowi działania, a nadto swoją działalnością poważnie zagraża bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu, **należało orzec jak w osnowie niniejszej decyzji.**

Starosta grodzki:
Stanisław Porembalski.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 93. Четвер, 10. травня (28. квітня) 1888.

ХОЛОДНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ.

В новинці про Великодні Свята, які припали в цьому році 6-го травня, читаємо: „В неділю у всіх церквах відбулися торжественні богослуження. В церкві Успення Пресвятої Богородиці читали євангеліє у шести мовах. Народу по церквах було повнісінько. Коло церкви св. Пятниць по обіді молодь забавлялася гагілками. Ще веселіші булиб цьогорічні наші свята, якби не студінь, що була всі три святочні дні, якби у наших Карпатах не були упали сніги, від яких повіяло до нас проймаючим холодом. Крім холоду і небо було все засунене хмарами, хоч дощ перепадав дуже рідко.

„АМЕРИКА ВАБИТЬ..."

Під таким наголовком новинка: „Як радо вибираються селяни з західної Галичини до Америки, може бути доказом факт, що дівчата з околиць Горлиць, Ясла, Фриштака і Біча вибираються сотнями до Америки. В околиці Жмигорода настала така охота до мандрівки за море, що там ніхто про ніщо більше не говорить як тільки про Америку, а хто тільки може призбирати трохи гроша зараз вибирається до Америки. Є села, де вже майже не можна знайти молодого парубка, бо всі вибралися до Америки. Майже щодня виїзджає з цих сторін багато людей до Америки.

ЖИДИ НА УКРАЇНІ.

„Жиди в Росії добються мабуть далеко скорше якогось права і значіння, як всякі інші мешканці, що разом з ними пробувають на землі і споконвіку заселювали ту землю, на якій жидів уважали досі за напливовий елемент. З Петербурга повідомляють, що комісія для управильнення жидівських справ, постановила надати жидам право купувати на власність землю в обсмі 10 десятин, тобто 24.000 квадратних сяжнів. Ця ухвала, якби вона справді дістала царську санкцію, булаб спеціяльно для русинів на Волині і Поділлі а подекуди й на інших землях України важким ударом. Селянські ґрунти опинились би скоро в жидівських руках, а їх первісні власники мусілиб вже не сотнями, як досі, але тисячами виноситися за Урал і в надамурські краї".

Хроніка Совітської України.

ВИБОРИ ДО „ПАРЛЯМЕНТУ" УССР.

Центральний виконавчий комітет УССР призначив вибори до Верховної Ради УССР на 26-го червня. Між іншим виявилася тут дуже характеристична подробиця. Згідно з законом вибори мусять відбутися в неробочий день, а неробочі дні у країні совітів — це такі дні місяця, що діляться на 6, тобто 6, 12, 18, 24, 30, отже цілком логічно було призначити вибори на 24-го чи 30-го червня, тимчасом їх призначили на 26-го, причому окремою постановою 26-го червня встановили неробочим днем замість 24-го червня. Чому? А тому, що 24-го червня припадає на пятницю, а 26-го червня — на неділю, тобто значить, що населення совітської України в масі, не дивлячися на ведення шостиденного тижня, святкує неділю, й окупантський уряд мусів це визнати, призначивши день виборів на фактично неробочий день — неділю.

Вибиратимуть одного депутата від кожних ста тисяч виборців.

Зорганізували 304 виборчих округ, отже Совітська Україна матиме у Верховній Раді 304 депутатів.

ЩОСЬ НЕ ВСЕ НА ДОБРЕ ВИХОДИТЬ І У „НІКИТИ СЕРГЕЄВІЧА".

Справді, один з найближчих і найпевніших співробітників його був І-ший секретар київського обласного і київського міського партійного комітету Дмитро Євтушенко з прекрасним стажем: ніколи не працював на Україні, досить довго був в органах ГПУ, 4 роки працював з тим-же самим Хрущовим в ЦКВКП(б) і тільки влітку 1937-го року його призначили секретарем одеського обласного комітету рятувати там ситуацію, у вересні перенесли до Києва, він був членом Центральної Виборчої Комісії для виборів до Верховної Ради, його вибрали на голову законодатної комісії Верховної Ради і... цей самий Євтушенко „поховзнувся" на цьому „проклятому місці" — Україні... і довелося його усунути з усіх його посад...

А головне, як наслідок цього, сталося досі небувале, довелося самому Хрущову взяти на себе ці посади перших секретарів київських обкому і міському. Виходить, що нема кому їх доручити. Треба добре придивитись до ведених там порядків...

Але цього не досить. Є в СССР так званий Тсоавіохем — товариство, що мусить дбати про всебічну воєнізацію населення. Ясно, що йому надають величезне значіння.

На чолі цієї організації у всесоюзному розумінні був Ейдеман, а на чолі української філії — Попов. Ейдемана розстріляли разом з Тухачевським, те саме сталося з Поповим, але тільки менш урочисто, якщо можна вжити такого вислову.

Старанно підшукали нових голов: і всесоюзного — Горшеніна, і українського — Копаєва.

І виявилось тепер, що Копаєв, його заступник Мазніцин, голова одеської обласної ради Бабін і голова чернигівської обласної ради Біленко „допустили ряд найгрубших помилок". До Києва приїхав Горшенін, скликали позачерговий поширений пленум Центральної Ради Тсоавіахему, який і ухвалив усунути від роботи і віддати під суд згадані особи, а також вжити заходів, щоб якнайскоріше виправити помилки і зміцнити українську організацію Тсоавіахему.

Ну, а що робив, за чим дивився перший секретар ЦККП(б)У Хрущов?!...

Не добре виходить!!.

СВЯТКУВАННЯ 25-ЛІТТЯ СМЕРТИ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО.

Українська совітська присвятила багато місця цим роковинам, наводячи його докладну біографію, спомини про нього, його листування.

Ось уривок споминів Горкого про Коцюбинського:

„Коцюбинський особливо ніжно любив свою Україну і часто чув пахощі чебрецю там, де його не було.

А одного разу побачивши коло білої стіни рибальського будинку на острові Капрі блідо-рожеві рожі (так звуться на лівобережній Україні не троянди, але квіти на високих стеблах, що їх можна побачити біля кожної хати. — Л.) Коцюбинський увесь заяснів усмішкою і, скинувши капелюх, сказав до квітів:

— Здоровенькі були! Як живеться на чужині?

Зніяковів і пожартував, звернувшись до Горкого:

— Знаєте, трошки сентиментальним стаю. Алеж і ви, думаю, частенько зітхаєте за білою березою, якою вас шмагали, бувало. Е, всі люди-люди, а хто не людина — хай буде йому соромно!...

У Чернігові впорядкували могилу письменника на цвинтарі колишнього Троїцького манастиря, відреставрували його памятник в місті. Літературно-меморіяльний музей Коцюбинського в Чернигові поповнили новими матеріялами і документами про письменника.

Відбулися урочисті вечори, присвячені памяті Коцюбинського в Києві і в Чернигові. Між почесними гостями преса відмітила й дочку Коцюбинського, Орину... і мимоволі виринає запитання: А син? А Юрко?

50-ЛІТТЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ПРОФЕСОРА ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО.

З цього приводу зорганізували в Києві виставу творів ювилята з ділянки образотворчого мистецтва з архітектури та кіна. На цій виставі до тисяча експонатів: картини, графіка, офорти, архітектурні проекти, ескізи оформлення кінофільм: „Тарас Шевченко", „Назар Стодоля", „Сорочинський ярмарок" тощо.

Полтавці добре знають будинок колишньої губерніяльної земської управи в суто українському стилю за проектом професора Василя Кричевського.

Л.

Приятель отворив записник і почав увіковічнювати велике кістляве обличчя. Фільчик сидів непорушно, ані поту, що рясно стікав йому з чола, не витирав, бо було гаряче (було це серед літа, а дотого ще у кожусі!), відтак голова його повільно падала і повіки закрились... сон запанував ним.

По добрій годині пробудив його голос маляра: — Вже готове, пане Фільчик!

Я з цікавости побіг до маляра і хоч це був тільки шкіц, я пізнав старого дуже добре, особливо вираз його очей був знаменитий.

— Виглядаєте наче державний муж, дядьку Фільчик.

— Ну — де властиво подівся?... — бурмотів собі під носом, приступаючи до засувки стола.

— Що? Ви не хочете ані поглянути на себе?

— Ні, нізащо у світі! Я цілий рік ані разу не подивлюся до дзеркала. Сховайте собі тільки той ваш протокол пане!

[illegible] це говорив, перекидав у шуфляді ножами, голками, дротами та ременями. — Хе-хе-хе! — ну, хіба черваки не поточили його — чи може ворони його схопили? Де це ти подівся? — Ага, ти тут, ти псяче вухо!

Витягнув пальцями срібний гріш і приступаючи до маляра, хотів дати йому в руки. Цей сміявся й ховав перед старим руки. — Але-ж що ви робите, дядьку Фільчик? Та-ж ми маємо дякувати вам!

— Ну, гаразд — бурмотів — але я знаю, як це випадає...

І був так у цьому переконанні, що ще на дворі старався силоміць всунути малярові гроші — а я побився би об заклад, що це були його останні гроші!

З мадярської мови переклав:
Ф. Беркут.

Купецьке Свято св. Юрія у Львові.

В неділю 8. ц. м., Союз Українських Купців у Львові влаштував — як щороку — свято патрона наших купців св. Юрія. Зачалось вранком в 9. год. в архикатедральній церкві **богослуженням,** яке відправив преосв. Бучко, виголосивши відтак глибокозмістову проповідь про плекання моралі в житті, зокрема в житті українського купецтва.

Вполудне відбулась у жовтій салі „Нар. Дому" **академія.** Отворив II голова СУК, **дир. Я. Скопляк.** Його слова, повні віри у важне діло, що його сповняє наше купецтво, овіяні поезією традиції, були добрим вступом до довшого реферату **інж. Крохмалюка** про український промисл та розгортання нашої торговельної і взагалі господарської активности.

На академію склалося ще й кілька вокальних точок: хор „Сурма" відспівав пять пісень у двох виступах, учень Максимюк віддекламував спеціяльно на св. Юрія написаний вірш Я. Курдидика, а п. Я. Гайвас виголосив власну „поезію в прозі", повну бадьорости й ентузіязму для творчої праці в ділянці господарства. Академія закінчилась національним гимном.

Жовту салю „Н. Д." заповнили львівські купці і промисловці з родинами, запрошені гості зпоміж духовного і світського громадянства та представники преси. Звеличав академію і також спільний обід, що після академії відбувся в тій самій салі, Преосв. Бучко. Він теж посвятив „дари Божі" на столі, а в прощальній промові з учасниками спільного обіду сказав кілька глибоких слів, навіяних правдиво-християнською потіхою в цих важких хвилинах, коли українському купецтву доводиться поборювати чимало перешкод на шляху його праці. Промовляли при обіді ще: дир. Я. Скопляк, ред. Несторович і п. Дубас, який подякував аранжерам свята за їх труд. На заклик п. дир. Скопляка зложили присутні 76 зол. на Рідну Школу.

Ввечорі відбулись у домівці Союзу У. К. товариські сходини з танцями.

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.

a) zainteresowanie się w omawiany sposób sprawą ś.p. Olgi Basarabowej,

b) wezwanie do bojkotu wyborów do ciał ustawodawczych w roku 1935, wykazując w ten sposób wyraźną niechęć do panującego w Państwie porządku prawnego,

c) szerzenie haseł separatystycznych, oraz obrażanie narodu polskiego na łamach swego oficjalnego organu prasowego, co zostało potwierdzone wyrokami sądowymi,

d) gloryfikowanie przestępstw przeciwko Państwu na łamach swojej prasy,

e) piętnowanie za pomocą swej prasy w opinii publicznej autorów i zwolenników t. zw. polityki normalizacyjnej, której celem było ułatwić zgodne współżycie polskiego i ukraińskiego narodu na ziemiach południowo-wschodnich.

5) Stowarzyszenie mimo dwukrotnego upomnienia przez władze nadzorcze nie zmieniło ani swego sposobu ani zakresu pracy.

6) Sojuz Ukrajinok jako Stowarzyszenie o szeroko rozbudowanej sieci organizacyjnej, zrzeszające w swych szeregach wiele tysięcy członkiń, ma duże możliwości urabiania „powszechnego mniemania" o pewnych zagadnieniach, czem Ukraińskie Centralne Żinocze Towarzystwo „Sojuz Ukrajinok" wykroczyło przeciwko obowiązującemu prawu, ustalonemu dla niego zakresowi działania, a nadto swoją działalnością poważnie zagraża bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu **należało orzec jak w osnowie niniejszej decyzji.**

Starosta grodzki:
Stanisław Porembalski.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 93. Четвер, 10. травня (28. квітня) 1888.

ХОЛОДНИЙ ВЕЛИКДЕНЬ.

В новинці про Великодні Свята, які припали в цьому році 6-го травня, читаємо: „В неділю у всіх церквах відбулися торжественні богослуження. В церкві Успення Пресвятої Богородиці читали євангеліє у шести мовах. Народу по церквах було повнісінько. Коло церкви св. Пятниць по обіді молодь забавлялася гагілками. Ще веселіші булиб цьогорічні наші свята, якби не студінь, що була всі три святочні дні, якби у наших Карпатах не були упали сніги, від яких повіяло до нас проймаючим холодом. Крім холоду і небо було все засунене хмарами, хоч дощ перепадав дуже рідко.

„АМЕРИКА ВАБИТЬ..."

Під таким наголовком новинка: „Як радо вибираються селяни з західної Галичини до Америки, може бути доказом факт, що дівчата з околиць Горлиць, Ясла, Фриштака і Біча вибираються сотнями до Америки. В околиці Жмигорода настала така охота до мандрівки за море, що там ніхто про ніщо більше не говорить як тільки про Америку, а хто тільки може призбирати трохи гроша зараз вибирається до Америки. Є села, де вже майже не можна знайти молодого парубка, бо всі вибралися до Америки. Майже щодня виїзджає з цих сторін багато людей до Америки.

ЖИДИ НА УКРАЇНІ.

„Жиди в Росії добються мабуть далеко скоріше якогось права і значіння, як всякі інші мешканці, що разом з ними пробувають на землі і споконвіку заселювали ту землю, на якій жидів уважали досі за напливовий елємент. З Петербурга повідомляють, що комісія для управильнення жидівських справ, постановила надати жидам право купувати на власність землю в обсмі 10 десятин, тобто 24.000 квадратних сяжнів. Ця ухвала, якби вона справді дістала царську санкцію, булаб спеціяльно для русинів на Волині і Поділлі а подекуди й на інших землях України важким ударом. Селянські ґрунти опинились би скоро в жидівських руках, а їх первісні власники мусілиб вже не сотнями, як досі, але тисячами виноситися за Урал і в надамурські краї".

Хроніка Совітської України.

ВИБОРИ ДО „ПАРЛЯМЕНТУ" УССР.

Центальний виконавчий комітет УССР призначив вибори до Верховної Ради УССР на 26-го червня. Між іншим виявилася тут дуже характеристична подробиця. Згідно з законом вибори мусять відбутися в неробочий день, а неробочі дні у країні совітів — це такі дні місяця, що діляться на 6, тобто 6, 12, 18, 24, 30, отже цілком логічно було призначити вибори на 24-го чи 30-го червня, тимчасом їх призначили на 26-го, причому окремою постановою 26-го червня встановили неробочим днем замість 24-го червня. Чому? А тому, що 24-го червня припадає на пятницю, а 26-го червня — на неділю. Тобто значить, що населення совітської України в масі, не дивлячися на ведення шостиденного тижня, святкує неділю, й окупантський уряд мусів це визнати, призначивши день виборів на фактично неробочий день — неділю.

Вибиратимуть одного депутата від кожних ста тисяч виборців.

Зорганізували 304 виборчих округи, отже Совітська Україна матиме у Верховній Раді 304 депутатів.

ЩОСЬ НЕ ВСЕ НА ДОБРЕ ВИХОДИТЬ І У „НІКИТИ СЕРГЕЄВІЧА".

Справді, один з найближчих і найпевніших співробітників його був І-ший секретар київського обласного і київського міського партійного комітету Дмитро Євтушенко з прекрасним стажем: ніколи не працював на Україні, досить довго був в органах ГПУ, 4 роки працював з тим-же самим Хрущовим в ЦКВКП(б) і тільки влітку 1937-го року його призначили секретарем одеського обласного комітету рятувати там ситуацію, у вересні перенесли до Києва, він був членом Центральної Виборчої Комісії для виборів до Верховної Ради, його вибрали на голову законодатної комісії Верховної Ради і... цей самий Євтушенко „поховзнувся" на цьому „проклятому місці" — України... і довелося його усунути з усіх його посад...

А головне, як наслідок цього, сталося досі небувале, довелося самому Хрущову взяти на себе ці посади перших секретарів київських обкому і міськкому. Виходить, що нема кому їх доручити. Треба добре придивитись до ведених там порядків...

Але цього не досить. Є в СССР так званий Тсоавіохем — товариство, що мусить дбати про всебічну воєнізацію населення. Ясно, що йому надають величезне значіння.

На чолі цієї організації у всесоюзному розумінні був Ейдеман, а на чолі української філії — Попов. Ейдемана розстріляли разом з Тухачевським, те саме сталося з Поповим, але тільки менш урочисто, якщо можна вжити такого вислову.

Старанно підшукали нових голов: і всесоюзного — Горшеніна, і українського — Копаєва.

І виявилось тепер, що Копаєв, його заступник Мазніцин, голова одеської обласної ради Бабін і голова чернігівської обласної ради Білейко „допустили ряд найгрубших помилок". До Києва приїхав Горшенін, скликали позачерговий поширений пленум Центральної Ради Тсоавіахему, який і ухвалив усунути від роботи і віддати під суд згадані особи, а також вжити заходів, щоб якнайскоріше виправити помилки і зміцнити українську організацію Тсоавіахему.

Ну, а що робив, за чим дивився перший секретар ЦККП(б)У Хрущов?!..

Не добре виходить!!.

СВЯТКУВАННЯ 25-ЛІТТЯ СМЕРТИ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО.

Українська совітська присвятила багато місця цим роковинам, наводячи його докладну біографію, спомини про нього, його листування.

Ось уривок споминів Горкого про Коцюбинського:

„Коцюбинський особливо ніжно любив свою Україну і часто чув пахощі чебрецю там, де його не було.

А одного разу побачивши коло білої стіни рибальського будинку на острові Капрі блідорожеві рожі (так звуться на лівобережній Україні не троянди, але квіти на високих стеблах, що їх можна побачити біля кожної хати. — Л.) Коцюбинський увесь заяснів усмішкою і, скинувши капелюх, сказав до квітів:

— Здоровенькі були! Як живеться на чужині?

Зніяковів і пожартував, звернувшись до Горкого:

— Знаєте, трошки сентиментальним стаю. Алеж і ви, думаю, частенько зітхаєте за білою березою, якою вас шмагали, бувало. Е, всі люди-люди, а хто не людина — хай буде йому соромно!...

У Чернігові впорядкували могилу письменника на цвинтарі колишнього Троїцького манастиря, відреставрували його памятник в місті. Літературно-меморіяльний музей Коцюбинського в Чернігові поповнили новими матеріялами і документами про письменника.

Відбулися урочисті вечори, присвячені памяті Коцюбинського в Києві і в Чернигові. Між почесними гостями преса відмітила й дочку Коцюбинського, Орину... і мимоволі виринає запитання: А син? А Юрко?

50-ЛІТТЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ПРОФЕСОРА ВАСИЛЯ КРИЧЕВСЬКОГО.

З цього приводу зорганізували в Києві виставу творів ювилята з ділянки образотворчого мистецтва з архітектури та кіна. На цій виставі до тисяча експонатів: картини, ґрафіка, офорти, архітектурні проєкти, ескізи оформлення кінофільм: „Тарас Шевченко", „Назар Стодоля", „Сорочинський ярмарок" тощо.

Полтавці добре знають будинок колишньої губерніяльної земської управи в суто українському стилю за проєктом професора Василя Кричевського.

Л.

Приятель отворив записник і почав увіковічнювати велике кістляве обличчя. Фільчик сидів непорушно, ані поту, що рясно стікав йому з чола, не витирав, бо було гаряче (було це серед літа, а дотого ще у кожусі!), відтак голова його повільно падала і повіки закрились... сон запанував ним.

По добрій годині, пробудив його голос маляра. — Вже готове, пане Фільчик!

Я з цікавости побіг до маляра і хоч це був тільки шкіц, я пізнав старого дуже добре, особливо вираз його очей був знаменитий.

— Виглядаєте наче державний муж, дядьку Фільчик.

— Ну — де властиво подівся?... — бурмотів собі під носом, приступаючи до засувки стола.

— Що? Ви не хочете ані поглянути на себе?

— Ні, нізащо у світі! Я цілий рік ані разу не подивлюся до дзеркала. Сховайте собі тільки той ваш протокол пане!

Коли це говорив, перекидав у шуфляді ножами, голками, дротами та ременями. — Хе-хе-хе! — ну, ачей черваки не поточили його — чи може ворони його схопили? Де це ти подівся? — Ага, ти тут, ти псяче вухо!

Витягнув пальцями срібний гріш і приступаючи до маляра, хотів дати йому в руки. Цей зміявся й ховає перед старим руки. — Але-ж що ви робите, дядьку Фільчик? Та-ж ми маємо дякувати вам!

— Ну, гаразд — бурмотів — але я знаю, як це випадає....

І був так у цьому переконаний, що ще на дворі старався силоміць всунути маляреві гроші — а я побився би об заклад, що це були його останні гроші!

З мадярської мови переклав:
Ф. Беркут

Купецьке Свято св. Юрія у Львові.

В неділю 8. ц. м., Союз Українських Купців у Львові влаштував — як щороку — свято патрона наших купців св. Юрія. Зачалось воно ранком в 9. год. в архикатедральній церкві **богослуженням,** яке відправив преосв. Бучко, виголосивши відтак глибокозмістову проповідь про плекання моралі в житті, зокрема в житті українського купецтва.

Вполудне відбулась у жовтій салі „Нар. Дому" **академія.** Отворив її голова СУК, **дир. Я. Скопляк.** Його слова, повні віри у важне діло, що його сповняє наше купецтво, овіяні поезією традиції, були добрим вступом до довшого реферату **інж. Крохмалюка** про український промисл та розгортання нашої торговельної і взагалі господарської активности.

На академію склалося ще й кілька вокальних точок: хор „Сурма" відспівав пять пісень у двох виступах, учень Максимюк віддеклямував спеціяльно на св. Юрія написаний вірш Я. Курдидика, а п. Я. Гайвас виголосив власну „поезію в прозі", повну бадьорости й ентузіязму для творчої праці в ділянці господарства. Академія закінчилась національним гимном.

Жовту салю „Н. Д." заповнили львівські купці і промисловці з родинами, запрошені гості зпоміж духовного і світського громадянства та представники преси. Звеличав академію і також спільний обід, що після академії відбувся в тій самій салі, Преосв. Бучко. Він теж посвятив „дари Божі" на столі, а в прощальній промові з учасниками спільного обіду сказав кілька глибоких слів, навіяних правдиво-християнською потіхою в цих важких хвилинах, коли українському купецтву доводиться поборювати чимало перешкод на шляху його праці. Промовляли при обіді ще: дир. Я. Скопляк, ред. Нестерович і п. Дубас, який подякував аранжерам свята за їх труд. На зазив п. дир. Скопляка зложили присутні 76 зол. на Рідну Школу.

Ввечорі відбулись у домівці Союзу У. К. товариські сходини з танцями.

Сторінка без політики.

Коли лев їздить автом..

Не всі лови страшні. В африканських пущах трапляються теж і леви, які не розривають людей на куски, зате дуже радо їздять автами.

Дочка військового команданта з Найробі міс Елінора Тіг вибралася перед двома місяцями на автомобільну прогульку до озера Танганіка й з поворотом. Ті околиці були ще перед трицятироками непрохідними пущами, нині ведуть ними оживі, прегарно вдержані автомобільні дороги і тільки недалеко озера мусять автомобілісти берегтися носорожців. Позатим шлях такий безпечний, наче якнебудь дорога в Середущій Европі.

ПЕРЕГОНИ З ЛЬВОМ.

Міс Тіг доїхала спокійно до озера, уладила собі прогульку моторівкою і відтак віліхала в поворотну дорогу. Віддалившись приблизно на 100 км. від озера віхала вона в доволі рідкий ліс.

Раптом запримітила вона, що ліворуч виринуло з ліса щось жовтого. Лев! Якби доля змовилася проти неї, бо саме в тому менті два циліндри мотору, внаслідок занечищення свічок, перестали працювати. Таким чином вона не могла осягнути такої скорости своїм автом, яку вона в тому менті хотіла осягнути.

Постогнуючи і порскаючи їхало авто з небільшою скорістю як 40 км. на годину. В орієнтаційнім дзеркалі побачила міс Тіг, що лев пустився бігти за автом. Напів божевільна зі страху молода англійка почала вживати всіх заходів, щоб надати автові якнайбільшу швидкість.

Даремне! Добру хвилину їхала вона так і бачила біля авта льва, який гнав довгими підскоками вперед. Колиж вона побачила, що лев ладиться скочити до авта, мало не зімліла зі страху.

НЕБАЖАНИЙ ТОВАРИШ ПОДОРОЖІ.

Двічі відверталася молода дівчина й хотіла відстрашити льва залізним друком, що біля неї лежав. Лев залишився трохи позаду, одначе далі гнав за автом. Відтак могутнім скоком удалося йому скочити на плоский дах авта. Жахливо великого хижака бачила міс Тіг у дзеркалі, але вона не мала сили затримати віз, вискочити з нього і рятувати своє життя. Вона гнала і гнала перед себе, сподіючися лиш у душі, що вона опиниться небавом у ситуації, в якій їй хтось поможе.

Авто підскакувало керноване схвильованою рукою жінки, яка бачила в дзеркалі лиш очі хижака, які не відверталися від неї. Вона не звертала найменшої уваги на те, що авто може розлетітися на дрібні куски при найменшім її промаху.

Поволі дорога вирівнялася й поправилася. Одночасно свічки прочистилися й оба циліндри почали знову працювати. Авто пігнало стрімголов перед себе. Дерева мигали як привиди. Лев прищурився на дасі авта, наче дожидаючи відповідного менту. По кількох хвилинах такої божевільної їзди перед автом виринула бензинова стація. На шляху стояла якась жінка в однострою і шапці нафтової спілки „Шель-Компані“. Перед стацією міс Тіг затримала раптом авто. Вона мала ще стільки сили, що вискочила з возу. Відтак впала вона без чуття біля сторожихи.

Коли вона прочунила з легкого омління, побачила, що жінка в однострою похилилася над нею.

— Лев... — промовила вона — лев скочив до авта.

ВИГНАНИЙ ПАША.

Міс Тіг була перелякана, що сторожиха кинеться миттю втікати. Якеж було її счудовання, коли сторожиха вскочила на віз і озвалася озлоблена:

— Очевидно той примховатий Паша... пішов геть, вже!

З возу вискочив лев і швидко побіг дорогою. Ще раз оглянувся поза себе, наче чогось сподівався. Колиж йому сторожиха погрозила рукою, обернувся і небавом щез у гущавині.

Згодом молода англійка щиро сміялася, коли дижурна бензинової стації оповіла їй цілу історію.

— Той лев — оповідала вона — ще молодий і освоєний. Шофери автобусів і авт, які приїздять із Судану все годують його. Якщо він нічого не дістане, скаче на віз і тручає подорожнім лапами. Ніодному чоловікові не зробив він нічого злого. Він привик, що кожний автомобіліст задержується і дає йому щось зїсти. А що ви далі їхали, тому скочив він на авто, щоб таким чином вимогти на вас свою звичайну пайку. Відтак не мав він уже відваги в повнім бігу зіскочити.

Від тієї пори їздила вже Тіг до озера Танганіка десять разів. За кожним разом ждав на неї тужно Паша, король пущі і їхав якийсь час із нею в авті. Він незвичайно заприязнився з молодою англійкою. Пять кільограмів мяса, що він їх за кожним разом діставав, були лиш додатком до їх приязни. Найбільшою приємністю його було знову побачити молоду жінку й переїхатися з нею автом.

Хіба можна після того говорити про льва як дикого, злобного і небезпечного хижака африканських пущ?

Хто хоче знайти скарб.

На париських вулицях можна запримітити, між багатьома іншими оголошеннями, теж повідомлення про те, що мають добувати зі Сени корабель, який лежить уже майже півтора століття на дні тієї ріки. Оголошення подає, що пошукують охочих до переведення і сфінансування тієї праці.

У січні 1790 р. затонув у Сені корабель „Телемак“. Ніхто не знав, які скарби находилися на його чердаку. Може він був наван[illegible]ений дорогоцінностями, може тільки звичайними фрахтовими посилками, які за такий довгий час стратили зовсім свою вартість. Саме тепер хочуть починати добування затопленого корабля і держава шукає когось, хто був би готовий покрити кошти такого підприємства. Як одиноку користь запевнюють такому підприємцеві, що все те, що добуде він із дна ріки буде його власністю. Інтерес справді рисковний, бо фінансіст, який візьметься за таке діло може втратити при тому великі гроші і може теж на тому добре заробити. Усе, що на „Телемаку“ знайдуть і що не буде переступати більшої суми як 3 міліони франків, припаде підприємцеві. Від того, що перейде цю суму, 20 відсотків має припасти державі. Держава забезпечує теж собі право до дорогих каменів, шляхотних металів у штабах або в монеті і також на ріжного роду предмети, які матимуть історичну й музеальну вартість. Досі ще нема добровольця, який взявсяб за такий рисковний інтерес.

Хіба, що знайдеться якийсь американський багач, який не знає, що робити з грішми і схоче собі зробити лиш рекляму.

—o—

Будапешт у квітах.

Мадярська столиця буде цього року тереном ріжних конгресів. Довший час істнує вже в Будапешті спеціяльне товариство під назвою „Місто і край у прикрасі квітів“, яке саме тепер має велике поле до попису. Прегарне, старе наддунайське місто повинно дістати підчас гарної весни новий одяг із квітів.

Кожного дня дістають чільніші мешканці Будапешту листи, в яких згадане товариство дуже ввічливо просить прикрашувати вікна й бальконі свіжою зеленню та ріжнобарвними квітами. Охочим доставляють до мешкань деревляні скриночки зі свіжими квітами по ціні 1.25 пенге. Будапештенці дуже радо прикрашуватимуть „місто конгресів“ квітами і як подають часописи не жалітимуть на те коштів.

АРЕШТУВАЛИ СПІЛЬНИКА СТАВІСЬКОГО.

Перед кількома днями арештували у Франції одного зі спільників і приятелів Ставіського, 68-літнього Жана Мерсіера, великого фінансіста, який ще перед війною грав замітну ролю у французькім промисловім світі.

Вже в післявоєнних часах дехто сумнівався в його фінансові операції, хоч не було ще до того ніяких даних. Про його махінації не знав теж ніхто й підчас відомої афери Ставіського.

„Обманець старого покоління“, як його тепер часописи називають, умів завжди працювати так тихо, незамітно і зручно, що ніхто й ніколи не міг попасти на слід його обманів. Кілька літ тому навязав він був контакт із Ставіським, який уже нині не живе, і разом із таким дібраним товариством робив знамениті „інтереси“.

Кілька днів тому старий обманець „засипався“, як воно іноді буває, на старім і залюбки обманцями вживанім тріку, а саме той досвідчений обманець, який стільки літ вмів викручуватися перед відповідальністю, намагався продавати фальшиві камені як дорогоцінні. На тому його приловили і старий обманець перетомлений життям пішов на добре заслужений відпочинок до вязниці.

ЗВІДОМЛЕННЯ ЗІ ЗМАГАНЬ НАЙКРАЩОЮ РАДІЄВОЮ АВДИЦІЄЮ.

В Голяндії істнує багато приватних підприємств, які надають телефоном ріжного роду звідомлення до радіоприймачів своїм абонентів. Такі надачі можна порівняти з надачами зі студія радіової стації, одначе з тією ріжницею, що не говорять до мікрофону і голосу не переносить радіова филя, лиш до телефонічного слухальця, яке получене з радіоприймачами абонентів. При тому радіоприймачі мають адаптери. Таких дивоглядних телефонічних централь є в Голяндії 800 і вони мають 400.000 абонентів.

Ці підприємства переводять час до часу між своїми абонентами анкети на тему які авдиції найкраще підходять слухачам. Незвичайно цікавий вислід останньої анкети, що її перевели всі голяндські приватні стації. Виявилося, що за легкою музикою заявилося 70% абонентів, якщо йде про будний день. Зате в недільній програмі 80% абонентів хоче слухати цілий день звідомлення із футбольних метчів.

—o—

РЯТУВАВ БРАТА І САМ ЗГИНУВ.

Перед трьома тижнями безробітний гірник Віліям Бантінг із Честерфільду стратив у трагічний спосіб старшого зі своїх двох синів. Був це 9-літній хлопчина Джон, який добре вчився і був справжніми батьковими гордощами.

Підчас великодних ферій бавився Джон із своїм 7-літнім братчиком Леслі над берегом ставу. Леслі вбіг в одному менті на трамполіну, стратив рівновагу і впав у воду глибоку на кілька метрів. Джон знав, що його братчик не вміє плавати. Він рішився його рятувати, хоч сам не вмів теж плавати. Джон кинувся у воду, щоб рятувати свого брата. Тимчасом той задержався на залізних сходах, які вели глибоко у воду. Малий чіпився ступнів і таким чином видобувся на беріг. Одначе Джон не вийшов уже на верх і втонув. Леслі стягнув мокрий одяг і побіг із плачем домів, щоб занести батькам трагічну вістку.

—o—

21.000 ПИТАНЬ ПІДЧАС ПРОЦЕСУ.

Дванадцятьох присяжних суддів, в одному французькому місті, які мали проголосити присуд у незвичайно важкій справі, завдало собі чимало зусиль, щоб якнайдокладніше провірити всі подобиці злочину. Підчас процесу поставили вони 21.000 питань. Це імовірно світовий рекорд, якого не осягнено навіть на найбільших процесах.

—o—

ЛІЧНИЦЯ З... ГАРЕМУ.

На підставі декрету президента Туреччини славний гарем Гаджі Аги перемінять небавом, після переведення ріжних потрібних перебудівок, на лічницю для поліжниць. Як кажуть будинок знаменито надається до тієї цілі. Ще до кінця світової війни той гарем займало 200 жінок, які замешкували вибагливо уладжені кімнати.

Сторінка без політики.

Коли лев їздить автом..

Не всі леви страшні. В африканських пущах трапляються теж і леви, які не розривають людей на куски, зате дуже радо їздять автами.

Дочка військового команданта з Найробі міс Елінора Тіґ вибралася перед двома місяцями на автомобільну прогульку до озера Танганіка й з поворотом. Ті околиці були ще перед тридцяти роками непрохідними пущами, нині ведуть ними ріжні, прегарно вдержані автомобільні дороги і тільки недалеко озера мусять автомобілісти берегтися носорожців. Позатим шлях такий безпечний, наче якнебудь дорога в Середущій Европі.

ПЕРЕГОНИ З ЛЬВОМ.

Міс Тіґ доїхала спокійно до озера, уладила собі прогульку моторівкою і відтак відїхала в поворотну дорогу. Віддалившись приблизно на 100 км. від озера віхала вона в доволі рідкий ліс.

Раптом запримітила вона, що ліворуч виринуло з ліса щось жовтого. Лев! Якби доля змовилася проти неї, бо саме в тому менті два циліндри мотору, внаслідок занечищення свічок, перестали працювати. Таким чином вона не могла осягнути такої скорости своїм автом, яку вона в тому менті хотіла осягнути.

Постогнуючи і порскаючи їхало авто з небільшою скорістю як 40 км. на годину. В орієнтаційнім дзеркалі побачила міс Тіґ, що лев пустився бігти за автом. Напів божевільна зі страху молода анґлійка почала вживати всіх заходів, щоб надати автові якнайбільшу швидкість.

Даремне! Добру хвилину їхала вона так і бачила біля авта льва, який гнав довгими підскоками вперед. Колиж вона побачила, що лев ладиться скочити до авта, мало не зімліла зі страху.

НЕБАЖАНИЙ ТОВАРИШ ПОДОРОЖІ.

Двічі відверталася молода дівчина й хотіла відстрашити льва залізним друком, що біля неї лежав. Лев залишився трохи позаду, одначе далі гнав за автом. Відтак могутнім скоком удалося йому скочити на плоский дах авта. Жахливо великого хижака бачила міс Тіґ у дзеркалі, але вона не мала сили затримати віз, вискочити з нього і рятувати своє життя. Вона гнала і гнала перед себе, сподіючися лиш у душі, що вона опиниться небавом у ситуації, в якій їй хтось поможе.

Авто підскакувало кермоване схвильованою рукою жінки, яка бачила в дзеркалі лиш очі хижака, які не відверталися від неї. Вона не звертала найменшої уваги на те, що авто може розлетітися на дрібні куснї при найменшім її промаху.

Поволі дорога вирівнялася й поправилася. Одночасно свічки прочистилися й оба циліндри почали знову працювати. Авто пігнало стрімголов перед себе. Дерева мигали як привиди. Лев прищурився на дасі авта, наче дожидаючи відповідного менту. По кількох хвилинах такої божевільної їзди перед автом виринула бензинова стація. На шляху стояла якась жінка в однострою і шапці нафтової спілки „Шель-Компані". Перед стацією міс Тіґ затримала раптом авто. Вона мала ще стільки сили, що вискочила з возу. Відтак впала вона без чуття біля сторожихи.

Коли вона прочуняла з легкого омління, побачила, що жінка в однострою похилилася над нею.

— Лев... — промовила вона — лев скочив до авта.

ВИГНАНИЙ ПАША.

Міс Тіґ була перелякана, що сторожиха кинеться миттю втікати. Якеж було її здудовання, коли сторожиха вскочила на віз і озвалася озлоблена:

— Очевидно той примхуватий Паша... пішов геть, вже!

З возу вискочив лев і швидко побіг дорогою. Ще раз оглянувся поза себе, наче чогось сподівався. Колиж йому сторожиха погрозила рукою, обернувся і небавом щез у гущавині.

Згодом молода анґлійка щиро сміялася, коли дижурна бензинової стації оповіла їй цілу історію.

— Той лев — оповідала вона — ще молодий і освоєний. Шофери автобусів і авт, які приїздять із Судану все годують його. Якщо він нічого не дістане, скаче на віз і трухає подорожнім лапами. Ніодному чоловікові не зробив він нічого злого. Він привик, що кожний автомобіліст задержується і дає йому щось зїсти. А що він далі [illegible], тому скочив він на авто, щоб таким чином вимогти на вас свою звичайну пайку. Відтак не мав він уже відваги в повнім бігу зіскочити.

Від тієї пори їздила вже Тіґ до озера Танганіка десять разів. За кожним разом ждав на неї тужно Паша, король пущі і їхав якийсь час із нею в авті. Він незвичайно заприязнився з молодою анґлійкою. Пять кільограмів мяса, що він їх за кожним разом діставав, були лиш додатком до їх приязни. Найбільшою приємністю його було знову побачити молоду жінку й переїхатися з нею автом.

Хіба можна після того говорити про льва як дикого, злобного і небезпечного хижака африканських пущ?

Хто хоче знайти скарб.

На паризьких вулицях можна запримітити, між багатьома іншими оголошеннями, теж повідомлення про те, що мають добувати зі Сени корабель, який лежить уже майже півтора століття на дні тієї ріки. Оголошення подає, що пошукують охочих до переведення і сфінансування тієї праці.

У січні 1790 р. затонув у Сені корабель „Телемак". Ніхто не знав, які скарби на[illegible]лися на його чердаку. Може він був нав[illegible] дорогоцінностями, може тільки зв[illegible] фрахтовими посилками, які за такий [illegible] час стратили зовсім свою вартість. Саме тепер хочуть почінати добування затопленого корабля і держава шукає когось, хто був би готовий покрити кошти такого підприємства. Як одинєку користь запевнюють такому підприємцеві, що все те, що добуде він із дна ріки буде його власністю. Інтерес справді рискований, бо фінансіст, який візьметься за таке діло може втратити при тому великі гроші і може теж на тому добре заробити. Усе, що на „Телемаку" знайдуть і що не буде переступати більшої суми як 3 міліони франків, припаде підприємцеві. Від того, що перейде цю суму, 20 відсотків має припасти державі. Держава забезпечує теж собі право до дорогих каменів, шляхотних металів у штабах або в монеті і також на ріжного роду предмети, які матимуть історичну й музеальну вартість. Досі ще нема добровольця, який взявся за такий рискований інтерес.

Хіба, що знайдеться якийсь американський багач, який не знає, що робити з грішми і схоче собі зробити лиш рекляму.

—o—

Будапешт у квітах.

Мадярська столиця буде цього року тереном ріжних конгресів. Довший час існує вже в Будапешті спеціяльне товариство під назвою „Місто і край у прикрасі квітів", яке саме тепер має велике поле до попису. Прегарне, старе надунайське місто повинно дістати підчас гарної весни новий одяг із квітів.

Кожного дня дістають чільніші мешканці Будапешту листи, в яких згадане товариство дуже ввічливо просить прикрашувати вікна й бальконі свіжою зеленню та ріжнобарвними квітами. Охочим доставляють до мешкань деревляні скриньки зі свіжими квітами по ціні 1.25 пенґе. Будапештенці дуже радо прикрашуватимуть „місто конгресів" квітами і як подають часописи не жалітимуть на те коштів.

АРЕШТУВАЛИ СПІЛЬНИКА СТАВІСЬКОГО.

Перед кількома днями арештували у Франції одного зі спільників і приятелів Ставіського, 68-літнього Жана Мерсіера, великого фінансіста, який ще перед війною грав замітну ролю у французькім промисловім світі.

Вже в післявоєнних часах дехто сумнівався в його фінансові операції, хоч не було ще до того ніяких даних. Про його махінації не знав теж ніхто й підчас відомої афери Ставіського.

„Обманець старого покоління", як його тепер часописи називають, умів завжди працювати так тихо, незамітно і зручно, що ніхто й ніколи не міг попасти на слід його обманів. Кілька літ тому навязав він був контакт із Ставіським, який уже нині не живе, і разом із таким дібраним товариством робив знамениті „інтереси".

Кілька днів тому старий обманець „засипався", як воно іноді буває, на старім і залюбки обманцями вживаним тріку, а саме той досвідчений обманець, який стільки літ вмів викручуватися перед відповідальністю, намагався продавати фальшиві камені як дорогоцінні. На тому його приловили і старий обманець перетомлений життям пішов на добре заслужений відпочинок до вязниці.

ЗВІДОМЛЕННЯ ЗІ ЗМАГАНЬ НАЙКРАЩОЮ РАДІЄВОЮ АВДИЦІЄЮ.

В Голяндії існує багато приватних підприємств, які надають телефоном ріжного роду звідомлення до радіоприймачів своїх абонентів. Такі надачі можна порівняти з надачами зі студія радіової стації, одначе з тією ріжницею, що не говорять до мікрофону і голосу не переносить радіова филя, лиш до телефонічного слухальця, яке получене з радіоприймачами абонентів. При тому радіоприймачі мають адаптери. Таких дивоглядних телефонічних централь є в Голяндії 800 і вони мають 400.000 абонентів.

Ці підприємства переводять час до часу між своїми абонентами анкети на тему які авдиції найкраще підходять слухачам. Незвичайно цікавий вислід останньої анкети, що її перевели всі голяндські приватні стації. Виявилося, що за легкою музикою заявилося 70% абонентів, якщо йде про будний день. Зате в недільній програмі 80% абонентів хоче слухати цілий день звідомлення із футбольних метчів.

—o—

РЯТУВАВ БРАТА І САМ ЗГИНУВ.

Перед трьома тижнями безробітний гірник Віліям Бантінґ із Честерфільду стратив у трагічний спосіб старшого зі своїх двох синів. Був це 9-літній хлопчина Джон, який добре вчився і був справжніми батьковими гордощами.

Підчас великодних ферій бавився Джон із своїм 7-літнім братчиком Леслі над берегом ставу. Леслі вбіг в одному менті на трамполіну, стратив рівновагу і впав у воду глибоку на кілька метрів. Джон знав, що його братчик не вміє плавати. Він рішився його рятувати, хоч сам не вмів теж плавати. Джон кинувся у воду, щоб рятувати свого брата. Тимчасом той задержався на залізних сходах, які вели глибоко у воду. Малий чіпився ступнів і таким чином видобувся на беріг. Одначе Джон не вийшов уже на верх і втонув. Леслі стягнув мокрий одяг і побіг із плачем домів, щоб занести батькам трагічну вістку.

—o—

21.000 ПИТАНЬ ПІДЧАС ПРОЦЕСУ.

Дванадцятьох присяжних суддів, в одному французькому місті, які мали проголосити присуд у незвичайно важкій справі, завдало собі чимало зусиль, щоб якнайдокладніше провірити всі подробиці злочину. Підчас процесу поставили вони 21.000 питань. Це імовірно світовий рекорд, якого не осягнено навіть на найбільших процесах.

—o—

ЛІЧНИЦЯ З... ГАРЕМУ.

На підставі декрету президента Турччини славний гарем Гаджі Аги перемінять небавом, після переведення ріжних потрібних перебудівок, на лічницю для поліжниць. Як кажуть будинок знаменито надається до тієї цілі. Ще до кінця світової війни той гарем займало 200 жінок, які замешкували вибагливо уладжені кімнати.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Найбільшим ворогом змагунів — власна публика.

Цю статтю дістали ми безпосередньо після поміщення на Спортовій Сторінці статті п. з. „Роля глядачів у спортових імпрезах". Одначе ми не містили її, дожидаючи відповідного моменту. А саме такий момент прийшов після недільних змагань України з Ярославом.

Справді дивно стає, чому поведінка нашої публики на футбольних метчах стає чимраз гірша. Адже ще кілька літ тому, коли Україна дебютувала щойно в тодішній А-клясі і нераз боролася за місце в А-клясі, наша публика зовсім інакше вела себе. Памятаємо добре ті хорові, зорганізовані, повні щирого запалу й любови до своєї дружини, оклики: „Україна, темпо!", коли дружина чорно-червоних, здавалося, програвала. Такі хоральні заохоти робили нераз чудеса. Дружина психічно відроджувалась і густо-часто здобувала перемогу майже в безнадійних для себе ситуаціях.

Дуже часто чуємо, що Україна не мала давніше виробленої спортової публики. Воно може і правда, що небагато з тодішніх симпатиків нашої дружини визнавалося у всіх закарлючках футбольних приписів. Але тодішня публика мала одно: велику спортову культуру. І саме завдяки тій культурі вміла доцільно своїй дружині помагати та здобувати собі своєю поведінкою признання й серед чужих.

Сьогодні багато змінилося на гірше. Правда, число прихильників наших футболістів сильно збільшилося, але одночасно сильно теж упала спортова культура. Знання спортових приписів серед нашої публики не збільшилося, навпаки — все промовляє за тим, що воно радше погіршилося, бо деякі глядачі густо-часто виказують просто жалюгідну ігноранцію футбольних правил гри.

Та знання чи незнання правил серед поодиноких глядачів — це ще дрібниця в порівнянні з поведінкою нашої публики як цілости. **Наша публика хоче виграної своєї дружини за всяку ціну й не рахується при тім зовсім із засобами, що при їх помочі повинна ця перемога прийти.** Іншими словами: з аматорів футболю і прихильників української дружини поробилися засліплені фанатики, які хочуть виключно емоціонуватися перемогою, не грою. При такому стані своєю поведінкою вони тільки шкодять власній дружині, бо коли вона програє, і програє слушно, то такі фанатичні прихильники добачують вину невдачі завжди лиш у противнику і судді. При тому публика жде завжди на якесь чудо. Грають помічники зле, кіксують оборонці, чи без амбіції тиняються по грищі напасники, — то воно не злостить так української публики, як те, що противник уміє, чи навіть сміє оці недостачі української дружини використати. Наша публика хоче чуда і таке чудо може створити тільки... суддя. Тому головну вину програної звалює вона на суддю. Його лають, зневажають, йому погрожують за кожну найменшу помилку і навіть за обективне рішення, некорисне для української дружини, та хочуть, щоб він своїми рішеннями зробив те, чого не могли чи не хотіли зробити власні грачі: виграти метч.

Теперішня слаба гра України — це не така собі химерна обнижка форми. Це головно наслідки погубної поведінки нашої публики, яка стратила зовсім силу морального впливу на поодиноких змагунів і на дружину як цілість.

Публика мусить бути в першу чергу обективна й виявляти признання противникові, якщо він на нього заслуговує. Признання для противника є одночасно наганою для власних грачів, бо різко підкреслює їх недотягнення. **Отже признання публики для противника має величезне виховне значіння для власних грачів.**

А вже каригідним злочином супроти власної дружини є нпр. кидати каменем чи іншими предметами на ворожого грача тільки за те, що він добре грає.

Публика повинна бути зрівноважена й панувати над своїми нервами в особливо важких ментах. На те, що діється на грищі, мусимо дивитися критично і вміти відповідно зганити у своїх усе те, що заслуговує на напятнування.

Та найважніша роля публики — це вміти заохочувати своїх грачів до гри, додати їм окликами охоти, завзяття й запалу до гри. Сугестивна сила маси незвичайно велика, тільки треба вміти її використати. Чомуж наші глядачі закинули такий випробований колись засіб підбадьорювання, як хорове збірне, спонтанічне: „Україна, темпо?!"

Чи не краще такими окликами пірвати свою дружину до бою, створити на грищі атмосферу завзятої, не уступчивої, але при тім лицарської боротьби? Чи не краще відтак, після заслуженої перемоги, відходити з почуванням вдоволення, що в тій перемозі є теж і наша невеличка заслуга?

Над цими справами наші глядачі повинні добре призадуматись і змінити свою поведінку основно. Тоді під добрим впливом публики зміниться і гра нашої дружини тільки на краще.

Глядач.

Потрійна невдача України

ВКС ЯРОСЛАВ — УКРАЇНА 4:1 (3:0).

Україна зазнала на цьому метчу потрійну невдачу: спортову, моральну й касову. Спортову, бо дружина чорно-червоних програла несподівано, хоч зовсім заслужено з противником, якому ніхто не ворожив у Львові успіху; морально, бо вислід підорвав добру славу дружини й поведінка деяких грачів України була того роду, що частина українських глядачів покидала в несмаком грище. Розмірно найменша була касова невдача, спричинена фатальною погодою, бо її зможе собі товариство при найближчій нагоді куди легше відбити, як спортову й моральну невдачу.

Україна грала вже низку попередніх метчів слабо, одначе такої слабої гри нашої дружини не бачили ми вже від давна. Просто важко було вчора знайти в Україні якийсь ясніший пункт і так, як важко оцінювати поодиноких грачів тоді, коли ціла дружина грає д. добре, так теж важко їх оцінювати, коли ціла дружина грає безнадійно слабо. Програну нашої дружини вирішив учора попраді вже перший голь. На грачах України відразу слідно було психічне заломання й замісць страта воріт мала викликати серед наших грачів реакцію, то вони дивились апатично, як противник здобуває легко терен і підбадьорений раз-у-раз під ворота Босого. Не диво, що при повній психічній апатії 3:0 для Ярослава прийшло скоріше, як цього мабуть самі ярославські грачі сподівалися. При тому вийшла на верх ще одна хиба деяких грачів чорно-червоних, а саме їх нервове неопанування. Замісць застосувати спокійну та доцільну гру, грачі України стали хвилюватися, грати гостро, а то і брутально. Про докладні подачі не було навіть і мови.

Найслабшим грачем чорно-червоних був без сумніву Скрегота, на якому слідно недостачу тренінгу. При тому цей грач у найгрізніших підворітних ситуаціях преспокійно бавився мячем, замісць негайно його відкопнути. Дивно неповний був Босий. Найрівніше грав у дефенз. лінії без сумніву Мікльош II, що був теж чи не найліпшим (якщо при вчор. грі можна говорити про найліпших) грачем чорно-червоних. Незле грав теж у нападі Богурат, одначе напад як цілість викликував враження розстроєного інструменту. Дебюту Зубача на середині нападу не можна вислід оцінювати з уваги на слабу гру його партнерів. У нормальних умовинах його дебют напевно краще випав би. У другій половині Зубач грав на правій помочі і вивязувався зі своїх завдань зовсім поправно. Скопець, Мікльош і Магоцький грали нижче своєї звичайної форми.

Про поміч можна й не згадувати. Правда, Гошовський у другій половині працював на трьох, але зовсім непродуктивно. Романець старим звичаєм не пильнував крайника, при тому дав себе обходити нервам і сфавлювавши непотрібно противника без мяча, мусів покинути грище. Таким чином Україна грала майже цілу другу половину в десятку.

Хід гри: Огнісько відразу почувається на болоті краще, як Україна і переводить небезпечні акції добре диспонованими крайниками. Напад України ходить анемічно, стосує вепську тактику далеких, непідмірних подач, які грязнуть у болоті, або їх перехоплюють ворожі залошники й помічники. Перші ворота здобув Ярослав в 10 хв. з вини Скреготи і Каратницького. Україна мала добрі нагоди вирівняти, одначе їх запропастила. Другі ворота для гостей впали знову з вини залоги (Скреготи) і Босий пускає мяч до сітки, хоч міг його оборонити. Хвилину пізніше Ярослав здобуває треті ворота.

У другій половині Україна грала ліпше, одначе найбільшим її ворогом були власні нерви. В 8 хв. суддя виключає Романця з грища. Україна перевважає, хоч грає вдесятку. У 14 хв. Богурат з вільного здобуває ворота, але всі акції на вирівнання перечеркують четверті ворота, що їх здобув Ярослав. Під кінець Мікльош І. сходить із невідомих причин самовільно з грища і Україна кінчить метч у девятку.

Судійовав п. Бужицький із Тернополя, який зробив кілька помилок у некористь обох дружин, одначе на програну України не мав ніякого впливу.

Публики, яка своєю поведінкою лиш шкодила Україні, к. 1000.

ІНШІ ВИСЛІДИ О. Л

ЛЬВІВ. **Погонь І Б — Чувай 6:0 (2:0).** Д. добра гра Погоні. Суддював інж. Ховшпанець.

ЛЬВІВ. **Чорні — Корона 7:0 (4:0).** Змагун Чорних Біркман зломив на цих змаганнях ногу.

ЛЬВІВ. **Погонь (Стрий) — II. Сокіл 4:1 (1:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Юнак — Польонія 2:1 (2:0).** Несподівана програна Польонії.

РЯШІВ. **Лехія — Ресовія 2:1 (0:1).** Несподіваний успіх Лехії.

ТАБЕЛЯ О. Л.

1)	Чорні	19	29: 9	58:22
2)	Польонія	18	26:10	39:24
3)	**Україна**	**18**	**24:12**	**36:25**
4)	Гасмонея	18	22:14	27:17
5)	Погонь (Стр.)	18	20:16:	51:33
6)	ВКС. Ярослав	18	20:16	23:19
7)	Р. К. С.	17	18:16	19:18
8)	Погонь І. Б.	18	18:18	41:40
9)	Ресовія	18	18:18	31:39
10)	Юнак	19	17:21	42:42
11)	Лехія	18	16:20	44:39
12)	Чувай	17	11:23	20:44
13)	Корона	19	8:30	31:76
14)	Сокіл II.	18	7:29	16:40

ДЕРЖАВНА ЛІГА

ВАРШАВА. **Польонія — Погонь (Львів) 1:0 (1:0).** Заслужена перемога варшавської дружини, яка мала в першій половині замітну перевагу.

КРАКІВ. **Краковія — Сьміґли 3:0 (0:0).** Сьміґли грав зовсім добре, особливо в І. половині. Сьміґли не здобули кращий вислід.

КАТОВИЦІ. **Рух — Варшавянка 6:2 (3:0).**

ЛОДЗЬ. **Л. К. С. — А. К. С. 2:1 (1:1).** Незаслужена програна АКС-у, який у першій половині мав явну перевагу.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Висла 6:2 (1:1).** У першій половині рівнорядна гра, у другій сильна перевага Варти.

МИСТЕЦТВА ІНШИХ КЛЯС.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Електровня 7:0 (3:0).** Сян здобув уже остаточно мистецтво перемиської А-кляси. Ворота добули: Турко 2, Городецький 2, Федорович 2 і Куриляць. Сян перевищав свого противника в кляcі.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Ярослав 2:1 (2:1).** Мистецтво юніорів.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Веселка (Медика) — Напшуд [illegible]** Мистецтво Ц-кляси.

САМБІР. **Дністер — Бетар 1:1 (1:0).** Мистецтво [illegible] кляси дрогобицької групи. Ворота для Дністра здобув Ловчицький. Дністер мав у першій половині сильну перевагу, якої не вмів використати.

СТРИЙ. **Скала (Стрий) — Сокіл (Борислав) [illegible]** Другі з черги мистецькі змагання (Б-кляса) [illegible] Скала високо у свою користь. Ворота здобули: [illegible] тинський 3, Мелонь і Павлічка. У табелі [illegible] Скала 7 п. відн. воріт 13:5; 2) Ґредлів (Свсок) [illegible] 3) Сокіл (Борислав) 4 п. 8:9; 4) Білі 2 п. 6:4; [illegible] (Стрий) 2 п. 5:15.

ДРОГОБИЧ. **Стшелєц-Польмін — Ватра 4:2 [illegible]** У Ватрі безнадійно затрав запасний воротар, який [illegible] причиною програної.

БОРИСЛАВ. **Ропник — Сокіл II 5:1 (1:1).** [illegible] за мистецтво Ц-кляси.

ЛЬВІВ. **Україна II — Лехія II 3:1 (1:1).** Мистецтво А-кляси. Ворота здобули: Квицій, Бугацький і [illegible] (з карного).

ЛЬВІВ. **Степ — Ґвязда-Штерн 5:0 (2:0).** Мистецтво Ц-кляси. Ворота для Степу, який міг осягнути [illegible] форму перемогу, здобули: Тимцьо 2, Пакуцький [illegible] ли та Оглій.

ЛЬВІВ. **Праца Польска — Луг 6:1 (3:1).** Мистецтво Ц-кляси. Слабе гра Лугу.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Найбільшим ворогом змагунів — власна публика.

Цю статтю дістали ми безпосередньо після поміщення на Спортовій Сторінці статті п. з. „Роля глядачів у спортових імпрезах". Одначе ми не містили її, дожидаючи відповідного моменту. А саме такий момент прийшов після неділішних змагань України з Ярославом.

Справді дивно стає, чому поведінка нашої публики на футбольних метчах стає чимраз гірша. Адже ще кілька літ тому, коли Україна дебютувала щойно в тодішній А-клясі і нераз боролася за місце в А-клясі, наша публика зовсім інакше вела себе. Памятаємо добре ті хорові, зорганізовані, повні щирого запалу й любови до своєї дружини, оклики: „Україна, темпо!", коли дружина чорно-червоних, здавалося, програвала. Такі хоральні заохоти робили нераз чудеса. Дружина психічно відроджувалась і густо-часто здобувала перемогу майже в безнадійних для себе ситуаціях.

Дуже часто чуємо, що Україна не мала давніше виробленої спортової публики. Воно може і правда, що небагато з тодішніх симпатиків нашої дружини визнавалося у всіх закарлючках футбольних приписів. Але тодішня публика мала одно: велику спортову культуру. І саме завдяки тій культурі вміла доцільно своїй дружині помагати та здобувати собі своєю поведінкою признання й серед чужих.

Сьогодні багато змінилося на гірше. Правда, число прихильників наших футболістів сильно збільшилося, але одночасно сильно теж упала спортова культура. Знання спортових приписів серед нашої публики не збільшилося, навпаки — все промовляє за тим, що воно радше погіршилося, бо деякі глядачі густо-часто виказують просто жалюгідну ігноранцію футбольних правил гри.

Та знання чи незнання правил серед поодиноких глядачів — це ще дрібниця в порівнянні з поведінкою нашої публики як цілости. **Наша публика хоче виграної своєї дружини за всяку ціну й не рахується при тім зовсім із засобами, що при їх помочі повинна ця перемога прийти.** Іншими словами: з аматорів футболю і прихильників української дружини поробилися засліплені фанатики, які хочуть виключно емоціонуватися перемогою, не грою. При такому стані своєю поведінкою вони тільки шкодять власній дружині, бо коли вона програє, і програє слушно, то такі фанатичні прихильники добачують вину невдачі завжди лиш у противнику і судді. При тому публика жде завжди на якесь чудо. Грають помічники зле, кіксують оборонці, чи без амбіції тиняються по грищі напасники, — то воно не злостить так української публики, як те, що противник уміє, чи навіть сміє оці недостачі української дружини використати. Наша публика хоче чуда і таке чудо може створити тільки... суддя. Тому головну вину програної звалює вона на суддю. Його лають, зневажають, йому погрожують за кожну найменшу помилку і навіть за обективне рішення, некорисне для української дружини, та хочуть, щоб він своїми рішеннями зробив те, чого не могли чи не хотіли зробити власні грачі: виграти метч.

Теперішня слаба гра України — це не така собі химерна обнижка форми. Це головно наслідки погубної поведінки нашої публики, яка стратила зовсім силу морального впливу на поодиноких змагунів і на дружину як цілість.

Публика мусить бути в першу чергу обективна й виявляти признання противникові, якщо він на нього заслуговує. Признання для противника є одночасно наганою для власних грачів, бо різко підкреслює їх недотягнення. **Отже признання публики для противника має величезне виховне значіння для власних грачів.**

А вже каригідним злочином супроти власної дружини є нпр. кидати каменем чи іншими предметами на ворожого грача тільки за те, що він добре грає.

Публика повинна бути зрівноважена й панувати над своїми нервами в особливо важних ментах. На те, що діється на грищі, мусимо дивитися критично і вміти відповідно зганити у своїх усе те, що заслуговує на напятнування.

Та найважніша роля публики — це вміти заохочувати своїх грачів до гри, додати їм окликами охоти, завзяття й запалу до гри. Сугестивна сила маси неавичайно велика, тільки треба вміти її використати. Чомуж наші глядачі закинули такий випробуваний колись засіб підбадьорювання, як хорове, збірне, спонтанічне: „Україна, темпо?!"

Чи не краще такими окликами пірвати свою дружину до бою, створити на грищі атмосферу завзятої, неуступчивої, але при тім лицарської боротьби? Чи не краще відтак, після заслуженої перемоги, відходити з почуванням вдоволя, що в тій перемозі є теж і наша невеличка заслуга?

Над цими справами наші глядачі повинні добре призадуматись і змінити свою поведінку основно. Тоді під добрим впливом публики зміниться і гра нашої дружини тільки на краще.

Глядач.

Потрійна невдача України

ВКС ЯРОСЛАВ — УКРАЇНА 4:1 (3:0)

Україна зазнала на цьому метчу потрійну невдачу: спортову, моральну й касову. Спортову, бо дружина чорно-червоних програла несподівано, хоч зовсім заслужено з противником, якому нічого не ворожив у Львові успіху; моральну, бо вислід підорвав добру славу дружини й поведінка деяких грачів України була того роду, що частина українських глядачів покидала з несмаком грище. Розмірно найменша була касова невдача, спричинена фатальною погодою, бо її зможе собі товариство при найближчій нагоді куди скоше відбити, як спортову й моральну невдачу.

Україна грала вже низку попередніх метчів слабо, одначе такої слабої гри нашої дружини не бачили ми вже від давна. Просто важко було взора знайти в Україні якийсь ясніший пункт і так, як важко оцінювати поодиноких грачів тоді, коли ціла дружина грає дуже добре, так теж важко їх оцінювати, коли ціла дружина грає безнадійно слабо. Програну нашої дружини вирішив уже вчора покраплений вже перший голь. На грачах України відразу слідно було психічне заломання й замісць стріляти ворота мала виказувати серед наших грачів реакцію, то вони доказали епатично, як противник здобуває легко терен і підпадає раз-у-раз під ворота Босого. Не диво, що при повній психічній апатії 3:0 для Ярослава прийшло скоріше, як цього мабуть самі ярославські грачі сподівалися. При тому вийшло на верх ще одна хиба деяких грачів чорно-червоних, а саме їх нервове неопанування. Замісць застосувати спокійну та доцільну гру, грачі України стали давлюватися, грати гостро, а то і брутально. Про доцільні подачі не було навіть і мови.

Найслабшим грачем чорно-червоних був без сумніву Сврегота, на якому слідно недостачу тренінгу. При тому цей грач у найгрізніших підворітних ситуаціях преспокійно бавився мячем, замісць негайно його відкопнути. Дивно некепський був Босий. Найрівніше грав у дефенз. лінії без сумніву Міхльош II, що був теж чи не найліпшим (якщо при вчор. грі можна говорити про найліпших) грачем чорно-червоних. Незле грав теж у нападі Бегурат, одначе напад як цілість заликував враження розстроєного інструменту. Дебюту Зубача на середині нападу не можна якслід оцінювати з уваги на слабу гру його партнерів. У нормальних умовинах його дебют напевно краще випав би. У другій половині Зубач грав на правій помочі і вивязувався зі своїх завдань зовсім поправно. Скоцень, Міхльош і Магоцький грали нижче своєї звичайної форми.

Про помічників можна й не згадувати. Правда, Гошовський у другій половині працював за трьох, але зовсім непродуктивно. Романець старим звичаєм не пильнував крайника, при тому дав себе обходити нервам і сфавльовавши непотрібно противника без мяча, мусів покинути грище. Таким чином Україна грала майже цілу другу половину в десятку.

Хід гри: Оглядно відразу почувається на болоті краще, як Україна і переводить небезпечні акції добре дисниплінованими крайниками. Напад України ходить апемічно, стосує жіночу тактику дальших, нецілених подач, які грязнуть у болоті, або їх перелюмлюють ворожі заложники й помічники. Перші ворота здобув Ярослав в 10 хв. з вини Свреготи і Каратаницького. Україна мала добрі нагоди вирівняти, одначе їх запропащує. Другі ворота для гостей впали знову з вини залоги (Сврегота) і Босий пускає мяч до сітки, хоч міг його оборонити. Хвилину пізніше Ярослав здобуває треті ворота.

У другій половині Україна грала ліпше, одначе найбільшим її ворогом були власні нерви. В 8 хв. суддя виключає Романця з грища. Україна переважає, хоч грає вдесятку. У 14 хв. Богурат з вільного здобуває ворота, але всі акції на вирівнання перехреслюють четверті ворота, що їх здобув Ярослав. Під кінець Міхльош І. сходить із невідомих причин самовільно з грища і Україна кінчить метч у девятку.

Суддював п. Бузницький із Тернополя, який зробив кілька помилок у некористь обох дружин, одначе на програну України не мав ніякого впливу.

Публики, яка своєю поведінкою лиш шкодила Україні, к. 1000.

ІНШІ ВИСЛІДИ О. Л.

ЛЬВІВ. **Погонь І Б — Чувай 6:0 (2:0).** Д. добра гра Погоні. Суддював інж. Хованинець.

ЛЬВІВ. **Чорні — Корона 7:0 (4:0).** Змагун Чорних Біркман зломив на цих змаганнях ногу.

ЛЬВІВ. **Погонь (Стрий) — II. Сокіл 4:1 (1:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Юнак — Польонія 2:1 (2:0).** Несподівана програна Польонії.

РЯШІВ. **Лехія — Ресовія 2:1 (0:1).** Несподіваний успіх Лехії.

ТАБЕЛЯ О. Л.

1) Чорні	19	29: 9	58:22
2) Польонія	18	26:10	39:24
3) **Україна**	**18**	**24:12**	**36:25**
4) Гасмонея	18	22:14	27:17
5) Погонь (Стр.)	18	20:16:	51:33
6) ВКС. Ярослав	18	20:16	23:19
7) Р. К. С.	17	18:16	19:18
8) Погонь І. Б.	18	18:18	41:40
9) Ресовія	18	18:18	31:39
10) Юнак	19	17:21	42:42
11) Лехія	18	16:20	44:39
12) Чувай	17	11:23	20:44
13) Корона	19	8:30	31:76
14) Сокіл II.	18	7:29	16:40

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ВАРШАВА. **Польонія — Погонь (Львів) 1:0 (1:0).** Заслужена перемога варшавської дружини, яка мала в першій половині замітну перевагу.

КРАКІВ. **Краковія — Сьмігли 3:0 (0:0).** Сьмігли грав зовсім добре, особливо в І. половині. Сьмігли міг здобути кращий вислід.

КАТОВИЦІ. **Рух — Варшавянка 6:2 (3:0)**

ЛОДЗЬ. **Л. К. С. — А. К. С. 2:1 (1:1).** Незаслужена програна АКС-у, який у першій половині мав сильну перевагу.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Висла 6:2 (1:1).** У першій половині рівнорядна гра, у другій сильна перевага Варти.

МИСТЕЦТВА ІНШИХ КЛЯС.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Електровня 7:0 (3:0).** Сян здобув уже остаточно мистецтво перемиської А-кляси. Ворота добули: Турко 2, Городецький 2, Федорович 2 і Куриленко. Сян перевищав свого противника в клясу.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян — Ярослав 2:1 (2:1).** Мистецтво юніорів.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Веселка (Медика). — Напшуд** ... Мистецтво Ц-кляси.

САМБІР. **Дністер — Бетар 1:1 (1:0).** Мистецтво ... кляси дрогобицької групи. Ворота для Дністра здобув Левчишин. Дністер мав у першій половині сильну перевагу, якої не вмів використати.

СТРИЙ. **Скала (Стрий) — Сокіл (Борислав) 3:1** ... Другі з черги мистецькі змагання (Б-кляса) ... Скала високо у свою користь. Ворота здобули: ... тинський 3, Мелень і Павлішин. У табелі ... Скала 7 п. відн. воріт 13:5; 2) Гредліх (Стрий) ... 3) Сокіл (Борислав) 4 п. 8:9; 4) Бені 2 п. 6:6 ... (Стрий) 2 п. 5:15.

ДРОГОБИЧ. **Стшелєц-Польмін — Ватра** ... У Ватрі безнадійно заграв запасний воротар, що був причиною програної.

БОРИСЛАВ. **Ропник — Сокіл II 5:1 (1:1).** ... за мистецтво Ц-кляси.

ЛЬВІВ. **Україна II — Лехія II 3:1 (1:1).** Мистецтво А-кляси. Ворота здобули: Кмедій, Бучацький і ... (з карного).

ЛЬВІВ. **Степ — Ґвязда-Штерн 5:0 (2:0).** Мистецтво Ц-кляси. Ворота для Степу, який міг осягнути ще вищу перемогу, здобули: Тимко 2, ... та Огрій.

ЛЬВІВ. **Праца Польска — Луг 8:1 (3:1).** Мистецтво Ц-кляси. Слабка гра Лугу.

Значіння України у майбутньому совітському поході

НА СЕРЕДУЩУ ЕВРОПУ.

Квітневе число „Сучасної Росії“ („Контемпорари Рошія“, том 2, ч. 2) приносить низку цікавих статтей про економічні, військові й інші питання Совітського Союзу. В редакційній статті пише Ланселот Лотон м. ін. таке: „Анексія Австрії видвигнула не тільки чесько-словацьке питання, але й українське. Віддаль між Чехословаччиною та Совітами, у простій лінії, як птах летить, мало що більша понад сто миль. Коли недавно запитали Літвінова, як Совітський Союз уявляє собі збройну поміч Чехословаччині, коли їх ділять землі, які належать до Польщі та Румунії, відповів Літвінов приповідкою, що „хто хоче пса вдарити, той бука найде“. Варто звернути увагу на один знаменний факт, а саме: коли Совіти рішаться йти на поміч, то червоні війська будуть спиратись на бази, положені на Совітській Україні, переходити землі Польщі та Румунії, заселені виключно українським населенням і врешті, входити до Чехословаччини через Підкарпатську Русь, яка теж є українською землею...“ Насувається питання: чи вийде це на здоровля Совітам?

У звязку з недавніми переговорами між французькими міністрами і членами англійського кабінету, присвятила англійська преса чимало місця чеським справам, навязуючи до них також і українське питання.

(УКБЮРО, Льондон).

Засідання Центрального Комітету УНДО

дня 7. травня 1938.

(КОМУНІКАТ)

Дня 7. травня 1938 р. відбулося засідання Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання, в якому взяло участь 52 членів. Темою нарад Центр. Комітету було теперішнє положення українського народу в Польщі. По політичному рефераті голови УНДО пос. Василя **Мудрого** розвинулася обширна дискусія, що тревала сім годин. Вона закінчилась однодушним ухваленням політичної декларації та резолюцій. Оголошуємо сьогодні декларацію; завтра помістимо резолюції.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання у справі положення українського народу в польській державі, принята на засіданні дня 7. травня 1938 р.

Центральний Комітет Українського Національно-Демократичного Обєднання в почутті надзвичайної поваги сучасного політичного положення українського народу в межах польської держави і в почутті тієї відповідальности за національну політику свого народу рішив:

I. Центральний Комітет УНДО стверджує, що за 3 роки послідовно веденої нашою партією політики замирення і нормалізації відносин між українським та польським народом ця політика — без вини УНДО — не принесла вистарчальних позитивних наслідків. Замісць нормалізації відносин українське громадянство стоїть перед фактом боєвої мобілізації та наступу польського громадянства проти українського національного життя. Безчислені факти виявляють, що відповідальні чинники не тільки не протидіають тому протиукраїнському походові, але є часто його співучасниками.

II. Цей організований систематичний наступ проявляється особливо:

1) одиничним і масовим примусовим перетяганням осіб української народности греко-католицькоого обряду на латинський обряд і православної віри на католицтво, переміною православних церков на костели, переслідуванням греко-католицького і православного духовенства за його оборону релігійних прав українського населення;

2) систематичною акцією для розбиття національної єдности українського народу, якої проявами є наприклад створювання фікцій про існування окремих племен як особливих етичних збірнот у вигляді русинів, лемків, гуцулів, бойків, волинників, поліщуків — або змагання і заходи для винародовлювання дрібної шляхти засобами пропаґанди, що промовляє до низьких інстинктів;

3) виключенням українських селян від набування землі при парцеляції більших посілостей та позбавленням їх у той спосіб матеріяльної підстави життя, а в пограничній полосі обмежуванням обороту землею і нерухомостями;

4) відбиранням права на науку та виховання українських дітей в їх матірній мові та вчителями української народности в области нижчого шкільництва, нехтуванням українських вимог щодо заснування та утримування українських фахових і середніх шкіл та українського університету;

5) відсуванням українського елементу від належної участи в самоуправі та її органах усіх типів;

6) елімінацією українців від праці і від становищ у публичній службі, при чому від кандидатів вимагається зміни віри та народности, що спричинює процес деклясування українського елементу в Польщі та радикалізацію його настроїв;

7) обмежуванням господарського розвитку українського населення чи то в організації самостійної торговлі чи організації української кооперації, розвязуванням без справедливих причин українських господарських установ, накладанням адміністраційних кар за збірки ощадностей і взагалі неґативною для наших земель інвестиційною та кредитовою політикою;

8) репресіями супроти організованого українського культурного життя, яке виявляється заборонами засновування культурно-освітніх та тіловиховних установ, як не менше розвязуванням таких установ і заборонами всякого роду імпрез, уладжуваних згаданими установами;

9) обмежуванням громадянських прав і свободи організації у пограничній смузі через безоглядне стосування закону про охорону границь до українського населення та українських установ;

10) неґативним відношенням державного буджету до господарських, освітніх і культурних потреб українського народу як національної спільноти.

Щораз частіше за вирішування складних і незвичайно трудних українсько-польських взаємин беруться невідповідальні чинники, які нераз своїми насильними виступами виключають можливість мирно наладнати ті взаємини. Щораз менше значіння і впливу в цій ділянці має закон і право. До того польська політика на українських землях є позбавлена суцільности та одностайности, що дає змогу поодиноким органам адміністраційної влади на окремих територіях стосувати ріжні, нераз навіть суперечні між собою способи та методи управління.

III) Центральний Комітет стверджує, що дальше толерування такого стану може спричинити хронічну анархію, шкідливу для держави і для обох народів — українського та польського — навіть, при більшому його населенні і при використанні посторонніми чинниками, стати загрозливим для мира. **Зміна того стану в напрямі направи відносин може заіснувати лише тоді, коли український нарід буде притягнений до співвідповідальности за долю тих земель, які він у більшости заселює.**

IV) Центральний Комітет Українського Національно-Демократичного Обєднання домагається **визнання українського народу в Польщі окремою національною особовістю — себто підметом державного права.** Це нічим не нарушує ні інтеґральности держави, ні не суперечить обовязуючій конституції, а випливає з природного права кожного народу до його розвитку на підставі спільної духової культури, історичної традиції, власних господарських, суспільних та органічних потреб. Така забезпека національної особовости випливає також і з духа новочасної політичної думки та християнської цивілізації.

V) Центральний Комітет УНДО підкреслює, що те домагання не є нове, що воно лягло між іншим в основу започаткованої в 1935 р. політики Українського Національно-Демократичного Обєднання в справі наладнання польсько-українських відносин та було підкреслюване в усіх політичних енунціяціях проводу Партії і проводу Української Парляментарної Репрезентації, а далі ширших тіл, як Народнього Комітету і Народнього Зїзду Українського Національно-Демократичного Обєднання.

Центральний Комітет УНДО стоїть непохитно на становищі, що тільки таке, загарантоване правом, признання української національної особовости може довести і до усуцільнення національної політики польської влади супроти українського народу і до заспокоєння природних потреб національної української спільноти в Польщі.

VI) Центральний Комітет УНДО обстоює крім того негайне заспокоєння біжучих найпекучіших потреб українського національного життя в ділянках релігійній, культурній, загально-освітній, шкільній, науковій, земельній, господарській, фізичної культури і фізичного виховання та державно-публичної служби.

VII) З уваги на те, що всі заселені українським народом землі в Польщі творять одну геополітичну та господарську цілість, і що національні відносини на них вимагають окремого упорядкування — Центральний Комітет УНДО домагається введення на всіх тих землях **територіяльної автономії**, при якій усі місцеві сили малиб спроможність виявити якнайбільше творчих зусиль і праці для культурного та господарського піднесення цього краю. Це домагання випливає не тільки з обективних умовин і природного права тієї території мати окрему самоуправу, але і з міжнароднього зобовязання польської держави з 14. березня 1923 р., коли то Польща перебирала суверенні права над спірною тоді територією Східної Галичини.

Центральний Комітет УНДО вважає, що така розвязка справи тієї території лежить в інтересах обох народів — українського та польського і зокрема в інтересі польської держави, коли мати на увазі скріплення її єдности та оборонної здатности назовні.

VIII) Маючи на увазі повищі тези, що були та є основою української національної політики в Польщі, та з уваги на теперішню дійсність — Центральний Комітет Українського Національно-Демократичного Обєднання закликає українське громадянство до найбільшої активности і найтіснішого обєднання для здійснювання повищої програми національної політики в Польщі.

Центральний Комітет
Українського Національно-Демократичного Обєднання.

—o—

ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД НЕ ВХОДИТЬ У ПЕРЕГОВОРИ З ЧЕРВОНИМИ.

„Радіо Насіональ“ заперечує поголоску, немовби національний уряд розглядав питання компромісового замирення. Нац. війська переможні, тому війну може закінчити лише капітуляція червоних.

Значіння України у майбутньому совітському поході

НА СЕРЕДУЩУ ЕВРОПУ.

Квітневе число „Сучасної Росії“ („Контемпорери Рошія“, том 2, ч. 2) приносить низку цікавих статтей про економічні, військові й інші питання Совітського Союзу. В редакційній статті пише Ланселот Лотон м. ін. таке: „Анексія Австрії видвигнула не тільки чесько-словацьке питання, але й українське. Віддаль між Чехословаччиною та Совітами, у простій лінії, як птах летить, мало що більша понад сто миль. Коли недавно запитали Літвінова, як Совітський Союз уявляє собі збройну поміч Чехословаччині, коли їх ділять землі, які належать до Польщі та Румунії, відповів Літвінов приповідкою, що „хто хоче пса вдарити, той бука найде“. Варто звернути увагу на один знаменний факт, а саме: коли Совіти рішаться йти на поміч, то червоні війська будуть спиратись на бази, положені на Совітській Україні, переходити землі Польщі та Румунії, заселені виключно українським населенням і врешті, входити до Чехословаччини через Підкарпатську Русь, яка теж є українською землею...“ Насувається питання: чи вийде це на здоровля Совітам?

У звязку з недавніми переговорами між французькими міністрами і членами англійського кабінету, присвятила англійська преса чимало місця чеським справам, навязуючи до них також і українське питання.

(УКБЮРО, Льондон).

Засідання Центрального Комітету УНДО

дня 7. травня 1938.

(КОМУНІКАТ).

Дня 7. травня 1938 р. відбулося засідання Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання, в якому взяло участь 52 членів. Темою нарад Центр. Комітету було теперішне положення українського народу в Польщі. По політичному рефераті голови УНДО пос. Василя **Мудрого** розвинулася обширна дискусія, що тревала сім годин. Вона закінчилась однодушним ухваленням політичної декларації та резолюцій. Оголошуємо сьогодні декларацію; завтра помістимо резолюції.

ДЕКЛЯРАЦІЯ

Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання у справі положення українського народу в польській державі, принята на засіданні дня 7. травня 1938 р.

Центральний Комітет Українського Національно-Демократичного Обєднання в почутті надзвичайної поваги сучасного політичного положення українського народу в межах польської держави і в почутті тієї відповідальности за національну політику свого народу рішив:

I. Центральний Комітет УНДО стверджує, що за 3 роки послідовно веденої нашою партією політики замирення і нормалізації відносин між українським та польським народом ця політика — без вини УНДО — не принесла вистарчальних позитивних наслідків. Замісць нормалізації відносин українське громадянство **стоїть перед фактом боєвої мобілізації та наступу польського громадянства проти українського національного життя.** I

III) Центральний Комітет стверджує, що дальше толерування такого стану може спричинити хронічну анархію, шкідливу для держави і для обох народів — українського та польського — навіть, при більшому його насиленні і при використанні посторонніми чинниками, стати загрозливим для мира. **Зміна того стану в напрямі направи відносин може заіснувати лише тоді, коли український нарід буде притягнений до співвідповідальности за долю тих земель, які він у більшости заселює.**

IV) Центральний Комітет Українського Національно-Демократичного Обєднання домагається **визнання українського народу в Польщі окремою національною особовістю — себто підметом державного права.** Це нічим не нарушує ні інтегральности держави, ні не суперечить обовязуючій конституції, а випливає з природного права кожного народу до його розвитку на підставі спільної духової культури, історичної традиції, власних господарських, суспільних та органічних потреб. Така забезпека національної особовости випливає також і з духа новочасної політичної думки та християнської цивілізації.

V) Центральний Комітет УНДО підкреслює, що те домагання не є нове, що воно лягло між іншим в основу започаткованої в 1935 р. політики Українського Національно-Демократичного Обєднання в справі наладнання польсько-українських відносин та було підкреслюване в усіх політичних енунціяціях проводу Партії і проводу Української Парляментарної Репрезентації, а далі ширших тіл, як Народнього Комітету і Народнього Зїзду Українського Національно-Демократичного Обєднання.

Центральний Комітет УНДО стоїть непохитно на становищі, що тільки таке, загарантоване правом, признання української національної особовости може довести і до усуцільнення національної політики польської влади супроти українського народу і до заспокоєння природних потреб національної української спільноти в Польщі.

VI) Центральний Комітет УНДО обстоює крім того негайне заспокоєння біжучих найпекучіших потреб українського національного життя в ділянках релігійній, культурній, загально-освітній, шкільній, науковій, земельній, господарській, фізичної культури і фізичного виховання та державно-публичної служби.

VII) З уваги на те, що всі заселені українським народом землі в Польщі творять одну геополітичну та господарську цілість, і що національні відносини на них вимагають окремого упорядкування — Центральний Комітет УНДО домагається введення на всіх тих землях **територіяльної автономії**, при якій усі місцеві сили малиб спроможність виявити якнайбільше творчих зусиль і праці для культурного та господарського піднесення цього краю. Це домагання випливає не тільки з обєктивних умовин і природного права тієї території мати окрему самоуправу, але і з міжнародного зобовязання польської держави з 14. березня 1923 р., коли то Польща перебирала суверенні права над спірною тоді територією Східної Галичини.

Центральний Комітет УНДО вважає, що така розвязка справи тієї території лежить в інтересах обох народів — українського та польського і зокрема в інтересі польської держави, коли мати на увазі скріплення її відпорности та оборонної здатности назовні.

VIII) Маючи на увазі повищі тези, що були та є основою української національної політики в Польщі, та з уваги на теперішню дійсність — Центральний Комітет Українського Національно-Демократичного Обєднання закликає українське громадянство до найбільшої активности і найтіснішого обєднання для здійснювання повищої програми національної політики в Польщі.

Центральний Комітет
Українського Національно-Демократичного
Обєднання.

ЕСПАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УРЯД НЕ ВХОДИТЬ У ПЕРЕГОВОРИ З ЧЕРВОНИМИ.

„Радіо Насіональ“ заперечує поголоску, немовби національний уряд розглядав питання компромісового замирення. Нац. війська переможні, тому війну може закінчити лише капітуляція червоних.

„Россія от Попрада по Дальний Владивосток".

В половині квітня приїхав до Льондону „русскій" священник зі Закарпаття, о. М. Турчманович, щоби між російською еміграцією, а можливо також і між англійцями зібрати трохи гроша „на сооруженіе храма-памятника павшим на Карпатах во время Великой войни русским воінам". Цей рідкий гість зі Закарпаття мав також 19. м. м. відчит між російськими еміґрантами в Льондоні (їх начислюють там два до три тисячі), в якому м. ін. заявив, що „на склонах Карпатскіх гор живйот больше міліона русскіх людей, любляшіх Россію і називающих себя русскіми". До тих „русскіх" вчислив о. Турчманович також „аколо пяті міліснов русскіх в Польші, аколо трех міліонов в Руминії, кроме таво за океаном, главиим образом в Соедіньоних Штатах, імеется еще аколо міліона русскіх людей." Всі вони готові пролити свою кров, каже о. Михаїл, за те, щоби „от Попрада в Чехословакії до Владивостока на Тіхом Океане била единая велікая русская земля."

УКБЮРО, Льондон)

Показ української моди.

Прецікаву імпрезу улаштували в неділю 8. травня ц. р. кооперативи „Народне Мистецтво" і „Труд" у Львові. Вже робили і раніше спроби стилізації суконок у народньому стилі і навіть улаштовували конкурси „вишиваної суконки" і т. п. Але недільна імпреза була далеко ширша і мала більші можливости тому, що тут не лишали тільки волю поодиноким приватним особам вивести свої „креації", а всю ініціятиву перебрали у свої руки дві згадані вище кооперативи, а також і взяли на себе ввесь фінансовий тягар згаданої імпрези, себто, майже всі моделі були власністю тих кооператив та тих фірм, що в імпрезі взяли також участь як: „Гуцульське Мистецтво" в Косові, кооп. „Шовк" в Самборі, фірма „Трикот" у Станиславові, фірма капелюхів „Міка" у Львові та кооп. „Базар" у Львові.

Проєкти моделів виконали українські мисткині: п. п. Стефа Базюк-Рудакевич, Софія Вальницька, Марія Морачевська, Міля Охримович, а прегарні торбинки запроєктувала і частинно виконала пані Сінгалевич.

Всі майже моделі вийшли з робітні „Труду", яка як відомо є під проводом пані Елі Олесницької та зі школи „Труду".

Почалась імпреза вступним словом голови Надзірної Ради „Труду" пані І. Бонковської та коротким і дуже цікавим та живим рефератом про завдання і можливости нашого народнього промислу пані інж. Стефанії Чижович.

Найцікавішим місцем цього реферату було ствердження, що вироби наших селян через ріжні умови є такі дешеві, що з ними не можуть конкурувати навіть такі самі вироби фабричні, а використовують це в першій мірі чужі, тоді як ми і далі купуємо вироби фабричні.

Вже обидві прелеґентки задемонстрували цікаві два моделі суконок — одна з мальованки — вечерова, друга полотняна пополуднева. Потім пішла ціла низка прегарних креацій з нашого сільського полотна, де були прикладені ріжного роду вишивки, з наших яворівських і бойківських мальованок, українського шовку випродукованого і з нашого сирівцю та нашими робітниками, вовняних самотканей із „Гуцульського Мистецтва" та ріжних наших тканин. Опис окремих моделів подамо у найближчій „Жіночій Сторінці", а тут лише зазначимо, що були надзвичайно гарно використані і наші вишивки до суконок цілком модних фасонів і дуже вдало прикладені наші самоткані, що цілком відповідають сучасній моді. Також було і кілька дуже вдалих стилізацій, з яких на особливе виріжнення заслуговують моделі пані М. Морачевської (дитячий полотняний плащик та дамський костюм з жакетиком з яворівської мальованки) та пані Вальницької (комплет з самоткані зроблений для панни І. Куриленко). Найслабше випала стилізація полтавського строю, що можна пояснити мабуть тим, що взагал полтавський чистий стиль, якось тут не може зачепитись у всій своїй клясичній чистоті. Зате пані М. Охримович подала прегарний модель балевої суконки, де приклала ґердани. Взагалі цій мисткині, як і пані С. Рудакевич більше вдалися модерні фасони з наших тканин.

Дуже живо і дотепно давала пояснення до моделів пані Ірина Павликовська, яка, як то було помітно зі знання кожної дрібнички, була душею цілої імпрези. Пояснення не тільки давали публиці перегляд, з якого матеріялу та ким і як були виконані моделі, але й створювали між публикою та естрадою певний інтимний звязок.

Досить вдало дібрані модельки вміли задемонструвати красу моделів, хоч подекуди бракувало ще свободи рухів та відчувалась занадто велика нервовість. Але коли зважимо, що це не були „фаховички", то цю хибу їм легко можна вибачити.

Здається, що мета цієї імпрези — ввести у наше життя продукти нашого народнього виробництва ,а також і створити і свою „національну", так би мовити, моду ініціяторкам вповні удалась. Може наштовхне вона також наше громадянство і на деякі можливости розбудови нашого промислу. Одне можна пожалувати, що нема у нас ще свого конфекційного підприємства, де деякі ідеї висунуті в креаціях цього показу можнаб широко використати.

Можна також пожалувати ще й того, що ми не маємо можливости покищо пустити тих прегарних моделів у ширший світ, де вони напевно викликалиб велике захоплення і наслідування, а виступити можемо з усіми тими моделями навіть перед париською публикою без найменшого страху.

А може й над цим задумаються та попробують зреалізувати цю думку ініціяторки недільної імпрези, які доказали, що не бракує їм ані енергії, ані дотепу, ані відваги? Х. К.

ОЗОН У ПОЗНАНІ.

В неділю, 8-го травня ц. р. у Познані відбулося відкриття організаційного звена „Обозу Зєдночення Народовего" на терені познанського воєвідства. З центральної організації взяли у цьому відкритті участь шеф Озону ґен. Скварчинський і шеф „Звйонзку Млодей Польскі" майор Галінат. Ген. Скварчинський виголосив промову, в якій особливо підкреслив працю польського громадянства, якою воно намагалося скріпити своє господарське становище у боротьбі з німцями.

По широкому світі.

У Єгипті зголосив димісію шеф королівського кабінету Алі Мегер Паша.

Турецький премієр виїхав з міністром закорд. справ до Білгороду, щоби зложити візиту прем. Стоядіновичеві.

У СССР арештовано б. торгпреда у Ковні Шапіра та його жінку.

Польський міністр закорд. справ Бек вибирається до Стокгольму і Талліну.

Мадярсько-німецькі переговори у справі наладнання торговельних переговорів після аншлюсу покінчилися успіхом.

В Естонії , прем. Еннамо утворив новий уряд.

Свячене у Львові

СВЯЧЕНЕ КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА БОГОСЛОВА.

Традиційне свячене Комітету будови церкви св. Івана Богослова у Львові відбулося 8. ц. м. в салі монастиря СС. Василіянок при вул. Потоцького 95. Голова цього Комітету о крил. Ю. Дзерович посвятив пасху і виголосив принагідну промову. Опісля гості засіли за гарно прибраними столами. Підчас свяченого промовляли: о. радн. Д. Семчишин від парохії св. Юра, п. М. Рудницький від Нар. Торговлі, м-р Жовнір від Нар. Організації Українців м. Львова та інші. Промовці підносили велике значіння й потребу будови нових церков, цих релігійних і національних твердинь. На докінчення церкви св. І. Богослова зібрані перевели між собою збірку.

СВЯЧЕНЕ У Т-ВІ „ВОЛЯ".

У великій салі Т-ва „Воля" при вул. Ossolінських засіло кількасот робітників зі своїми родинами, з представниками преси та установ. Свячене поблагословив о. Горчинський і склав щирі побажання. З черги побажання всім членам склав голова т-ва Лісович. Дуже сердечно витали приявні Преосв. Кир Никиту, який теж завитав до Т-ва „Воля", щоби скласти горячі побажання кращого розвитку т-ву і всім приявним. На свяченім виголосили теж низку промов представники установ і преси. Підчас цього милого свята приґравала орхестра т-ва „Воля".

На вічний спочинок.

Минулої неділі пополудні українське громадянство м. Львова відвело на вічний спочинок тлінні останки лікаря д-ра Е. Дурделла, який помер по операції 29. квітня ц. р. у берлінській клініці. До панахиди у вірменській крипті станув **Преосв. Кир Іван** в асисті о. прал. Л. Куницького, о. Д. Садовського, о. дек. Малиц... о. Семчишина та ще кількох священиків. Над свіжою могилою на Янівському цвинтарі промовляли Покійного **о. прал. Куницький, д-р Подоляський, проф. Щурат і студ. Сподар.** Підчас похорону співав хор радн. Купчинського. Хоч у ... лю падав дощ українське громадянство взяло численну участь у похороні і вкрило вінцями свіжу могилу д-ра Е. Дурделла. В. И. П!

•

Управа Української Громади в Берліні постановила замість вінка на могилу померлого в Берліні лікаря зі Львова, бл. п. д-ра Евгена Дурделла, заснувати фонд на почесне ... імени д-ра Евгена Дурделла в Народній Лічниці у Львові. На ту ціль зібрано між членами Громади в Берліні 150 (сто пятьдесять) ... Закликаємо цим всіх знайомих і приятелів Покійного та громадянство у краю посилати дальші жертви для поповнення цього фонду.

Управа Громади

—o—

НОВИНКИ.

— **Пригадка.** XXXIX. Звичайні Загальн... ри „Центробанку" відбудуться в четвер ... травня 1938 р. в год. 10. передпол. в салі ... лодої Громади" при вул. Косцюшка ч. 1...

— **Вистава самоуків.** Асоціяція Незалежних Українських Мистців у Львові відкриває ... ц. м. у салях Музею Наук. Т-ва ім. Шевч... виставу малярських праць самоуків. Від... 15-го в год. 12. впол. вул. Чарнецького 2... п. Вступ 49 сот., для молоді 30 сот. Є це ... цього роду у нас вистава.

— **Дві вистави в память Соні Левицької ... рижі.** 20. вересня м. р. померла в Пар... значна українська малярка Соня Левицька ... **мала своє імя як оригінальний мистець і ...**

„Россія от Попрада по Дальний Владивосток".

В половині квітня приїхав до Льондону „русскій" священик зі Закарпаття, о. М. Турчманович, щоби між російською еміграцією, а можливо також і між англійцями зібрати трохи гроша „на сооруженіе храма-памятника павшим на Карпатах во время Великой войни русским воінам". Цей рідкий гість зі Закарпаття мав також 19. м. м. відчит між російськими емігрантами в Льондоні (їх начислюють там два до три тисячі), в якому м. ін. заявив, що „на склонах Карпатскіх гор живйот больше міліона русскіх людей, люблящих Россію і називающих себя русскіми". До тих „русскіх" вчислив о. Турчманович також „аколо пяті міліонов русскіх в Польші, аколо трех міліонов в Румииії, кроме таво за океаном, главним образом в Соедінньоних Штатах, імеєтса еще аколо міліона русскіх людей." Всі вони готові пролити свою кров, каже о. Михаїл, за те, щоби „от Попрада в Чехословакії до Владивостока на Тіхом Океане била єдіная велікая русская земля."

УКБЮРО, Льондон).

Показ української моди.

Прецікаву імпрезу улаштували в неділю 8. травня ц. р. кооперативи „Народне Мистецтво" і „Труд" у Львові. Вже робили і раніше спроби стилізації суконок у народньому стилі і навіть улаштовували конкурси „вишиваної суконки" і т. п. Але недільна імпреза була далеко ширша і мала більші можливости тому, що тут не лишали тільки волю поодиноким приватним особам вивести свої „креації", а всю ініціятиву перебрали у свої руки дві згадані вище кооперативи, а також і взяли на себе ввесь фінансовий тягар згаданої імпрези, себто, майже всі моделі були власністю тих кооператив та тих фірм, що в імпрезі взяли також участь як: „Гуцульське Мистецтво" в Косові, кооп. „Шовк" в Самборі, фірма „Трикот" у Станиславові, фірма капелюхів „Міка" у Львові та кооп. „Базар" у Львові.

Проєкти моделів виконали українські мисткині: п. п. Стефа Базюк-Рудакевич, Софія Вальницька, Марія Морачевська, Міля Охримович, а прегарні торбинки запроєктувала і частинно виконала пані Сінгалевич.

Всі майже моделі вийшли з робітні „Труду", яка як відомо є під проводом пані Елі Олесницької та зі школи „Труду".

Почалась імпреза вступним словом голови Надзірної Ради „Труду" пані І. Бонковської та коротким і дуже цікавим та живим рефератом про завдання і можливости нашого народнього промислу пані інж. Стефанії Чижович.

Найцікавішим місцем цього реферату було ствердження, що вироби наших селян через ріжні умови є такі дешеві, що з ними не можуть конкурувати навіть такі самі вироби фабричні, з використовують це в першій мірі чужі, тоді як ми і далі купуємо вироби фабричні.

Вже обидві прелєгентки задемонстрували цікаві два моделі суконок — одна з мальованки — вечерова, друга полотняна пополуднева. Потім пішла ціла низка прегарних креацій з нашого сільського полотна, де були прикладені ріжного роду вишивки, з наших яворівських і бойківських мальованок, українського шовку випродукованого і з нашого сирівцю та нашими робітниками, вовняних самотканей із „Гуцульського Мистецтва" та ріжних наших тканин. Опис окремих моделів подамо у найближчій „Жіночій Сторінці", а тут лише зазначимо, що були надзвичайно гарно використані і наші вишивки до суконок цілком модних фасонів і дуже вдало прикладені наші самоткані, що цілком відповідають сучасній моді. Також було і кілька дуже вдалих стилізацій, з яких на особливе виріжнення заслуговують моделі пані М. Морачевської (дитячий полотняний плащик та дамський костюм з жакетиком з яворівської мальованки) та пані Вальницької (комплет з самоткані зроблений для панни І. Куриленко). Найслабше випала стилізація полтавського строю, що можна пояснити мабуть тим, що взагал полтавський чистий стиль, якось тут не може зачепитись у всій своїй клясичній чистоті. Зате пані М. Охримович подала прегарний модель балевої суконки, де приклала ґердани. Взагалі цій мисткині, як і пані С. Рудакевич більше вдалися модерні фасони з наших тканин.

Дуже живо і дотепно давала пояснення до моделів пані Ірина Павликовська, яка, як то було помітно зі знання кожної дрібнички, була душею цілої імпрези. Пояснення не тільки давали публиці перегляд, з якого матеріялу та ким і як були виконані моделі, але й створювали між публикою та естрадою певний інтимний звязок.

Досить вдало дібрані модельки вміли задемонструвати красу моделів, хоч подекуди бракувало ще свободи рухів та відчувалась занадто велика нервовість. Але коли зважимо, що це не були „фаховички", то цю хибу їм легко можна вибачити.

Здається, що мета цієї імпрези — ввести у наше життя продукти нашого народнього виробництва ,а також і створити і свою „національну", так би мовити, моду ініціяторкам вповні удалась. Може наштовхне вона також наше громадянство і на деякі можливости розбудови нашого промислу. Одне можна пожалувати, що нема у нас ще свого конфекційного підприємства, де деякі ідеї висунуті в креаціях цього показу можнаб широко використати.

Можна також пожалувати ще й того, що ми не маємо можливости покищо пустити тих прегарних моделів у ширший світ, де вони напевно викликалиб велике захоплення і наслідування, а виступити можемо з усіми тими моделями навіть перед париською публикою без найменшого страху.

А може й над цим задумаються та попробують зреалізувати цю думку ініціяторки недільної імпрези, які доказали, що не бракує їм ані енергії, ані дотепу, ані відваги?

Х. К.

ОЗОН У ПОЗНАНІ.

В неділю, 8-го травня ц. р. у Познані відбулося відкриття організаційного звена „Обозу Зєдночення Народовего" на терені познанського воєвідства. З центральної організації взяли у цьому відкритті участь шеф Озону ген. Скварчинський і шеф „Звйонзку Млодей Польскі" майор Ґалінат. Ген. Скварчинський виголосив промову, в якій особливо підкреслив працю польського громадянства, якою воно намагалося скріпити своє господарське становище у боротьбі з німцями.

По широкому світі.

У Єгипті зголосив димісію шеф королівського кабінету Алі Мегер Паша.

Турецький премієр виїхав з міністром закорд. справ до Білгороду, щоби зложити візиту прем. Стоядіновичеві.

У СССР арештовано б. торгпреда у Ковні Шапіра та його жінку.

Польський міністр закорд. справ Бек вибирається до Стокгольму і Таллїну.

Мадярсько-німецькі переговори у справі налагнання торговельних переговорів після аншлюсу покінчилися успіхом.

В Естонії прем. Еипамо утворив новий уряд.

Свячене у Львові

СВЯЧЕНЕ КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА БОГОСЛОВА.

Традиційне свячене Комітету будови церкви св. Івана Богослова у Львові відбулося 8 ц. м. в салі монастиря СС. Василіянок при вул. Потоцького 95. Голова цього Комітету о. крил. Ю. Дзерович посвятив пасху і виголосив привітну промову. Опісля гості засіли за гарно прибраними столами. Підчас свяченого промовляли: о. радн. Д. Семчишин від парохії св. Юра, п. М. Рудницький від Нар. Торговлі, м-р Жовнір від Нар. Організації Українців м. Львова та інші. Промовці підносили велике значіння й потребу будови нових церков, цих релігійних і національних твердинь. На докінчення церкви св. І. Богослова зібрані перевели між собою збірку.

СВЯЧЕНЕ У Т-ВІ „ВОЛЯ".

У великій салі Т-ва „Воля" при вул. Оссолінських засіло кількасот робітників зі своїми родинами, з представниками преси та установ. Свячене поблагословив о. Горчинський і склав щирі побажання. З черги побажання всім членам склав голова т-ва Лісович. Дуже сердечно витали приявні Преосв. Кир Никиту, який так завітав до Т-ва „Воля", щоби скласти гарячі побажання кращого розвитку т-ву і всім приявним. На свяченім виголосили теж низку промов представники установ і преси. Підчас цього милого свята пригравала орхестра т-ва „Воля".

На вічний спочинок.

Минулої неділі пополудні українське громадянство м. Львова відвело на вічний спочинок тлінні останки лікаря д-ра Е. Дурделла, який помер по операції 29. квітня ц. р. у берлінській клиніці. До панахиди у вірменській крипті станув **Преосв. Кир Іван** в асисті о. прал. Л. Куницького, о. Д. Садовського, о. дек. Малиша, о. Семчишина та ще кількох священиків. Над свіжою могилою на Янівському цвинтарі прощали Покійного **о. прал. Куницький, д-р Подолевський, проф. Щурат і студ. Сподар.** Підчас похорону співав хор радн. Купчинського. Хоч у великій падав дощ українське громадянство взяло численну участь у похороні і вкрило вінцями свіжу могилу д-ра Е. Дурделла. В. И. П!

•

Управа Української Громади в Берліні постановила замість вінка на могилу померлого в Берліні лікаря зі Львова, бл. п. д-ра Евгена Дурделла, засновати фонд на почесне ліжко імени д-ра Евгена Дурделла в Народній Лічниці у Львові. На ту ціль зібрано між членами Громади в Берліні 150 (сто пятьдесять) пол. зл. Закликаємо цим всіх знайомих і приятелів Покійного та громадянство у краю посилати дальші жертви для поповнення цього фонду.

Управа Громади.

—o—

НОВИНКИ.

— **Футра до переховання** на літо приймає „ХРОМ", Львів, Руська 20., тел. 271-83. Поручає лиси, тхорі, пелерини, перефасоновує уживані футра. 968

— **Нововідкрита** крамниця і робітня футер Григорій Боднар, Станиславів, Собіського

— **Лиси,** пелерини, кравати з футер виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, Капітульна 3, І. телефон 254-46. Приймаю футра до перехову літом.

— **Запрошення на Великі Весняні Вечерниці набувати в Студентській Домівці при вул. ...кевича 11, партер.**

— **Пригадка.** XXXIX. Звичайні Загальні Збори „Центробанку" відбудуться в четвер 19 травня 1938 р. в год. 10. передпол. в салі „Молодої Громади" при вул. Косцюшка ч. 1

— **Вистава самоуків.** Асоціяція Незалежних Українських Мистців у Львові відкриває 15 ц. м. у салях Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка виставу малярських праць самоуків. Відкриття 15-го в год. 12. впол. вул. Чарнецького 24 п. Вступ 49 сот., для молоді 30 сот. Є це перша цього роду у нас вистава.

— **Дві вистави в память Соні Левицької в Парижі.** 20. вересня м. р. померла в Парижі значна українська малярка Соня Левицька, мала своє імя як оригінальний мистець

чужинців. 5-го ц. м. для вшанування її памяті відкрили виставу графіки в Парижі під проводом головного директора Академії Мистецтв Жоржа Гюйсмана в галерії Лесаррек-Сагота. Другу виставу відкриють 25-го ц. м. в ґалерії Самбон, де виставлять її акварелі. Чільні французькі мистці, що були її приятелями, організують обидві вистави. Є між ними такі імена як Жан Маршан, Діноає де Сегонзак, Равль і Жан Дюфі, Еміль Бернар, Вальдо Барбей, Жімон, Буше і Менсіє.

— Хто виграв на льотерії. В нинішньому тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 10.000 зол. на ч.: 61435 105978; 5.000 зол. на ч.: 33076 53765 94691; 2.000 зол. на ч.: 9762 10337 12731 14454 15665 17389 20384 26792 32646 38229 40200 59177 72270 83018 88236 94462 95601 114698 138762 138919 144140; 1.000 зол. на ч.: 7656 24533 25184 26107 33843 35363 40763 460065 46722 55681 57159 79308 86441 99018 101244 103716 105314 111252 115002 136600 138166 145322 146323 152256 155770.

— Найкращі знимки весняних квітів одержите на панхроматичних матеріялах, закуплених в єдиній українській фотографічній крамниці ІКОМП, Львів, Сикстуська 29.

— Гарна імпреза. Найбільше спустошення між українським народом спричинюють сухоти, що забирають рік-річно сотні тисяч жертв. До боротьби з цією жахливою недугою приступило Українське Гігієнічне Т-во, яке уладило минулої суботи під протекторатом Митрополита Андрея та обох епископів рават, щоб придбати дохід на будову народніх протитуберкулічних санаторій. На першу частину складався концерт, що його відкрив вступним словом голова У. Г. Т-ва д-р М. Панчишин. На дальшу програму концерту склалися рецитація „До санаторії“ у виконанні п. Я. Гребенюк, тенорове сольо д-ра В. Сташинського, який відспівав дві пісні, сопранове сольо п-і І. Приймової, яка відспівала чотири пісні та виступ професорів Музичного Інституту ім. Лисенка, що відограли з фортепіяного тріо В. Барвінського а-моль Андянте та Алєґро кон бріо. Фортепіяновий супровід спочивав у руках проф. Б. Кудрика та проф. Савицького. Опісля мила забава затягнулася аж до рання.

— Велитенські шкоди від приморозків. Дошкульне зимно і приморозки в останніх днях заподіяли велитенські шкоди в городовині та садах, де обмерз цвіт. Селяни побоюються, що деякі дерева взагалі не зародять або дуже слабо.

— За приналежність до ОУН засудив львівський суд Івана Демчука з Бобятина пов. Рава Руська на 7 літ вязниці. Підсудного боронив д-р Шухевич.

— Пошесть грипи. Дощі зі снігом і зимно спричинили поширення грипи та ангіни, головно між дітьми. В самій Лодзі нездужає тепер коло 10.000 осіб. Пересічно коло 20% дітей не ходить тому до шкіл.

— Як відбулося припинення Союзу Українок у краю. Одночасно з припиненням діяльности головного Т-ва Союзу Українок у Львові, відбулося теж припинення діяльности 72 філій С. У. у краю, які дістали повідомлення про припинення в пятницю 6. ц. м. вечором. Одночасно відбулися в усіх філіях ревізії. Кружки С. У. припинено частинно в пятницю, частинно в суботу. Поліція забрала всюди органи, книги та листування. У Головному Виділі ревізія тривала в суботу від год. 9. рано до 2. попол. Після ревізії всі акти С. У. та картотеки „Жінки“ й „Українки“ відвезли 5 автами до воєвідства. Порожню домівку опечатали.

— Львівська хроніка. На перехрестю вул. Набеляка і Потоцького зударилися два самоходи та частинно ушкодилися. — При вул. Городецькій ч. 131 невідома жінка підкинула у брамі немовля, яке передали до міського дільничевого уряду. — На грищі „Чорних“ змагун Р. Біркман зломив ногу. Його відвезли до шпиталю.

— Три самоходові катастрофи трапились минулої неділі у Варшаві. Коло год. 5-ої попол. самохід зударився з трамваєм. Важко раненого моторового відвезли до шпиталю. Шофер вискочив зі самоходу і врятувався з життям. — Крім того відломки скла зранили кількох подорожніх. — Друга катастрофа трапилася при вул. Гроховській, де пяний шофер наїхав на ліхтарні. Дві пасажирки та шофер важко ранені. — Вкінці на Новім Світі самохід віхав на хідник і важко зранив 36-літнього композитора Г. Банасевича, якого відвезли до шпиталю.

— Велика повінь на Закарпатті. Великі зливні дощі на Закарпатті спричинили вилив рік Ужка та Ляториці, які виступили з берегів. Вода залила передмістя Мукачева. Рятункову акцію ведуть сапери.

— Епископ висвятив свого батька. Епископ Ортелльо зі Штрасбурга висвятив свого 65-літнього батька на священника. Батько епископа повдовів перед 5 роками і записався на богословські студії. Новопосвячений 65-літній священник виконуватиме свої обовязки на відомій лінії французьких фортифікацій Мажінота.

— Національне свято Франції. Минулої неділі ціла Франція святкувала величаво свято Анни д'Арк, національної геройки і святої. Її памятники вкрили французи цвітами і вінками. У стіп памятника Анни д'д Арк у Парижі прем. Далядіє з членами уряду склав блакитно-білий вінок з лелій з національними шарфами. Опісля відобрав дефіляду війська всіх родів зброї. З черги перед памятником передефілювали члени католицьких організацій під проводом еп. Босара і ген. Кастельна та стокількадесять тисяч членів б. вогнистого хреста під проводом полк. де ля Рока.

— Дитина з чотирьома очима. На днях прийшла на світ у Трапезунті дитина з чотирьома очима, з яких одна пара осаджена над повіками, друга нормально під бровами. Дитина живе.

— Бойкот Карльсбаду і Марієнбаду? Два загально відомі купелеві міста: Карльсбад і Марієнбад є тепер осередками німецького руху в Чехословаччині під проводом Генляйна. Тому, що власники готелів і пансіонів маніфестують на кожному кроці свої національно-соціялістичні переконання, — чеська преса взиває бойкотувати оба ці міста.

— Трупи в підземеллях готелю. Підчас ремонту готелю „Сплендід“ у Дрогоя в Румунії робітники відкрили припадкого у глубині одного метра під землею 16 людських скелетів. При дальших розшуках знайшли ще 10 дальших скелетів. Стверджено, що всі скелети належали до молодих мужчин і пролежали в землі понад 20 років. Поліція веде енергійне слідство.

— Грабили золото з небіжчиків. Японська поліція в Токіо арештувала коло 100 робітників, які працювали в токійській крематорії і забирали золото зі зубів та перстенів спалених небіжчиків. Обчисляють, що робітники присвоїли собі золота понад пів міліона єн.

— Смерть 9 осіб під звалищами дому. На західнім пограниччі Ірану завалився будинок Каравансераю, під звалищами якого згинуло 9 осіб. Кільканацять осіб ранених.

— Велитенський канал. Англійські експерти розглядають велитенський господарський плян, що його опрацював французький економіст з доручення бельгійського премієра Ван Зеляндa. Плян передбачує будову велитенського каналу, що обєднає Атлантійський океан із Чорним морем. Канал тягнувся би від Льоари до Констанци на просторі 4.300 км. з тим, що 2.000 км. припало би на водний шлях Дунаю. Французькі економісти переконані, що цей плян врятує економічно середущу Европу. Його підтримує головно Чехословаччина тому, що канал матиме для неї господарські користи.

— Різні вістки. В Ірляндії помер найстарший священник М. Норіс у 100-му році життя. — В одній з париських клінік піддався операції ген. Веган. Його оперував проф. Маріон-

Ширіть наш часопис!

Відозви й комунікати.

ПОТРІБНО ПРОВІДНИЦЬ ДЛЯ ДИТЯЧИХ САДКІВ!

Справа дитячих садків належить до найактуальніших і найбільш хосенних справ в українському громадянстві. Ця справа не вимагає вже окремої пропаганди, бо наші громади на підставі кількалітнього досвіду наглядно пізнали благодатний вплив дитячих садків як необхідної установи для суспільної опіки й виховання і тому радо влаштовують у себе сезонові дитячі садки. У звязку з цим організатори дитячих садків звертаються до Головної Управи РШ за провідницями. На жаль — не можемо настарчити провідниць, бо досі зголосилося до нас за мале число. Тому звертаємось до всіх провідниць чи кандидаток на провідниць, які досі ще не зголосилися, щоби зробили це негайно, бо справа приділу й опісля затвердження дотичним Старостовом вимагає довшого часу. Зголошення шліть просто на адресу: Головна Управа Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46, залучаючи: 1) метрику, 2) свідоцтво зрілости, 3) посвідку курсу провідниць, 4) свідоцтво здоровля, і — зазначивши, на котрий повіт рефлектує провідниця.

Головна Управа Рідної Школи.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС“: „ЩАСЛИВА ТРИНАЦЯТКА“.

Польська комедія в головній ролі з добрим коміком Селянським, що має природний гумор фізіономію та рухи, якби створені на коміка. Він грає бідного затурканого урядовця у фірмі, що має величезну крамницю. Його життя починає пересуватися перед нашими очима у хвилині, коли він у пятницю 13-го устав лівою ногою з ліжка, збив дзеркало і йдучи до бюра зустрів чорного кота, що перебіг йому дорогу. Ясно, що день під знаком такої ворожби не може бути щасливий, хочби хто в кишені мав льотерійний білет і якнайсильнішу віру, що виграє міліон. Урядовець Козьолек тратить посаду і дістає нову, хоче кинутися у самогубному намірі до ріки і робить дуже приємну знайомість, тратить посаду вдруге і зовсім несподівано та мимохіть дебютує у прекомічній ролі конферансієра в театрі. Комедія має веселі ситуації, хоч і навіяна мотивами з чужих фільм (пр. „Їх сто та вона одна“) — досить удатна і поплоблається.

Спортові новинки.

Нова Рада КЛК. 8. ц. м. відбулися у Львові загальні збори КЛК, на яких вибрано новий виділ у такому складі: голова інж. Клюфас; члени Ради: інж. Кошутнюк, інж. Рак, інж. Рожанковський, інж. Павлюк, інж. Пиндус, м-р Падох (Стрий), м-р Утриско (Турка) п-і Корытко і пп. Назар Б., Струмінський і Сашко. Головою Контрольної Комісії став дир. Пинькія.

Перший біг навпростець у Зашкові відбувся в неділю 8. ц. м. На старті ставило 21 змагунів. Біг відбувся за нагороду ред. „Молодняк“. В бігу юніорів 1.000 м. переміг Коваль перед Чорнієм Адріяном. У бігу сеніорів (2000 м.) переміг Коваль Омелян.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Виховний журнал української молоді. Рік VI. Ч. 4 (60). Квітень. 1938. Львів.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Щомісячник. Журнал Українського Фотографічного Товариства у Львові. Рік VI. Ч. 3 (30). Березень. 1938. Львів.

чужинців, 5-го ц. м. для вшанування її памяті відкрили виставу графіки в Парижі під проводом головного директора Академії Мистецтв Жоржа Гюсмана в галерії Легаррек-Сагота. Другу виставу відкриють 25-го ц. м. в галерії Самбон, де виставлять її акварелі. Чільні французькі мистці, що були її приятелями, організують обидві вистави. Є між ними такі імена як Жан Маршан, Діноае де Сеґонзак, Равль і Жан Дюфі, Еміль Бернар, Вальдо Барбей, Жімон, Буше і Менсіе.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішньому тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші вигри: 10.000 зол. на ч.: 61435 105978; 5.000 зол. на ч.: 33076 53765 94691; 2.000 зол. на ч.: 8762 10337 12731 14454 15665 17389 20384 26792 32646 38229 40200 59177 72270 83018 88236 94462 95601 114698 138762 138919 144140; 1.000 зол. на ч.: 7656 24533 25184 26107 33843 35363 40763 460065 46722 55681 57159 79308 86441 98018 101244 103716 105314 111252 115002 136600 138166 145322 146323 152256 155770.

— **Найкращі знимки** весняних квітів одержите на панхроматичних матеріялах, закуплених в єдиній українській фотографічній крамниці ЕКОМП, Львів, Сикстуська 29.

— **Гарна імпреза.** Найбільше спустошення між українським народом спричинюють сухоти, що забирають рік-річно сотні тисяч жертв. До боротьби з цією жахливою недугою приступило Українське Гігієнічне Т-во, яке улаштувало минулої суботи під протекторатом Митрополита Андрея та обох епископів равт, щоб придбати дохід на будову народніх протитуберкулічних санаторій. На першу частину склався концерт, що його відкрив вступним словом голова У. Г. Т-ва **д-р М. Панчишин.** На дальшу програму концерту склалася рецитація „До санаторії“ у виконанні п. Я. Гребенюк, тенорове сольо д-ра В. Сташинського, який відспівав дві пісні, сопранове сольо п. І. Приймової, яка відспівала чотири пісні та виступ професорів Музичного Інституту ім. Лисенка, що відограли з фортепіянового тріо В. Барвінського а-моль Анданте та Алегро кон бріо. Фортепіяновий супровід спочивав у руках проф. Б. Кудрика та проф. Савицького. Опісля мила забава затягнулася аж до ранку.

— **Велитенські шкоди від приморозків.** Дошкульне зимно і приморозки в останніх днях заподіяли велитенські шкоди в городовині та садах, де обмерз цвіт. Селяни побоюються, що деякі дерева взагалі не зародять або дуже слабо.

— **За приналежність до ОУН** засудив львівський суд Івана Демчука з Бобятина пов. Рава Руська на 7 літ вязниці. Підсудного боронив д-р Шухевич.

— **Пошесть грипи.** Дощі зі снігом і зимно спричинили поширення грипи та ангіни, головно між дітьми. В самій Лодзі нездужає тепер коло 10.000 осіб. Пересічно коло 20% дітей не ходить тому до шкіл.

— **Як відбулося припинення Союзу Українок у краю.** Одночасно з припиненням діяльности головного Т-ва Союзу Українок у Львові, відбулося теж припинення діяльности 72 філій С. У. у краю, які дістали повідомлення про припинення в пятницю 6. ц. м. вечором. Одночасно відбулися в усіх філіях ревізії. Кружки С. У. припинено частинно в пятницю, частинно в суботу. Поліція забрала всюди органи, книги та листування. У Головному Виділі ревізія тривала в суботу від год. 9. рано до 2. попол. Після ревізії всі акти С. У. та картотеки „Жінки“ й „Українки“ відвезли 5 автами до воєвідства. Порожню домівку опечатали.

— **Львівська хроніка.** На перехресті вул. Набеляка і Потоцького зударилися два самоходи та частинно ушкодилися. — При вул. Городецькій ч. 131 невідома жінка підкинула у брамі немовля, яке передали до міського дільничевого уряду. — На грищі „Чорних“ змагун Р. Біркман зломив ногу. Його відвезли до шпиталю.

— **Три самоходові катастрофи** трапились минулої неділі у Варшаві. Коло год. 5-ої попол. самохід зударився з трамваєм. Важко раненого моторового відвезли до шпиталю. Шофер вискочив зі самоходу і врятувався з життям. — Крім того відломки скла зранили кількох подорожніх. — Друга катастрофа трапилася при вул. Гроховській, де пяний шофер наїхав на ліхтарні. Дві пасажирки та шофер важко ранені. — Вкінці на Новім Світі самохід віхав на хідник і важко зранив 36-літнього композитора Г. Банасевича, якого відвезли до шпиталю.

— **Велика повінь на Закарпатті.** Великі зливні дощі на Закарпатті спричинили вилив рік Ужка та Ляториці, які виступили з берегів. Вода залила передмістя Мукачева. Рятункову акцію ведуть сапери.

— **Епископ висвятив свого батька.** Епископ Ортелльо зі Штрасбурга висвятив свого 65-літнього батька на священика. Батько епископа повдовів перед 5 роками і записався на богословські студії. Нововисвячений 65-літній священик виконуватиме свої обовязки на відомій лінії французьких фортифікацій Мажінота.

— **Національне свято Франції.** Минулої неділі ціла Франція святкувала величаво свято Анни д'Арк, національної геройки і святої. Її памятники вкрили французи цвітами і вінками. У стіп памятника Анни д'Арк у Парижі прем. Даляді́є з членами уряду склав блакитно-білий вінок з лелій з національними шарфами. Опісля відобрав дефіляду війська всіх родів зброї. З черги перед памятником передефілювали члени католицьких організацій під проводом еп. Босара і ген. Кастельна та стокількадесять тисяч членів б. вогнистого хреста під проводом полк. де ля Рока.

— **Дитина з чотирьома очима.** На днях прийшла на світ у Трапезунті дитина з чотирьома очима, з яких одна пара осаджена над повіками, друга нормально під бровами. Дитина живе.

— **Бойкот Карльсбаду і Марієнбаду?** Два загально відомі купелеві міста: Карльсбад і Марієнбад є тепер осередками німецького руху в Чехословаччині під проводом Генляйна. Тому, що власники готелів і пансіонів маніфестують на кожному кроці свої націонал-соціялістичні переконання, — чеська преса взиває бойкотувати оба ці міста.

— **Трупи в підземеллях готелю.** Підчас ремонту готелю „Сплендід“ у Дрогоя в Румунії робітники відкрили припадкого у глубині одного метра під землею 16 людських скелетів. При дальших розшуках знайшли ще 10 дальших скелетів. Стверджено, що всі скелети належали до молодих мужчин і пролежали в землі понад 20 років. Поліція веде енергійне слідство.

— **Грабили золото з небіжчиків.** Японська поліція в Токіо арештувала коло 100 робітників, які працювали в токійській крематорії і забирали золото зі зубів та перстенів спалених небіжчиків. Обчисляють, що робітники присвоїли собі золота понад пів міліона ен.

— **Смерть 9 осіб під звалищами дому.** На західнім пограниччі Ірану завалився будинок Каравансераю, під звалищами якого згинуло 9 осіб. Кільканадцять осіб ранених.

— **Велитенський канал.** Англійські експерти розглядають велитенський господарський плян, що його опрацював французький економіст з доручення бельгійського премієра Ван Зелянда. Плян передбачує будову велитенського каналу, що обєднає Атлянтійський океан із Чорним морем. Канал тягнувся би від Льоари до Констанци на просторі 4.300 км. з тим, що 2.000 км. припало би на водний шлях Дунаю. Французькі економісти переконані, що цей плян врятує економічно середущу Европу. Його підтримує головно Чехословаччина тому, що канал матиме для неї господарські користи.

— **Ріжні вістки.** В Ірляндії помер найстарший священик М. Норіс у 100-му році життя. — В одній з париських клінік піддався операції ген. Веган. Його оперував проф. Маріон

Ширіть наш часопис!

Відозви й комунікати.

ПОТРІБНО ПРОВІДНИЦЬ ДЛЯ ДИТЯЧИХ САДКІВ!

Справа дитячих садків належить до найактуальніших і найбільш хосенних справ в українському громадянстві. Ця справа не вимагає вже окремої пропаганди, бо наші громади на підставі кількалітнього досвіду наглядно пізнали благодатний вплив дитячих садків як необхідної установи для суспільної опіки й виховання і тому радо влаштовують у себе сезонові дитячі садки. У звязку з цим організатори дитячих садків звертаються до Головної Управи РШ за провідницями, на жаль — не можемо вистарчити провідниць, бо досі зголосилося до нас за мале число. Тому звертаємось до всіх провідниць чи кандидаток на провідниць, які досі ще не зголосилися, щоби зробили це негайно, бо справа приділу й опісля затвердження дотичним Старостом вимагає довшого часу. Зголошення шліть просто на адресу: Головна Управа Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46, залучаючи: 1) метрику, 2) свідоцтво зрілости, 3) посвідку курсу провідниць, 4) свідоцтво здоровля, і — зазначивши, на котрий повіт рефлектує провідниця.

Головна Управа Рідної Школи.

З кіна.

КІНО „ПАЛЯС“: „ЩАСЛИВА ТРИНАЦЯТКА“.

Польська комедія в головній ролі з добрим комиком Селянським, що має природний гумор, фізіономію та рухи, мов створені на комика. Він грає бідного затурканого урядовця у фірмі, що має величезну крамницю. Його життя починає пересуватися перед нашими очима у хвилині, коли він у пятницю 13-го устав лівою ногою з ліжка, збив дзеркало і йдучи до бюра зустрів чорного кота, що перебіг йому дорогу. Ясно, що день під знаком такої ворожби не може бути щасливий, хочби хто в кишені мав льотерійний білет і якнайсильнішу віру, що виграє міліон. Урядовець Козьолек тратить посаду і дістає нову, хоче кинутися у самогубному намірі до ріки і робить дуже приємну знайомість, тратить посаду вдруге і зовсім несподівано та мимохіть дебютує у прекомічній ролі конферансієра в театрі. Комедія має веселі ситуації, хоч і навіяна мотивами з чужих фільм (нпр. „Їх сто та вона одна“) — досить удатна і подобається.

Спортові новинки.

Нова Рада КЛК. 8. ц. м. відбулися у Львові загальні збори КЛК, на яких вибрано новий виділ у такому складі: голова інж. Клюфос; члени Ради: інж. Колтунюк, інж. Рак, інж. Рожанковський, інж. Павлик, інж. Пиндус, м-р Падох (Стрий), м-р Угрясов (Турка) п-і Коритко і пп. Назар Б., Струминський і Сліпко. Головою Контрольної Комісії став дир. Павлків.

Перший біг навпростець у Зашкові відбувся в неділю 8. ц. м. На старті ставуло 21 змагунів. Біг відбувся за нагороду ред. „Молодняк“. В бігу юніорів 1.000 м. переміг Коваль перед Чорнієм Андрієм. У бігу сеніорів (2000 м.) переміг Коваль Омелян.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО. Виховний журнал української молоді. Рік VI. Ч. 4 (60). Квітень. 1938 Львів.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Щомісячник. Журнал Українського Фотографічного Товариства у Львові. Рік VI. Ч. 2 (50). Березень. 1938. Львів.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:

Віторок 10. 5. год. 7.30 „Роз-Марі".
Середа 11. 5. год. 7.30 „Літо в Ногаш" (премієра).

Театр Ріжнородностей:

Віторок 10. 5. год. 7.30 веч. „Легкодушна сестра".
Середа 11. 5. вистави нема.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТОВМАЧ:
7. V. Процес Мері Деген.
8. V. Невольник.
9. V. Лісова пісня.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

СОКАЛЬ:
Середа 11. 5. Нітуш — зі Стефою Стадниківною.
МОСТИ ВЕЛИКІ:
Пятниця 13. 5. Синя квітка.
Субота 14. 5. Подвійна бухгальтерія.
Неділя 15. 5. Чорноморці.
Понеділок 16. 5. Нітуш.
Віторок 17. 5. Ґраць (новинка).

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ОЗЕРЯНИ:
10. 5. Вій.
БОРЩІВ:
11. 5. Маруся Богуславка.
12. 5. Пісня Бескиду.
13. 5. Мазепа.
14. 5. Гетьман Полуботок.
Театр збільшуючи орхестру, прийме доброго І. скрипака, гармоніста і бандуриста.

КІНА.

АПОЛЬО: „Нансі Стіль пропала".
АТЛЯНТИК: „Зорро" з Бобом Лівінгстоном.
БАЛТИК: „Князь і пропак".
ВАНДА: „Їх троє", „Нинішні дні".
ҐРАЖИНА: „В обороні" з Флипом і Флапом, „Конець пані Чені".
ЕВРОПА: „Верес" на осн. Родзевичівни.
КАСІНО: „Пані Валевська" (Ґрета Ґарбо).
КОПЕРНИК: „Інститутка" (Д. Дарбін).
МАРУСЕНЬКА: „Зелені поля" та „Авантура Бродвею".
МЕТРО: „Відень-Льондон", „Подружжя для ока".
МІРАЖ: „Ескапада" з Марленою Дітріх.
МУЗА: „24 години кохання", „Романтичний мільонер".
ПАЛЯС: „Щаслива тринацятка".
ПАКС: „Палкі серця".
РАЯ: „Один поверх вище".
РІЯЛЬТО: „Гузарські маневри".
РОКСІ: „Стрінулися в Парижі".
СВІТ: „Прозорий овид", „Робінзон Крузо".
СТИЛЕВЕ: „Королева передмістя" та ревю.
ТОН: „Володарка джунґлів.
УТІХА: „Боротьба за золоті поля" та ревія.
ХИМЕРА: „Жінки над пропастю".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 6).
„Італія"

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовід" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
Сирія, Дамаск, Бейрут

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Віторок, 10. травня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авд., 11.0 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: „Тайна духа", 11.40 Фрагм. з флетових концертів Моцарта, пл., 12.03 Полудн. авд., 13.45 Музика з пл., у перерві в год. 14.00 Ґутірка ККО, 14.55 Біржа, 15.00 Гуморески І. Ляма, Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Муз. загадки для старших дітей, 16.05 Фін.-госп. актуалії, 16.15 Орх. концерт, 17.00, 19.40, 20.55 Актуальна гутірка, 17.10 Міцкевич і Марилія в Больцениках, 17.30 Пісні про весну й кохання, сопр., тенор, хор, орх., 18.00 Мідь у Польщі, 18.10 Спорт, **18.20 Деревляні церкви та церковці, в українській мові виг. д-р М. Драган,** 18.30 Музика з пл., у перерві Спортові вістки, 18.50 На китайських контрастах, 19.00 Білий Хрест, 19.10 Повість чи репортаж, діяльог, 19.50 Калейдоскоп, легка муз. авд.: сопр., арфа, тенор, форт., смичк. тріо, вар. квартет. 20.45 Веч. дешик, 21.00 Симф. концерт: орх., віол., 22.00 Танк. музика, 22.50 Останні вістки, 23.000—23.30 Концерт бажань.

Середа, 11. травня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авд., 11.0 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: Памятка про маршала, Пісні, 11.40 Фр. пісні з пл., 12.03 Полудн. авд., 13.45 Інформаційна газетка в українській мові, 13.55 Музика з пл., 14.55 Біржа, 15.00 Гумореска І. Ляма Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Хвилина питань для старших дітей, 16.00 Куток мови, 16.15 Легка муз. у вик. сальон. орх., 16.50, 19.50, 20.55 Актуальна гутірка, 17.00 Про морську мінову оборону, 17.15 Квартетові мініатури, 17.50 Шкільна молодь і оборона краю, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10, Ліст: Мадярська рапсодія ч. 12, пл., 18.20 Під блакитною бандерою, радієве імпромпту, 18.55 Програма на завтра, 19.00 „А це горить серце моє" опов. Г. Даниловського, 19.20 Дует, сопран, мецосопр., 19.35 Про усуспільнену діяльність, 20.00 Із давньої музики: смичк. орх., Ф. Андруховичівна, скрипка, Ф. Денис-Слонєвська альт. форт., 20.45 Веч. дешик, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Жалібний рапсод на спомин Бема" Кипр. Норвіда, 22.05 Конкурс хорів, 22.30 Музика з пл., 22.50 Ост. Вістки, 23.00—23.30 Популярна муз.

Четвер, 12. травня 1938.

6.20 Концерт військ. орх., 7.15 Вояцька авд., 7.35 Пісні Виленщини, нар. хор, 8.00 Для шкіл: Малий Зюк у школі, 10.00 Слідами ост. дороги: Репортажі Богослуження, орх., хор, 11.15 У роковини, у вик. дітей із захисту у Вильні, 11.40 Симфонічні марші, 12.03 Серед робітників, 13.45 Комунікат Хліб. Палати, 13.50 Музика Півночі, пл., 14.30 Бетовен із пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Пісня про рідний край" Корн. Макушинського, Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції, 16.00 Камер. твори та пісні, форт., скрипка мецосопран, віол., 17.00 Із гутірок А. Слівінського з Пілсудським, 17.20 Концерт хору, 18.00 Актуальна гутірка, 18.15 Орх. концерт, 19.00 Сп. рецітал. Е. Бендер, бас, у супр. форт., 19.20 „Трагічна воля", поезіомонтаж, хор, рецит., соля, 20.00 Симф. концерт у вик. орх., 20.40 В годині смерти, 21.05 „Жалібна поема", орх., 21.30 Веч. дешик, 21.45 „Містерія травневої ночі" у вик. артистів театру з Катовиць, 22.30 Музика з пл., 22.50 Останні вістки.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО

Віторок, 10. травня 1938

БЕРЛІН 15.00 Розр. музика, 19.45 Веч. гомін; БРАТИСЛАВА 19.30 20.00 21.00 22.15 „Кармен" оп. Бізета; БУДАПЕШТ 17.30 18.00 Орх. концерт, 19.20 Хор, 22.05 Циг. музика; ВІДЕНЬ 12.00 13.15 Розр. концерт, 19.10 Весела стирійська авд. пісні, музика; КОШИЦІ 14.05 18.45 Вістки, 18.00 Візит, Музика з пл.; ЛЯЙПЦІГ 20.00 21.00 „Баль в опері" оп. Гайбергера; МІЛЯНО 17.15 Віол. 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Дебора і Яель" оп. Піцетія; ПОСТ ПАРІЗІЄН 21.00 „Дочка пані Анґо" оп. Лекока; ПРАГА 17.30 Віол., 18.20 Сальон музика, 19.40 20.00 Військ. орх., 21.10 Галевий концерт, 22.35 Рум. форт. музика; РАДІО ПАРІ 22.15 Камер. музика; РИМ 17.15 Форт., 17.55 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.30 22.00 Орг. музика; СОФІЯ 18.00 Військ. орх., 19.15 Популярні мельодії, 19.45 20.00 Камер. музика, 21.10 Рос. романси; ШТУТҐАРТ 20.00 21.00 Вечір присв. Гендлеві.

Середа, 11. травня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 20.00 Весело й радісно, орх., сол., 21.00 Симфонія IX. Брукнера. БУДАПЕШТ 12.05 Симф. орх., 18.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 15.30 Альт і форт., 20.30, 21.00 Симфонія ч. VII. е-дур Брукнера, 22.20 Легка й танкова музика, ДРОЙТВІЧ 20.00 „Голяндець-скиталець" оп. Вагнера (І. дія), 21.20 Орх., соліс, КОШИЦІ 14.05, 18.45, Вістки, МІЛЯНО 17.15 Сп. рецітал Енджеєвської, 21.00, 22.00 Комедія, ПРАГА 11.05 Сальон. музика, 21.20 Концерт: чеські, моравські, словацькі нар. пісні, РАДІО ПАРІ 20.30, 21.00 Розр. музика, 21.15 Орх., хор, РИМ 17.15 Форт., сопран, СОФІЯ 20.00, 21.00 „Норма" оп. Белліні.

Четвер, 12. травня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.45 Веч. гомін, 20.00, 21.00 Вечір танку, БУДАПЕШТ 12.05, 22.05 Циг. музика, 20.20 Концерт хору, ВІДЕНЬ 19.10 Вокальна авд., 20.00 Пісні та марші, 21.00 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Пісні Франца та Сегрена, 21.00 Африканське весілля, 22.30 Концерто гросо ф-дур Генделя, КОШИЦІ 14.05, 18.45 Вістки, 18.00 Враження з Югославії, Музика з пл., МІЛЯНО 21.00, 22.00 „Корневільські дзвони" оп. Плянкета, ПРАГА 19.25 Сальон. музика, 20.30, 21.00 „Мій рідний край", пісні Сметани, ПАРІ ПТТ 20.00 Пісні, 20.15 Англійські пісні, РАДІО ПАРІ 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00, 23.00 Опера, РИМ 17.15 Вок. концерт, 21.00, 22.00 Орх. концерт, СОФІЯ 18.00 Пісеньки, 20.45 Мельодії.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 9 травня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	**2·95 зол.**
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	**3·00 зол.**
молоко	**18—19 сот.**
(яйця копа	**3·50 зол.**

Тенденція на масло знижкова на молоко вдержана на яйця знижкова.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Український Текстильний Склад
„Manufactura“ Львів, Капітульна Площа 3
Поручає: модніші шовки на сукні, вовни на літні костюми, комплєти та суконки. — Камгарни на мужеські літні одяги, матеріяли на загортки, попеліни та оксфорди на спортові сорочки та інше.

ПНЕВМАТИКИ „STOMIL“ дешеві і добрі
поручає
по фабричних цінах
Витовд Транда
Ч.959 ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 7.

НОВОВІДКРИТИЙ РЕСТОРАН І ЯРСЬКА ХАРЧІВНЯ
М. БАХУСА Львів, ул. Гетманська ч:: 22
(проти Вел. Театру) 1020,1—2,

Театри.

Великий Театр:
Вівторок 10. 5. год. 7.30 „Роз-Марі“.
Середа 11. 5. год. 7.30 „Літо в Ногам“ (премієра)

Театр Ріжнородностей:
Вівторок 10. 5. год. 7.30 веч. „Легкодушна сестра“.
Середа 11. 5. вистави нема.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ТОВМАЧ:
7. V. Процес Мері Деген.
8. V. Невольник.
9. V. Лісова пісня.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).
СОКАЛЬ:
Середа 11. 5. Нітуш — зі Стефою Стадниківною.
МОСТИ ВЕЛИКІ:
Пятниця 13. 5. Синя квітка
Субота 14. 5. Подвійна бухгальтерія.
Неділя 15. 5. Чорноморці.
Понеділок 16. 5. Нітуш.
Вівторок 17. 5. Гриць (новинка)

Український Народній Театр ім. М. Садовського.
ОЗЕРЯНИ:
10. 5. Вій.
БОРЩІВ:
11. 5. Маруся Богуславка.
12. 5. Пісня Бескиду.
13. 5. Мазепа.
14. 5. Гетьман Полуботок.
Театр збільшуючи оркестру, прийме доброго І. скрипака, гармоніста і бандуриста.

КІНА.

АПОЛЬО: „Нансі Стіль пропала“
АТЛЯНТИК: „Зорро“ з Бобом Лівінгстоном.
БАЛТИК: „Князь і прошак“.
ВАНДА: „Їх троє“, „Нинішні дні“.
ГРАЖИНА: „Її оборонці“ з Фліпом і Флапом, „Кінець пані Чейні“.
ЕВРОПА: „Верес“ на осн. Родзевичівни.
КАСІНО: „Пані Валевська“ (Грета Гарбо)
КОПЕРНИК: „Інститутка“ (Д. Дарбін).
МАРУСЕНЬКА: „Зелені поля“ та „Атракція Бродвею“.
МЕТРО: „Відень-Льондон“, „Подружжя для двох“.
МІРАЖ: „Ескапада“ з Марленою Дітріх.
МУЗА: „24 години кохання“, „Романтичний мільонер“.
ПАЛЯС: „Щаслива тринадцятка“.
ПАКС: „Налю серця“.
РАЙ: „Один поверх вище“.
РІЯЛЬТО: „Гузарські маневри“.
РОКСІ: „Стрінулися в Парижі“.
СВІТ: „Проклятий звід“, „Робінзон Крузо“.
СТИЛЕВЕ: „Королева передмістя“ та ревія.
ТОН: „Володарка джунглів.
УТІХА: „Боротьба за золоті поля“ та ревія.
ХИМЕРА: „Жінки над пропастю“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Італія“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „Світовід“ (Пасаж Гавсмана ч. 7):
Сирія, Дамаск, Бейрут.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 10. травня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авд., 11.0 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: „Тайни духів“, 11.40 Фраґм. з флетових концертів Моцарта, пл., 12.03 Полудн. авд., 13.45 Музика з пл., у перерві в год. 14.00 Ґутірка ККО, 14.55 Біржа, 15.00 Гумореска і. Лямь, Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Господарські вістки, 15.45 Муз. загадки для старших дітей, 16.05 Фін.-госп. актуалії, 16.15 Орх. концерт, 17.00, 19.40, 20.55 Актуальна гутірка, 17.10 Міцкевич і Марилля в Більценевах, 17.30 Пісні про весну й кохання, сопр., тенор, хор, орх., 18.00 Міць у Польщі, 18.10 Спорт, **18.20 Дерев'яні церкви та церковці, в українській мові виг. д-р М. Драган,** 18.30 Музика з пл., у перерві Спортові вістки, 18.50 На київських контрактах, 19.00 Білий Хрест, 19.10 Повість чи репортаж, дияльог, 19.50 Калейдоскоп, легка муз. авд.: сопр., арфа, тенор, форт., смичк. тріо, нар. квартет, 20.45 Веч. денник, 21.00 Симф. концерт: орх., віол., 22.00 Танк. музика, 22.50 Останні вістки, 23.000—23.30 Концерт бажань.

Середа, 11. травня 1938.

6.15—8.00 Ранішня авд., 11.0 Для новобранців, 11.15 Для шкіл: Памятка про маршала, Пісні, 11.40 Фр. пісні з пл., 12.03 Полудн. авд., 13.45 Інформаційна газетка в українській мові, 13.55 Музика з пл., 14.55 Біржа, 15.00 Гумористичні і. Лява Музика з пл., 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції, 15.30 Госп. вістки, 15.45 Хвилина питань для старших дітей, 16.00 Куток мови, 16.15 Легка муз. у вик. сальон. орх., 16.50, 19.50, 20.55 Актуальна гутірка, 17.00 Про морську мінову оборону, 17.15 Квартетові мініатури, 17.50 Шкільна молодь і оборона краю, 18.00, 18.50 Спорт, 18.10, Ліст: Мадярська рапсодія ч. 12, пл., 18.20 Під блакитною бандерою, радієве impromptu, 18.55 Програма на завтра, 19.00 „А це горить серце моє“ опов. Г. Даниловського, 19.20 Дует, сопран, мецосопр., 19.35 Про усуспільнену діяльність, 20.00 Із давньої музики: смичк. орх., Ф. Андруховичівна, скрипка, Ф. Денис-Словацька альт, форт., 20.45 Веч. денник, 21.00 Шопенівський концерт, 21.45 „Жалібний рапсод на спогад Бема“ Кипр. Норвіда, 22.05 Конкурс хорів, 22.30 Музика з пл., 22.50 Ост. Вістки, 23.00—23.30 Популярна муз.

Четвер, 12. травня 1938.

6.20 Концерт військ. орх., 7.15 Вояцька авд., 7.35 Пісні Вилонщини, нар. хор, 8.00 Для шкіл: Малий Зюк у школі, 10.00 Слідами ост. дороги: Репортажі Богослуження, орх., хор, 11.15 У виконанні, у вик. дітей із захисту у Вильні, 11.40 Симфонічні марші, 12.03 Серед робітників, 13.45 Комунікат Хліб. Палати, 13.50 Музика Півночі, пл., 14.20 Бетовен із пл., 14.55 Біржа, 15.00 „Пісні про рідний край“ Корн. Макушинського, Музика з пл., 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції, 16.00 Камер. твори та пісні, форт., скрипка мецосопран, віол., 17.00 Із гутірок А. Слівінського з Пілсудським, 17.30 Концерт хору, 18.00 Актуальна гутірка, 18.15 Орх. концерт, 19.00 Сп. рецитал, Е. Бандер, бас, у супр. форт., 19.20 „Трагічна воля“, поезіомонтаж, хор. рецит., соля, 20.00 Симф. концерт у вик. орх., 20.40 В годині смерти, 21.05 „Жалібна поема“, орх., 21.30 Веч. денник, 21.45 „Містерія травневої ночі“ у вик. артистів театру з Катовиць, 22.30 Музика з пл., 22.50 Останні вістки.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 10. травня 1938

БЕРЛІН 15.00 Розр. музика, 19.45 Веч. гомін; БРАТИСЛАВА 19.30 20.00 21.00 22.15 „Кармен“ оп. Біцета; БУДАПЕШТ 17.30 18.00 Орх. концерт, 19.20 Хор, 22.05 Циг. музика; ВІДЕНЬ 12.00 13.15 Розр. концерт, 19.10 Весела єврейська авд., попул. музика; КОШИЦІ 14.05 18.45 Вістки, 18.00 Відчит, Музика з пл.; ЛЯЙПЦІҐ 20.00 21.00 „Баль в опері“ оп. Гайбергера; МІЛЯНО 17.15 Віол. 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Добора і Поль“ оп. Піцетія; ПОСТ ПАРІЗІЄН 21.00 „Дочка пані Анго“ оп. Лекока; ПРАГА 17.30 Віол., 18.20 Сальон. музика, 19.40 20.00 Військ. орх., 21.10 Галевий концерт, 22.15 Рум. форт. музика; РАДІО ПАРІ 22.15 Камер. музика; РИМ 17.15 Форт., 17.55 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.30 22.00 Орг. музика; СОФІЯ 18.00 Військ. орх., 19.15 Популярні мельодії, 19.45 20.00 Камер. музика, 21.10 Рос. романси; ШТУТҐАРТ 20.00 21.00 Веч.р присв. Гендлеві.

Середа, 11. травня 1938.

БЕРЛІН 14.15, 15.00 Розр. музика, 20.00 Весело й радісно, орх., сол., 21.00 Симфонія IX. Брукнера, БУДАПЕШТ 12.05 Симф. орх., 18.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 15.30 Альт і форт., 20.30, 21.00 Симфонія ч. VII. е-дур Брукнера, 22.20 Легка й танкова музика, ДРОЯТВІЧ 20.00 „Голяндець-скиталець“ оп. Вагнера (І. дія), 21.20 Орх., соліс, КОШИЦІ 14.05, 18.45, Вістки, МІЛЯНО 17.15 Сп. рецитал Євджеєвської, 21.00, 22.00 Комедія, ПРАГА 11.05 Сальон. музика, 21.20 Концерт: чеські, моравські, словацькі нар. пісні, РАДІО ПАРІ 20.30, 21.00 Розр. музика, 21.15 Орх., хор, РИМ 17.15 Форт., сопран, СОФІЯ 20.00, 21.00 „Норма“ оп. Белліні.

Четвер, 12. травня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.45 Веч. гомін, 20.00, 21.00 Вечір танку, БУДАПЕШТ12.05, 22.05 Циг. музика, 20.20 Концерт хору, ВІДЕНЬ 10.10 Вокальна авд., 20.00 Пісні та марші, 21.00 Розр. музика, ДАВТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Пісні Франца та Сегрева, 21.00 Африканське весілля, 22.30 Концерто гросо ф-дур Генделя, КОШИЦІ 14.05, 18.45 Вістки, 18.00 Враження з Югославії, Музика з пл., МІЛЯНО 21.00, 22.00 „Корневільські дзвони“ оп. Плянкета, ПРАГА 19.25 Сальон. музика, 20.30, 21.00 „Мій рідний край“, пісні Сметани, ПАРІ ПТТ 20.00 Пісні, 20.15 Антильські пісні, РАДІО ПАРІ 20.15 Форт., 20.20, 21.00, 22.00, 23.00 Опера, РИМ 17.15 Вок. концерт, 21.00, 22.00 Орх. концерт, СОФІЯ 18.00 Пісеньки, 20.15 Мельодії.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“
Львів, 9 травня 1938.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·95 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	3·00 зол.
молоко	18—19 сот.
(я)йця копа	3·50 зол.

Тенденція на масло знижкова на молоко вдержана, на яйця знижкова.

МЕШКАННЯ

ШУКАЮ товариша життя літ 30, емерита, ситуованого. Зголошення до „Діла“ під „50“. 1021 1-1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

СОЛІДНА особа займеться фаховою господарством старшої самітньої жінки, священика або урядника. Львів, Спортова ч. 3 для Стефи. 1023 1-1

ПАНСІОНИ

ГРЕБЕНІВ Пансіон Яблонських провадить Радкевичева. 1006 1-3

НАУКА

ПОЧИНАЮ курс рукавичок, квітів і жабот. Кентшинського 81, другий давінок від год. 12—4. 994 3-3

КУПНО-ПРОДАЖ

ПЛАЩИКИ дівочі, хлопячі тільки 17.—, прекрасні вовняні суконки 6.75, шовкові 4.90. „СЬВЯТ ДЗЄЦКА“, Львів, Свентуська 2. 746 4-1

РОВЕРИ, моторовери, мотоциклі гуртово поручає Ігнаци Роман, Ска з обм. пор. Львів, Легіонів 27. Цінники на бажання даром. 15/55 13-

КОШИКАРСЬКІ ВИРОБИ усякого роду найдешевше в самому джерелі, в українській виробні „Салює“, Львів, ул. Личаківська ч. 27. 818 10-

ВИПРАВИ кухонні комплетні, емалія зол. 65.—, алюмініюм 90.—, з млинками, залізком і т. д. РЕНТШНЕР, Львів, Легіонів 37. 972 24

НА ПРОДАЖ скрипці „Страдіварі“ з 1722 р. в добрім стані. Оферти слати на адресу: Михайло Костик, Отиневичі п. Ходорів. 1027 1-1

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ШУКАЮ ЗАРАЗ кімнати з послугою евент. утриманням. Околиця: між центром, Потоцького а Стрийським. Зголошення до „Діла“ під „На сталю“. 1022 1-1

РІЖНІ

ФРАНЦІШОК ҐЛЯСҐАЛЬ — упр. тех. дентист тепер Львів. Пасаж Гавсмана 2. 875 11-

РОБІТНЯ АРТ. БРОНЗІВНИЧА Ст. Фединського Львів, Вірменська 25 (д. „Зорі“) виконує всякі церковні предмети зі срібла і бронзи. Позолочує старі чаші. 673

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рами, оправи образів найдешевше — шклярство В. СТЕЛЬМАХ, Коперника 22, тел. 245-... 820 10-

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську — міняємо на наймодніші бельські матеріяли. Телефон 270-25. 1014 2-

СТАРІ годинники та біжутерію замінює на нові найкорисніше Вайдер, Львів, Шайнохи один. Там прецизійна, дешева направа годинників і біжутерії. 819 ...

МОЛОДИЙ дентист пошукує приступні пані як спільнички, лікарки або дентистки, з невеликою готівкою. Ціль: відчинення закладу дентистичного у Львові або на провінції. Ласкаві оголошення до Адм. під „Спільне життя“.

ОГОЛОШЕННЯ.

БРИТВИ
найліпші, ґарантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма
С. ФЕДЕР
ЛЬВІВ Коперника ч. 15 а
„ Сикстуська ч. 7
„ Галицька 16

КІР
Львів, Уейського 6
Тел. 280-88.
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ

Присилайте передплату

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок ...